

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1709

и.е.
шкадр.

New

Порк.

176

xxi

81358

1190

ՍԵՐՄՈՆ

Ար Խըղոքանակի Պատուի Սաղմոները և
ուրիշ օրհնութեաններ Ասպարուծու-

ՏՊԵԼ.

Ի ՕՄԻՒԹՎԵԸ

Ի Տպարանի Առաջին Առիքիթի

1841

UNIVERSITY

of Louisville Library Collection

CLIPPER

LIBRARY

UNIVERSITY OF LOUISVILLE LIBRARIES

Ապահով Պատմեն

Ե

Արանեալ է այր որ ոչ գնաց՝ ի խորհուրդը ամբարշտաց՝ ի ճանապարհի մեղաւորաց նա ոչ եկաց, և յաթոռս ժանտից ոչ նստաւ:

Այլ յօրէնս Տեառն են կամք նորա, և յօրէնս նորա խորհեսցի նա ՚ի տուե և ՚ի դիշերի, և եղիցի նա որպէս ծառ, որ տընկեալ է ՚ի գնացս ջուրց:

Ար զպտուղ իւր ՚ի ժամուտացէ, և տերե նորա մի՛ թափեսցի. և զամենայն զոր ինչ արասցէ, յաջողեսցի նմա:

Ոչ այսպէս են ամբարիշտք, և ոչ այնպէս. այլ որպէս զփոշի, զոր հոսէ հողմ՝ ՚ի վերայ երեսաց երկրի:

Ա ասն այսորիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտք՝ ՚ի դատաստան, և ոչ մեղաւորք՝ ՚ի խորհուրդը արդարոց:

Քանդի ճանաչէ Տէր զՃանապարհս արդարոց. ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն:

Ենիւրնագէր՝ և Աեւրայէցւոց, Երկուին սուստ
ընդ մը համար Են: Բ.

Ոնդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք. և ժողովուրդը խորհեցան՝ ի սնոտիս:

Յանդիման եղեն թագաւորը երկրի. և իշխանք ժողովեցան՝ ի միասին, վասն Տեառըն և վասն օծելոյ նորա:

Խղեսցնք զկապանս նոցա. և ընկեսցուք՝ ի մէնջ զլուծ նոցա:

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնոքօք. և Տէր արհամարհեսցէ զնոսա:

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բարկութեամբ իւրով, և սրտմտութեամբ իւրով խռովեցուսցէ զնոսա:

Ես կացի թագաւոր՝ ի նմանէ,՝ ի վերայ լերին Աիօնի սրբոյ նորա,՝ ի պատմել զհրամանս Տեառն:

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու, և ես այսօր ծնայ զքեղ:

Խնդրեա յինէն, և տաց քեղ զհեթանոսս՝ ի ժառանգութիւն, և իշխանութիւն քեղը ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Հովուեսցես զնոսա գաւաղանաւ երկաթեաւ. և որպէս զանօթ բրտի փշրեսցես զնոսա:

Երդ թագաւորք՝ զայս՝ ի միտ առէք, և

Խրատեցարուք ամենեքեան . ոյք դատէք
զերկիր :

Յօառայեցէք Տեառն երկիւղիւ . և ցնծա-
ցէք առաջի նորա դողութեամբ :

Ընկալարուք զիսրատ նորա՝ զի մի' բարկաս
ցի Տէր . և կորնչիցիք 'ի ճանապարհացն
արդարութեան :

'Ի ժամանակի , յորժամ բորբոքեսցի բար-
կութիւն նորա :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ են' ի
Տէր :

Ասովմու 'Դատւլէ . 'ի ժամանակի՝ պէ հանուցէու-
էր նու յելիւսոց Ասբիսողմոյ որդւոյ ելոյ : 'Ի

Տէր զի բազում եղեն նեղիչք իմ . և բա-
զումք յարեան 'ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ խմնէ , թէ չեք
փրկութիւն սորա առ Աստուած իւր :

Այլ դու Տէր օգնական իմ ես , փառք իմ
և բարձրացուցիչ դլիսոյ իմոյ :

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի , և
լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Ես ննջեցի և 'ի քոմ եղէ , զարթեայ՝ և
Տէր ընդունելի իմ է .

Աչ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա .

Աք շուրջանակի պատեալ պաշարեալ՝ պա-
հէին զիս :

Եթի Տէր՝ և փրկեալ զիս Աստուած իմ . զի
դու հարեր զամենեսեան , ոյք էին ընդ իս
թշնամութեամբ՝ ի տարապարտուց . և զա-
տամունս մեղաւորաց փշրեսցես :

Տեառնդ՝ է փրկութիւն . ՚ի վերայ ժողովք-
գեան քոյ՝ օրհնութիւն քս :

՚Ի իւստրած ընդ օրհնութեան . Ասպարագու-
գութեան ՚յառ-թէ : ՚Դ

՚Կարդալ իմում լուար ինձ Աստուած ըստ
արդարութեան . ՚ի նեղութենէ ինձ ան-
դորր արարեր . ողորմեալ ինձ և լուր ազօ-
թից իմոց :

Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յե՞րբ էք խըստա-
սիրուք . ընդէ՞ր սիրեք զնանը ութիւն , և
ինդրեք զստութիւն :

՚Օաներուք զի սքանչելիս արար Տէր սր-
բոյ իւրում . և Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարդալ
իմում առ նա :

՚Արկանայք՝ և մի՛ մեղանչեք . զոր ինչ ա-
սէք ՚ի սիրոս ձեր , յանկողինս ձեր զշջա-
ցարուք :

՚Պատուցէք պատարագս արդարութեան .
և յուսացարուք ՚ի Տէր :

Բաղումք ասէին, թէ ո՛ ցուցցէ մեղ զբա-
րութիւն Տեառն, նշանեցաւ առ մեղ լսո-
երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սըր-
տից մերոց :

'Ի պտղոյ ցորենոյ՝ դինոյ՝ և ձիթոյ իւրեանց
լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամք յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք
և զարթիցուք, զի դու Տէր միայն առանձին
յուսով քո բնակեցուցեր զմեղ :

'Ի խափարած զտան զեճախելսոցն :
Ստովոս Պատուին : Ե

Բանից իմոց ունկնդիր Տէր, և 'ի մի՛տ առ
զաղաղակ իմ :

'Այեա՝ 'ի ձայն աղօթից իմոց, թագաւոր
իմ և Աստուած իմ :

Ես զքեղ աղաչեմ Տէր, ընդ առաւօտս
լուիցես ձայնի իմում, ընդ առաւօտս պատ-
րաստ եղեց, յանդիման լինիլ առ քեզ :

Ոչ թէ դու Աստուած կամիս զանօրէնու-
թիւն, և ոչ բնակին առ քեղ չարք, և ա-
նօրէնք մի՛ բնակեսցին առաջի աչաց քոց :
Ասեցեր զայնոսիկ, ոյք գործեն զանօրէնու-
թիւն, կորուսանես զամենեսեան ոյք իսօ-
սին զսուտ :

Օայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ
առնես դու Տէր, այլ ես ըստ բազում ողոր-
մութեան քում մտից 'ի տուն քո, և եր-
կիրապագից 'ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ
քո:

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան
քում, վասն թշնամեաց իմոց, ուղիղ յարա-
առաջի իմ զճանապարհս քո:

Օի ոչ դոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարտու-
թիւն, և սիրտք նոցա նանրեալք են:

Որպէս գերեզմանկք բաց են կոկորդք նոցա.
և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն:
Դատեա զնոսա Աստուած՝ զի անկցին 'ի
խորհըրդոց սրտից իւրեանց, ըստ բազում
ամբարշտութեան նոցա մերժեա զնոսա, զի
դառնացուցին զքեղ:

Ուրակա լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ
են 'ի քեզ, յակտեան ցնծասցեն, և բնա-
կեսցիս դու 'ի նոսա:

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո,
զի օրհնեսցես դու զարդարն. Տէր որպէս
զինու հաճութեամբ քո, պսակեցեր զնոսա:

՚Ի կադարբած ընդու օրհնաւթեան զառն սուլե-
ռութաց . Ստովան Պատելե : Օ

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ .քով յանդիմա-
ներ զիս . և մի՛ բարկութեամբ .քով խրա-
տեր զիս :

Ողորմեա ինձ Տէր , զի հիւանդեմես . բը-
ժկեա զանձն իմ , զի խոռվեցան ոսկերք
իմ :

Էնձն իմ յոյժ խոռվեցաւ . և դու Տէր մին-
չե յե՞րբ :

Դամբ Տէր և փրկեա զանձն իմ . կեցո՛ զիս
Տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ ,
կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առքեզ :
Ա աստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում .
Ըուացի զամենայն գիշեր զմահիճա իմ . և
արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :
Խոռվեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ . և
մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց
իմոց :

՚Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան . ոյք
գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ . լուաւ Տէր ա-
ղօթից իմոց . և Տէր զինդրուածս իմ ընկա-
լաւ :

Եմաչեսցեն և խոռվեսցին յոյժ ամենայն
2 ը

թշնամիք իմ . դարձցին յետս և ամաչես-
ցեն յոյժ վաղվաղակի և խոռվեսցին :

Սառըսս Պատուին . պար աստից Տետուն զտոն բա-
նին Վրուսեայ սրբայ Ծեմինայ : Ե

Sէր Աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ ,
փրկեա զիս . և յամենայն հալածչաց
իմոց ապրեցո զիս :

Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս առիւծ
զանձն իմ . ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ , և ոչ այն՝
որ ապրեցուցանիցէ :

Sէր Աստուած իմ թէ արարի զայս . և թէ
իցեն անօրէնութիւնք 'ի ձեռս իմ :
Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ , ոյք հատու-
ցին ինձ չար . անկեայց և ես 'ի թշնամեաց
իմոց ընդունայն :

Հալածեսցէ ապա թշնամին զանձն իմ .
Հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ . և
զփառս իմ 'ի հող ընակեցուսցէ :

Վրի Տէր բարկութեամբ քով . և բարձր լեր
'ի սպառիլ թշնամեաց իմոց :

Օարթիր Տէր Աստուած իմ 'ի հրամանս
քո՛ զոր պատուիրեցեր . և ժողովք ժողովք-
դոց շուրջ եղիցին զքե :

Վասն այսորիկ՝ ի բարձունս դարձ Տէր, և
Տէր դատէ զժողովուրդս իւր :

Դամտ արա ինձ Տէր ըստ արդարութեան
իմում և ըստ ամրծութեան իմում՝ որ յիս:
Կատարեսցին չարիք՝ ի վերայ մեղաւորաց,

և յաջողեսցես դու արդարոյ :

Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս Աստուած
արդար, յիրաւի է օգնութիւն ինձ յԱս-
տուծոյ՝ որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ, ոյք
ուղիղ են սրտիւք :

Աստուած դատաւոր՝ արդար՝ հզօր և եր-
կայնամիտ, որ ոչ ածէ զբարկութիւն իւր
զօրհանապաղ :

Ապա թէ ոչ դառնայք առ նա, զսուր իւր
սրեալ է և զաղեղն իւր լարեալ, և՝ ինմա
պատրաստեալ է զանօթս մահու, և զնետս
իւր այրեցելովք է գործեալ :

Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն
յշացաւ զցաւս, և ծնաւ զանիրաւութիւն:
Դուքն՝ զոր փորեաց և պեղեաց,՝ ի նոյն
անկցի՝ ի խորխորատ՝ զոր և գործեաց:
Դարձցին ցաւք՝ ի գլուխնորա, և՝ ի վերայ
դագաթան նորա անօրէնութիւնք իւր իջ-
ցեն :

Խոստովան եղեց Տեառն ըստ արդարու-
թեան նորա, և սաղմոս ասացից անուան
Տեառն բարձրելոյ :

¶ Հասկանած է վելլոց հայտնութեան . Առաջ
Պատմելիք = Ը

**Տէր Տէր մեր , զի՞ սքանչելի է անուն քո 'ի
վերայ ամենայն երկրի :**

Համբարձաւ մեծ վայելչութիւն քո՞ի վերոյ քան դերկինս .՝ի բերանոց մանկանց տըղայոց և ըստնդեպայց հաստատեցեր զօրհնութիւն :

Ա ասն թշնամեաց քոց Տէր . զի եղծցի թըւ-
նամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս ղգործս մատանց քոյ , զլու-
սին և զաստեղս՝ զորս դու հաստատեցեր :
ԱՎ է մարդ՝ զի յիշես դու զնա . կամ որդի-
մարդոյ , թէ այց ինչ արասցես դու նմա :
Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան զշրեշ-
տակս քո . փառօք և պատուով պսակեցեր
զնա . և կացուցեր զնա 'ի վերայ ամենայն
ձեռակերտաց քոյ :

Օամենայն ինչ հնազանդ արարեր՝ իներ-
քոյ ոտից նորա, զիսաշն և զարջառ՝ և զա-
մենայն ինչ :

Եւս և զերէ վայրի, զթոչունս երկնից, և
զձկունս ծովու՝ որք շրջին ընդ շաւիղս ծո-
վու:

Տէր Տէր մեր, զի՞ս սքանչելի է անուն քո՛ի
վերայ ամենայն երկրի :

՚Ի իտուաբած . զասն գտղունեացն ուղղուց .
Ոտպահ ՚Առալի : Ճ.

Պառացայց զքէն ֆէր՝ բոլորով սրտիւ իւ-
մով . պատմեցից զամենայն սքանչելիս
քո :

Ուրախ եղէց և ցնծացայց՝ իքեղ . սաղ-
մոս ասացից անուան ֆեառնդ բարձրելոյ .
՚Ի դառնալ յետս թշնամեաց իմոց , տըկա-
րասցին և կորիցեն յերեսաց քոց :

Երարեր զդատաստանս իմ , և զիրաւունս .
նստար յաթոռ դատաւոր արդարութեան :
Աստեցեր՝ ի հեթանոսս , և կորեաւ ամ-
բարիշտն . զանուանս նոցա ջնջեցեր յա-
ւիտեանս յաւիտենից . և թշնամոյն զէն
պակասեաց մինչ իսպառ :

Օքաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ յիշատակ
նոցա աղաղակաւ :

Վատուած կայ՝ և մնայ յաւիտեան , պատ-
րաստ արար զաթոռ իւր՝ ի դատաստանի :
Խնդն դատէ զաշխարհս արդարութեամբ ,
և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Եղէ ֆէր ապաւէն տնանկի , օգնական՝ ի
նեղութեան՝ ի դէպ ժամանակի :

Յուսասցին՝ ի քեղ ամեներեան՝ ոյք զիւ-

տեն զանում քո , զի ոչ թողցես զայնոսիկ ,
ոյք խնդրեն զքեղ Տէր :

Սաղմոս ասացէք Տեառն՝ որ բնակեալն է
՚ի Ախօն . պատմեցէք ՚ի հեթանոս զգործս
նորա :

՚ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց . և ոչ
մոռացաւ Տէր զաղաղակս տնանկաց :
Ողորմեաւ ինձ Տէր՝ և տես զխոնարհութիւն
իմ ՚ի թշնամեաց իմոց . ո բարձր արարեր
զիս ՚ի դրանց մահու :

Արպէս պատմեցից զամենայն օրհնութիւնս
քո ՚ի դրունս զստեր Ախօնի , և ցնծացայց ՚ի
փրկութեան քում :

Ընկլան հեթանոսք յապականութեան իւ-
րեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ՝ զոր թա-
գուցին , առցէ զոտս նոցա :

Ճանաչի Տէր յառնել զդատաստանս իւր ,
և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կապեսցին մե-
դաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դժոխս . և
ամենայն հեթանոսք որը մոռացան զլուտ-
ուած :

Ոչ իսպառ մոռանայ Տէր զաղքատն . համ-
բերսւթիւն տնանկաց մի՛ կորիցէ իսպառ :
Երի Տէր՝ և մի՛ զօրասցի մարդ . դատեսցին
հեթանոսք առաջի քո :

Կացո՛ Տէր՝ օրէնսդիր ՚ի վերայ նոցա . և
ծանիցեն հեթանոսք՝ թէ մորդիկ են :

Ընդէ՞ր Տէր կացեր՝ ի հեռաստանէ . անտես արարեր՝ ի դէպ նեղութեան ժամանակի :

Յամբարտաւանիլ ամբարշտին՝ այրի աղքատն . արգելցին՝ ի խորհուրդս իւրեանց , զոր և խորհեցան :

Օի գովի մեղաւորն՝ ի ցանկութիւն անձին իւրոյ . որ զըկէն , և նա գովի :

Խակ ընդէ՞ր բարկացոյց մեղաւորն զլուտուած , ըստ բազում բարկութեան իւրում , թէ ոչ խնդրի :

Աչ է Աստուած առաջի աչացնորա . պիղծն ճանապարհք նորա յամենայն ժամ : Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա , ի վերայ ամենայն թշնամեաց իւրոց տիրեսցէ :

Ասաց՝ ի սրտի իւրում , թէ ոչ սասանեցայց , աղգէ յազգ առանց չարի : Անիծիւք և դառնութեամբ և նենդութեամբ լի է բերան նորա . և ի ներքոյ լեղուի նորա ցաւք և վաստակք :

Եստի դարանեալ ընդ մեծամեծս՝ ի դաղտնիս , սպանանել զամբիծն :

Աչք նորա՝ ի տնանկս հային . դարանի՝ ի դաղտնիս , որպէս զառիւծ՝ ի մորւոջ իւրում :

Դարանի յափշտակել զաղքատն . յափշտակել զաղքատն , և ձգել զնա :

Յորագայթ իւր խոնարհեցուսցէ զնա . խռնարհեսցի և անկցի 'ի տիրել իւրում 'ի վերայ տնանկաց :

Ո՞ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռացաւ Աստուած . դարձոյց զերեսս իւր , զի միտեսցէ իսպառ :

Եմի Տէր Աստուած իմ . բարձր եղիցի ձեռն քո . և մի մոռանար զտնանկս : Խակը լնդէր բարկացոյց ամբարիշտն զլստուած . զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչքննի :

Տեսանես դու վնա , 'ի ցաւս և 'ի սըրտմըտութիւնս հայիս , 'ի քեզ թողեալէ աղքատն , և որբոյն դու ես օգնական :

Խորտակեսցի բաղուկ մեղաւորի՝ և չարի . Խնդրեսցին մեղք նորա , և նա մի գտցի : Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից . կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նորա :

Օցանկութիւն տնանկաց լուաւ Տէր , 'ի պատրաստութիւն սրտից նոցա հայեցաւ ակն քո :

Դատ առնել որբոյն և տնանկի . զի մի ևս յաւելցի մարդ , 'ի մեծաբանել իւրում 'ի վերայ երեսաց երկրի :

՚Ի կտորաբած . Ասով ՚Դաւթելի : Ճ.

Տ Տէր յուսացայ . ո՞րպէս ասիցէք ցանձն
իմ փոփոխեաց՝ ի լերինս որպէս ճընձ-
ղուկ :

Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղեղունս
իւրեանց . պատրաստ արարին զնետս՝ ի կա-
պարձս , ձգել ընդ խաւար այնոցիկ , ոյք ու-
ղիղ են սրտիւք :

Օ ի զօր դու շինեցեր՝ նոքա աւերեցին .
իսկ արդարն զի՞ արար :

Տէր՝ ի տաճար սուրբ իւրում . Տէր յեր-
կինս յաթոռ իւրում :

Ա չք նորա՝ ի տնանկս հային , և արտեա-
նունք նորա քննեն զորդիս մարդկան :

Տէր քննե զարդարն և զամբարիշտն . որ սի-
րէ զմեղս , ատէ զանձն իւր

Տեղասցի՝ ի վերայ մեղաւորաց որոգայթ՝
հուր և ծծումք . այս մրգիկ՝ բաժին բաժա-
կի նոցա :

Ա րդար է Տէր՝ և զարդարութիւն սիրէ . և
զուղղութիւն տեսանեն երեսք նորա :

՚Ի կտորաբած՝ ՚է զէրայ ուլելուստէն . Ասով
՚Դաւթելի : Ճ.Ը.

Ա պրեցն զիս Տէր՝ զի նուաղեաց սուրբ
Յ Հ

Նուաղեցան ճշմարտութիւնք յորդոց 'ի
մարդկանէ :

'Ենանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի իւ-
րում . շրթամբք նենգաւորօք , սրտէ 'ի
խիրտ խօսեցաւ :

Վատակէ Տէր զամենայն շրթունս նենգա-
ւորս , և զլեզուս մեծաբանս :

Ուք ասացին , զլեզուս մեր մեծս արաս-
ցուք , շրթունք մեր առ մեզ են , և արդ մեր
Խովէ Տէր :

Ա ասն տառապանաց աղքատին՝ և հեծու-
թեան տնանկին , այժմ յարեայց ասէ Տէր .
եղից զփրկութիւն իմ , և համարձակեցայց
'ինոսա :

Բանք Տեառն են բանք սուրբ , որպէս
զարծաթ ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ .
սրբեալ և պարզեալ եօթնպատիկ 'ի հո-
գոյ :

Դու Տէր պահեցեր զմեզ , և ապրեցուցեր
զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչև յաւիտեան :
Ըուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ
բարձրութեան քում մեծս արասցես դու
զորդիս մարդկան :

'Ի կտորաբած . Ասովս Դաւթէ : Ճի

Վինչև յերբ Տէր՝ մոռանաս զիս իսպառ ,

մինչեւ յե՞րբ դարձուցանես զերեսս քո յիւնէն :

Այնչեւ յե՞րբ դնեմ զխորհուրդս յանձն
իմ . և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Այնչեւ յե՞րբ բարձրանայ թշնամին 'ի վերայ իմ . նայեաւ և լուր ինձ Տէր Աստուած իմ :

Լոյս տռւր Տէր աչաց իմոց , զի մի՛ երբէք
ննջեցից 'ի մահ :

Այս ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նմա .
կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն , թէ ես սասաւ
նեցայց :

Ես յողորմութիւնս քո Տէր յուսացայ ,
ցնծացաւ սիրտ իմ 'ի փրկութեան քում .
օրհնեցից զՏէր՝ զբարերարդ իմ :

'Ի կապարած . Ասկըս Դասւլէ . Ճգ.

Ասաց անզգամն 'ի սրտի իւրում , թէ ոչ
գոյ Աստուած :

Ապականեցան և պղծեցան յանօրէնու-
թեան իւրեանց . և ոչ ոք է՝ որ առնէ
զբաղցրութիւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
մարդկան , տեսանել թէ իցե՞՞ ոք իմաս-
տուն , որ խնդրիցէ զԱստուած :

Վամենեքեան խոտորեցան՝ ի միասին և ան-
պիտանացան :

Ու ոք է որ առնէ զբարի . և չէ ոք՝ մինչև՝ ի
մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , ոյք դոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կերա-
կուր հացի , և առ Տէր ոչ կարդացին :

Վնդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ եր-
կիւղ . զի Տէր է յազգս արդարոց :

Օխորհուրդ աղքատին յամօթ արարին .
զի Տէր է յոյս նորա :

Ո տացէ ՚ի Ախօնէ զփրկութիւն Խսրայէլի .
՚ի դարձուցանել Տեառն զգերութիւն ժո-
շավրդեան իւրոյ . ցնծացէ Հակոբ՝ և ու-
րախ եղիցի Խսրայէլ :

՚Ի Հայութան . Առաջնորդութեան : Ճագա

Տէր ովկ կացցէ ՚ի խորանի քում . կամ ովկ
բնակեսցէ ՚ի լեառն սուրբ քո :

Որ գնայ անքիծ գործէ զարդարութիւն ,
խօսի զՃշմարտութիւն ՚ի սրտի իւրում :

Որ ոչ նենդաւորեաց լեզուաւ իւրով , և
չար ընկերի իւրում ոչ արար :

Կախատինս՝ ի մերձաւորաց նա ոչ առնու .
արհամարհեալ է առաջի նորա չարա-
գործն :

Օերկիւղածս Տեառն փառաւոր առնէ . որ
երդնու ընդ ընկերի իւրում , և ոչ ստէ :
Օարծաթ իւր՝ ի վարձու ոչ տայ , և կաշառս
՚ի վերայ իրաւանց ոչ առնու . որ զայս ա-
րացէ՞նա մի՛ սասանեսցի յաւիտեան :

Յունատէլլ . Ատելու Դաս-Մէ : Ճ.Ե.

Պահեա զիս Աստուած իմ , զի ես՝ ի քեզ
յուսացայ . ասացի Տեառն՝ Տէր իմ ես դու՝
և բարիք իմ ինձ՝ ի քէն են :

Արբոց քոց՝ որք են յերկրի քում . սքան-
չելի արարեր զամենայն կամն իմ՝ ինոսա :
Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա . յետ
այսորիկ ապա վաղվաղեսցին :

Ոչ ժողովեցայց՝ ի ժողովս նոցա յար-
եանց . և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա՝ ի
շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ՝ և բա-
ժակի իմոյ դու ես , որ այսրէն դարձուցա-
նես զժառանգութիւն իմ յիս :

Ա իճակը ելին ինձ ընդ ընտիրս , և ժառան-
գութիւն իմ հաճոյ եղե ինձ :

Օրհնեցից զՏէր՝ որ իմաստուն արար զիս,
մինչ՝ ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երիկա-
մունք իմ :

Յառաջադոյն տեսանեի զՏէր առաջի իմ
յամենայն ժամ. զի է ընդաշմէ իմմէ, զի մի
սասանեցայց :

Ա ասն այսորիկ ուրախ եղլ սիրտ իմ, և
ցնծացաւ լեզու իմ, ևս և մարմին իմ բնա-
կեցի յուսով :

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ՝ ի դժոխս, և ոչ
տացես սրբոյ քում տեսանել զապակա-
նութիւն :

Յուցեր ինձ զՃանապարհս քո կենաց,
լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոց
՝ ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ քո
մինչ իսպառ :

Ասումս . Ա զօթք Դ առ-Եկ : Ժ.Օ.

Լուր Տէր արդարութեան, և նայեա՝ ի
խնդրուածս իմ, ունկն զիր աղօթից իմոց՝ զի
ոչ շրթամբք նենդաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն, և աչք
իմ տեսցեն զուղղութիւն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր՝ ի գիշերի.
փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս անիրաւու-
թիւն :

Ա՞՞ խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց
մարդկան . վասն բանից շըմանց քոց ես
պահեցից զՃանապարհս խիստս :

Հաստատեա զշաւիլս իմ 'ի ճանապարհի
քում . զի մի՛ գայթակղեսցին գնացք իմ :
Ես առ քեզ Տէր կարդացի՝ զի լուար ինձ
Աստուած , խոնարհեցու առիս զունկն քո՛ և
լուր բանից իմոց :

Աքանչելի արարեր զողորմութիւնս քո . ո՞
փրկես զայնոսիկ , ոյք յուսացեալ են 'ի
քեզ՝ յայնցանէ , ոյք հակառակ կան աջոյ
քո :

Պահեա զիս որպէս բիբ ական . ընդ հովա-
նեաւ թեոց քոց , ծածկեսցես զիս յերեսաց
ամբարշտաց , ոյք տառապեցուցին զիս :

Ֆաշնամիք զանձն իմ պաշարեցին . և 'ի
ճարպս իւրեանց արգելին . և բերանք նոցա
խօսեցան զամբարտաւանութիւն :

Անրժեցին զիս , և այժմ գարձեալ պատե-
ցան զինեւ . ուշ եղին խոնարհեցուցանել
զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ՝ զի պատ-
րաստի յորս . և որպէս կորիւն առիւծու , զի
նստի գարանեալ :

Աքի Տէր՝ ժամանեա նոցա , և խափանեա
զնոսա . փրկեա զանձն իմ յամբարշտաց՝
'ի սրոյ՝ և 'ի ձեռաց թշնամնոյն :

Տէր կորո՞ զնոսա յերկրէ . բաժանեաւ և խա-
փանեաւ զնոսա 'ի կեանս իւրեանց :
Դաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա .
յագեցան կերակրովք , և թողին զմնաց-
ուածս տղայոց իւրեանց :
Ես արդարութեամբ եթևեցայց երեսաց
քոց . և յագեցայց յերեկիլ փառաց քոց :

'Ե կապարած 'ի մէլլոյ ողառելուոյնող նոհապահին
ծառային Տէտուն 'յառ-լի . պող խօսեցաւ ընդ
Տէտուն զբանս օբհեռ-լեռան . յառաւը յորուա
փրիւաց պնտ Տէր 'ի յեռաց ամենայն լշշամեաց
իւրոց , և 'ի յեռաց Ատառապաց . և ասէ : Ե՛;

Մերեցից զքեղ Տէր զօրութիւն իմ , Տէր
հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ' և փրկիչ
իմ :

Վատուած օգնական իմ' և ես յուսամ 'ի
նա . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութեան իմոյ՝
ընդունելի իմ է :

Օրհնելով կարդացից առ Տէր , և 'ի թրշ-
նամեաց իմոց ապրեցայց :

Շուրջ եղեն զինե երկունք մահու . և
ուղիւք անօրէնութեան խոռվեցուցին զիս :

Ա իշաք դժոխոց պաշարեցին զիս . և ժամա-
նեցին ինձ որոգայթք մահու :

¶ նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդա-
ցի, և առ Աստուած իմ աղաղակեցի:
Լուաւ ինձ՝ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի
աշխաթից իմոց . և աղաղակ իմ առաջի նորա,
մոցէ յականջս նորա :
Խուռվեցաւ և դողաց երկիր՝ և հիմունք լե-
րանց սասանեցան և խուռվեցան , զի բար-
կացաւ՝ի վերայ նոցա Աստուած :
Ել ծուխ՝ի բարկութենէ նորա . և հուր
յերեսաց նորա բորբոքեցաւ , և փայլատա-
կունք հատան՝ի նմանէ :
Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ . և մէգ՝ի ներ-
քոյ ոտից նորա :
Ել՝ի քրովըէս և թուեաւ , սլացաւ նա՝ի
թես հողմոց :
Եղ զեսաւար՝ի ծածկոյթիւր , և շուրջ զնո-
վաւ են յարկը իւր . և խաւարային ջուրը
մինչև յամպս օդոց :
¶ Փայլատակել նորա առաջի նոցա ամպք
անցուցին զկարկուտ և զկայծակունս հուր :
Որոտաց Տէր յերկնից , և Բարձրեալն ետ
զձայն իւր՝ի կարկուտ և՝ի կայծակունս
հուր :

Առաքեաց զնետս իւր՝ և ցրուեաց զնոսա .
յաճախեաց զփայլատակունս իւր, և խռո-
վեցոյց զնոսա :

Երևեցան աղբեկք ջուրց . և յայտնեցան
հիմունք աշխարհի :

Դ սաստէ քումմէ Տէր , և 'ի շնչել հոգւոյ
բարկութեան քո :

Առաքեաց 'ի բարձանց՝ և ընկալաւ զիս , ըն-
կալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց :

Փրկեսցէ զիս Տէր 'ի թշնամեաց իմոց հզօ-
րաց՝ և յատելեաց իմոց , զի հզօրիք եղեն
քան զիս :

Ճամանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց ի-
մոց . եղեւ Տէր հզօրիչ իմ , և եհան զիս
յանդորր , և փրկեաց զիս Տէր՝ զի կամեցաւ
զիս :

Հատուսցէ ինձ Տէր ըստ արդարութեան
իմում . ըստ ամբծութեան իմում հատուսցէ
ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհս Տեառն , և ոչ
ամբարշտեցայց յԱստուծոյ իմմէ :

Ամենայն իրաւունք նորա առաջի իմ են , և
զարդարութիւն իւր ո՛չ 'ի բացեայ արար
յինէն :

Եղեց և ես ամբիծ ընդ նմա . և զգուշացայց
յանօրէնութիւնէ իմմէ :

Հատուսցէ ինձ Տէր ըստ արդարութեան
իմում . ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց՝ և ուա-
զի աչաց իմոց :

Ընդ սրբոյն՝ սուրբ եղիցիս , ընդ առն ամբծի՝

ամբիծ եղիցիս, ընդ ընտրեալսն՝ ընտրեալ
եղիցիս, և զթիւրսն կործանեսցես:

Դու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես,
և զաչս ամբարտաւանից դու խոնարհեցու-
ցանես:

Դու լուսաւոր առնես զՃրագ իմ Տէր. Աս-
տուած իմ լոյս արա ինձ'ի խաւարի:

Վե փրկ! ցայց'ի փորձութենէ, Աստուծով
իմով անցից ընդ պարիսպս:
Աստուած իմ անբիծք են ճանապարհք քո,
և բանք Տեառն ընտրեալ են. և ապաւէն
ամենեցուն որիք յուսան՝ ինա:

Ա ամն զի ովէ Աստուած բաց'ի Տեառնէ,
կամ ովէ Աստուած բաց յԱստուծոյ մերմէ:
Աստուած որ զգեցուցեր ինձ զօրութիւն, և
եղեր յամբծութեան զՃանապարհս իմ:
Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջերուի,
և 'ի վերայ բարձանց կացուցեր զիս:

Ուսուցեր զձեռս իմ' ի պատերազմ, և արա-
բեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն հաստ, և
ետուր ինձ զպաշտպանութիւն փրկու-
թեան քոյ:

Աջ քոյ ընկալաւ զիս՝ և խրատ քո կանդ-
նեաց զիս խապառ, և խրատ քո ուսուցէ
զիս:

Անդարձակեցեր զգնացս իմ' ի ստորէ իմ-
մէ, և ոչ տկարացան շաւիլք իմ:

Հալածեցից զթշնամիս իմ՝ հասից նոցա, և ոչ դարձայց՝ ի նոցանէ՝ մինչև սպառեցից զնոսա:

* Աեղեցից զնոսա, և այլմի՛ կարասցեն կեալ, և անկցին՝ ի ներքոյ ոտից իմոց:

Օգեցուցեր ինձ զօրութիւն՝ ի պատերազմի՛, և զյարուցեալսն՝ ի վերայ իմ՝ ներքոյ իմ արարեր:

Օթշնամիս իմ հալածականս արարեր, և զատելիս իմ սատակեցեր:

Աղաղակեցին, և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա: կարդացին առ Տէր և ոչ լուաւ նոցա:

Ո՞նք որեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ ։ և որպէս կաւ գոեհաց կոխեցից զնոսա:

Փրկեսցէ զիս Տէր՝ ի հակառակութենէ ժողովրդոց, և կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց:

Ճաղովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի, ծառայեաց ինձ. և ՚ի լուր ականջաց լուաւ ինձ:

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ. որդիք օտարաց մաշեցան և կաղացան՝ ի շաւղաց իւրեանց:

Կենդանի է Տէր և օրհնեալ է Աստուած, և բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ:

Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ, և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Փրկիչ իմ՝ ի թշնամեաց խմաց բարկացուցաց յայնցանէ ողբք յարուցեալ են՝ ի վերայ իմ բարձր արարեր զիս, և յառնէ անիւրաւէ փրկեցեր զիս :

Ա ասն այսորիիկ՝ խոստովան եղեց քեղ՝ ի հեթանոսս, և անուան քում սաղմոս ասացից :

Անծ արարեր զիրկութիւն թագաւորի նորա, առնել ողորմութիւն ընդօծելոյ նորա Դաւթի, և ընդ զաւակի նորա աղգէմինչև յաղգ :

Օ ԵՀՆԱԿ-ԵՒ-Ն Ա ԽԱԼԵՒ-Ն, Խ ԱՐՄԵՒ-Ն Դ ԱՐՄԵՒ-Ն :
ԵՎԵՅ . ՃԵ :

() Ը ՀՆԵՍԳՈՒՔ ՂՏԵՐ, զի փառօք է փառաւորեալ :

Օ ՀԵԾԵԱԼՍ և զերիվարս ընկեց՝ ի ծով, օդնական ընդունելի իմ ՏԵՐ, և եղեւ ինձ՝ ի փրկութիւն :

Ա ա է իմ Ա ստուած՝ և փառաւոր առնեմ զսա. Ա ստուած հօր իմոյ՝ և բարձր արարից զսա :

ՏԵՐ Խորտակէ զպատերազմունս, և ՏԵՐ է անուն նորա :

Օքնտիրս արանց՝ և զքնտիրս սպառազինաց՝ զկառու և զերիվարս և զամենայն զօրութիւնս փարաւոնի ընկեց՝ ի ծով։
Օռով ծածկեաց զնոսա, ընկլան յանդունդս խորոց իբրև զվեմս :

Եջ քո Տէր՝ փառաւորեալ է զօրութեամբ իւրուլ, և աջ քո Տէր՝ խորտակեաց զթշնամիս քո :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրեցեր զշակառակորդս քո, առաքեցեր զբարկութիւն սրտմտութեան քոյ, և եկեր զնոսա որպէս զեղէգն :

Առդւով զօրութեան սրտմտութեան քո պատառեցան ջուրք, դիզան կացին որպէս պարիսպ քարեայ ջուրք ծովուն, և պաղեցան դիզան ալիք ջուրցն՝ ի մէջ ծովուն :

Եսաց թշնամին՝ ասէ, հալածեցից՝ հասից հարից, բաժանեցից զաւարն՝ և լցուցից՝ ի նոցանէ զանձն իմ :

Իսուր իմ արկից զնոսա, տիրեսցէ և բարձրացի՝ ի վերայ նոցա աջ իմ :

Եռաքեցեր զհողմն քո, և ծածկեաց զնոսա ծով, ընկղմեցան, և իջին որպէս կապար՝ ի ջուրս սաստիկս :

Ո՞ նմանի քեզ յ Եստուածս Տէր, կամ ո՞վ նմանիցի քեզ փառաւորեալդ՝ ի սուրբս :

Աքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես զնշանս

և զարուեստս . ձգեցեր զձեռն քո , և եկուլ
զնոսա երկիր :

Եռաջնորդեցեր արդարութեամբ ժողովը -
դեան քո այսմ , զոր և փրկեցեր :

Ո՞խիթարեցեր զնոսա զօրութեամբ քով՝ ի
բանակետղ սրբութեան քո . լուան աղքաք և
բարկացան , և երկունք կալան զբնակիչն
Փղտացւոց :

Հայնժամ փութացան դատաւորք Աշով-
մայ , և իշխանկը Առվարացւոց :

Կալաւ զնոսա դողումն . հալեցան ամենայն
բնակիչք Վանանացւոց :

Ենկցի՝ ի վերայ նոցա ահ և դողումն . և՝ ի
զօրութենէ բաղկի քո քարասցին :

Ա՞նչեւ անցցէ ժողովուրդ քո Տէր , մինչեւ
անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալտնկեսցես զնոսա՝ ի լերին ժառան-
դութեան քոյ , ՚ի պատրաստութիւն բնա-
կութեան ժառանդութեան քոյ :

Զոր ստացար՝ ի սկզբանէ Տէր , ստացար
սրբութեամբ՝ զոր պատրաստեցին ձեռք քո .
Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից ,
և ևս :

Օի Եմուտ Փարաւօն կառօք և երիվարօք ,
և ընտիր սպառազինօք՝ ի մէջ ծովուն :
Եւ էած՝ ի վերայ նոցա Տէր զօրուրս ծովուն .
և որդիքն Խարայէլի գնացին ընդ ցամաք՝ ի
մէջ ծովուն :

՚Ի Հագուստը . Ասողնոս Դաս-Եկ : Ճ.Բ.

Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ , և
զտրարածս ձեռաց նորա պատմէ հաս-
տատութիւն :

Օր՝ աւուր բղլեէ զբան , և գիշեր գիշերի
ցուցանէ զգիտութիւն :

Աչ են բանք՝ և ոչ են խօսք , որոց ոչ լսին
ձայնք նոցա :

Բնդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա , և
մինչև՝ ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :
Յարեւուեհար զխորան իւր , և ինքն որպէս
փեսայ՝ զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ , և
ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ զճա-
նապարհս իւր :

՚Ի ծագաց երկնից են ելք նորա , և հանդիստ
նորա մինչև՝ ի ծագս նորուն . և ոչ ոք իցէ ,
որ թագիցէ՝ ի տապոյ նորա :

Օրէնք Տեառն ամբիծ են՝ և դարձուցանեն
զհոգիս . վկայութիւն Տեառն հաւատարիմ
է , և իմաստուն առնէ զտղայս :

Արդարութիւն Տեառն ուղիղ է , և ուրախ
առնէ զսիրտս . պատուիրանք Տեառն լոյս

են, և լոյս տան աչաց . երկիւղ Տեառն սուրբ
է, և մնայ յաւիտեան :

Դատաստան Տեառն ճշմարիտ է, և արդար
է՝ի նոյն :

Հանկալի է նա քան զոսկի՝ և քան զականս
պատուականս բաղումն . քաղցր է նա քան
զմեղու խորիսխ :

Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս, 'ի պա-
հել նմա զհատուցումն բաղում :

Օյանցուածս իւր ովլ կարէ առնուլ 'ի միտ .
'ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա զիս Տէր, և
յօտարէն պահեա զծառայս քո :

Եպա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ, յայնժամ ան-
բիծ եղէց՝ և սուրբ եղէց 'ի մեղաց մեծաց :

Եղիցին քեղ հածոյ բանք բերանոյ իմոյ,
և խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամե-
նայն ժամ . Տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ :

Ի կապարած . Ատուն Կատալի : Ճաֆ

Լուիցէ քեղ Տէր յաւուր անձկութեան,
օգնական եղիցի քեղ անունն Եստուծոյ
Հակոբայ :

Եռաքեսցէ քեղ Տէր օգնութիւն 'ի սրբու-
թենէ իւրմէ, և 'ի Ախոնէ ընկալցի զքեղ :

ՅԵՇԽԱԳԵ ՏԵՐ ՊԱՄԵՆԱՅՆ ՊԱՏԱՐԱԳՍ ՔՈ, և
զուխտս քո ընդունելի արացէ :

Տացէ քեղ ՏԵՐ Ըստ սրտի քում, և զամե-
նայն խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

ՀՆԴԱՍՍՈՒՔ մեք՝ ի փրկութեան քում, յա-
նուն Աստուծոյ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Լցուացէ ՏԵՐ ՊԱՄԵՆԱՅՆ խնդրուածս քո .
այժմ ծանեաք՝ զի կեցոյց ՏԵՐ զօծեալ իւր:

Լուաւ սմա յերկնից՝ ի սրբութենէ իւրմէ,
’ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք՝ և սոքա երիվարօք . այլ մեք
զանուն Տետոն Աստուծոյ մերոյ կարդաս-
ցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան, մեք յարեաք
և ուղիղք եղաք :

ՏԵՐ կեցո զթագաւորն՝ և լուր մեղ, յաւուր
յորում կարդասցուք առ քեղ :

՚Ի կապարած . Ատկեռ Գառալելի : ՚Ի

ՏԵՐ ’ի զօրութեան քում ուրան եղիցի
թագաւորն՝ ի փրկութեան քում ցնծասցէ
յոյժ :

Օցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա . և
զկամն շրթանց նորա ոչ արգելեր ’ի նմանէ :
յաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղց-

բութեան քոյ . և եղեր՝ ի դլուխ նորա պսակ
’ի քարէ պատուականէ :

Կեանս խնդրեաց ’ի քէն , և ետուր նմա
ընդ երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտե-
նից :

Ո՞ւծ են փառք նորա ’ի փրկութեան քում .
զփառս մեծ վայելչութեան քո դիցես ’ի
վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս
յաւիտենից . և ուրախ արասցես զնա յու-
րախութեան երեսաց քոց :

Թագաւոր յուսացաւ ’ի Տէր , յողորմու-
թենէ բարձրելցն նա մի՛ սասանեսցի :

Վտցի ձեռն քո ’ի վերայ թշնամեաց քոց :
և աջ քո գտցէ զամենայն ատելիս քո :

Դիցես զնոսա որպէս հնոց ’ի հուր՝ ’ի ժա-
մանակի երեսաց քոց :

Տէր բարկութեամբ իւրով խոռվեցուսցէ
զնոսա , և հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ , և զաւակ
նոցա յորդոց ’ի մարդկանէ :

Խոտորեցան ’ի քէն չարութեամբ . խորհե-
ցան զխորհուրդ՝ զոր ոչ կարասցեն հաս-
տատել :

Արասցես զնոսա հալածեալս , ’ի մնացուածս
քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Բարձր լեր Տէր ’ի զօրութեան քում . օրհՀ :

Նեսցուք, և սաղմոս ասասցուք՝ ի զօրու-
թեան քում:

Ի խափառոծ . վասն աստիտօպին օդնախանու-
լեանց, Ասդմոս Դատ-Եկ: Ի՛ւ

Աստուած Աստուած իմ նայեաց առիս,
ընդէ՞ր թողեր զիս . հեռի եղէ ՚ի փըր-
կութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց ի-
մոց :

Աստուած իմ՝ ի տուէ կարդացի առ քեզ,
և ինձ ոչ լուար . ՚ի գիշերի՝ և ինձ ոչ անսա-
ցեր :

Դու՝ ի սուրբս բնակեալ ես, և գովեալդ
Խարայէլի:

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր . յուսացան
՚ի քեզ՝ և փրկեցեր զնոսա:

Առ քեզ աղաղակեցին՝ և կեցին, ՚ի քեզ
յուսացան՝ և ոչ ամաչեցին:

Այլ ես որդին եմ, և ոչ եմ մարդ . նախա-
տինք մարդկան՝ և արհամարհանք ժողո-
վորդոց :

Ամենեքեան որք տեսանէին զիս՝ արհամար-
հէին զինև, խօսէին շըթամբք՝ և շարժէին
զգլուխս իւրեանց :

Յուսացաւ 'ի Տէր՝ և փրկեսցէ զնա . կե-
ցուսցէ զնա՝ զի կամի զնա :

Դուես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ . յոյս իմ
'ի ստեանց՝ մօր իմոյ :

Դքեղ անկայ ես յարգանդէ , յորովայնէ
մօր իմոյ դուես լստուած իմ :

Ա՞ի 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղու-
թիւնք մերձեալ են , և ոչ ոք է՝ որ օգնէ ինձ :

Ծուրջ եղեն զինե զուարակք բազումք . և
ցուլք գերք պաշարեցին զիս :

Բացին 'ի վերայ իմ զըերանս խրեանց
որպէս առիւծ՝ զի մոնչէ և յափշտակէ :

Ես որպէս զջուր հեղայ՝ և ցրուեցան ամե-
նայն ոսկերք իմ . և եղեւ սիրտ իմ որպէս

մոմ հալեալ 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Զորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ,
Եղու իմ 'ի քիմն իմ կցեցաւ , և 'ի հող
մահու իջուցին զիս :

Ծուրջ եղեն զինե շունք բազումք . և ժո-
ղովք չարաց պաշարեցին զիս :

Օակեցին զձեռս իմ՝ և զոտս իմ , և թուե-
ցին զամենայն ոսկերս իմ . նոքա հայեցան
և տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ խր-
եանց , և 'ի վերայ պատմուձանի իմոյ վի-
ճակս արկանէին :

Դու Տէր՝ մի' հեռի առներ զօգնութիւն քո
յինէն . և Տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկեա 'ի սրոյ զանձն իմ, և 'ի ձեռաց շանց՝
զմիամօրութիւն իմ:

Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առիւծու, յեղջերէ
միեղջերուի զխոնարհութիւն իմ:

Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց . և 'ի
մշջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեղ:

Երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր . և ա-
մենայն զաւակն Հակոբեան փառաւոր ա-
րացեն զնա:

Երկիցէ 'ի Տեառնէ ամենայն զաւակն Խա-
րայէլի, զի ոչ արհամարհեաց՝ և ոչ անար-
դեաց Տէր զաղօթս աղքատի, և ոչ դարձոյց
զերեսս իւր յինէն . այլ 'ի կարգալ իմում
առ նա՝ լուաւ ինձ:

'Ի քէն է գովութիւն իմ Տէր, յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զքեղ:

Օռւխտս իմ կատարեցից առաջի ամենայն
երկիւղածաց նորա :

Կերիցեն տնանկը՝ և յագեսցին . օրհնեցեն
զՏէր՝ ոյք ինդրեն զնա:

Վեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւի-
տենից . յիշեսցեն, և դարձցին առ Տէր ա-
մենայն ծագք երկրի :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն տոհմք ա-
զանց . զի Տեառն է արքայութիւն , և նա
տիրէ 'ի վերայ ամենայն հեթանոսաց :

Կերին և երկիրպագին նմա ամենայն պա-

բարտք երկրի . առաջի նորա անկցին ամեւ
նեքեան՝ որք իջանեն՝ ի հող:
Ենձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ իմ ծաւ
ու այեսցէ նմա :

Պատմեսցի Տեառն ազգ՝ որ դալոցն է .
պատմեսցեն զարդարութիւն նորա ժողու-
վողեան , որ ծնանելոցն է՝ զոր արար Տէր :

'Ի իտպարած . Առաջնու Դաստիւ : Ի՞ն

Տէր հովուեսցէ զիս . և ինձ ինչ ո՛չ պակա-
սեսցի :

'Ի վայրի դալարոջ՝ անդ ընակեցոյց զիս .
և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առիս . և առաջնոր-
դեաց ինձ՝ ի ճանապարհո արդարութեան՝
վասն անուան իւրոյ :

Օձեպէտ՝ և գնացից ես՝ ի մէջ ստուերաց
մահու , ո՛չ երկեայց՝ ի չարէ , զի դու Տէր
ընդիս ես :

Յուպ քո և դաւաղան , նոքա մխիթարես-
ցեն զիս :

Պատրաստ արարեք առաջի իմ զսեղան՝ ակն
յանդիման նեղչաց իմոց :

Օծեր իւղով զգլուխ իմ . քաժակ քո որպէս
անապակ արբեցոյց զիս :

Աղորմութիւն քո **Տէր** զշետ իմ եկեսցէ
զամենայն աւուրս կենաց իմոց, բնակիլ ինձ
'ի տան **Տեառն** ընդ երկայն աւուրս:

Սահման Դատավան: ԵՎ

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով, աշխարհ' և տ-
մենայն բնակիչք նորա:

'Աս ինքն' ի վերայ ծովու հիմունս էարկ
նմա, 'ի վերայ գետոց պատրաստեաց զնա:
Ո՞վ ելցէ 'ի լեառն **Տեառն**, կամ ով կացցէ
'ի տեղւոջ սրբութեան նորա:

Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիծ սրտիւ, որ
ոչ էառ զնանրութիւն յանձն իւր, և ոչ
երդուաւ ընդ ընկերի իւրում նենդու-
թեամբ:

Աս առցէ զօդնութիւն 'ի **Տեառն** է, զողոր-
մութիւն յլ ստուծոյ փրկչէ իւրմէ:

Այս աղք է՝ որ խնդրէ զ**Տէր**. խնդրէ տեսա-
նել զերեսս յլ ստուծոյ հակոբայ:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր.
Համբարձցին դրունք յաւիտենից, և մոցէ
թագաւոր փառաց:

Ո՞վ է աս թագաւոր փառաց. **Տէր** հզօր զօ-
րութեամբ իւրով, **Տէր** հզօր 'ի պատերազ-
մի:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր .
Համբարձին դրունք յաւիտենից , և մոցէ
թագաւոր փառաց :

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց , Տէր զօրու-
թեանց , սա ինքն է թագաւոր փառաց :

Դիտապարբե . Ասպարագունքի : Խո

Առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ .
Ըստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ՝ մի՛ ա-
մաչեցից , և մի՛ ծիծաղեսցին զինև թշնամիք
իմ :

Եմենեքեան որք համբերեն քեզ՝ մի՛ ամա-
չեսցեն , այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայ-
նութեան իւրեանց :

Օճանապարհո քո Տէր ցոյց ինձ , և զշա-
ւիղս քո ուսո՛ ինձ :

Եռաջնորդեա 'ի ճշմարտութեան
քում և ուսո՛ զիս , զի դու ես Ըստուած
փրկիչ իմ . և ես քեզ համբերի զօրհանա-
պաղ :

Յիշեա Տէր՝ զգիթութիւնս քո , և զողորմու-
թիւնս քո՝ որք են յաւիտենից :

Օմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտու-
թեան իմոյ մի՛ յիշեր . այլ յիշեա զիս Տէր

Ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրութեան քոյ, զի քաղցր և ուղիղ ես :
 Վասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես զմեղաւորս 'ի ճանապարհի, առաջնորդես հեղոց 'ի դատաստանի, և ուսուցանես հեղոց զՃանապարհս քո :

Եմենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութեամբ և ճշմարտութեամբ են այնոցիկ, ոյք խնդրեն զուխտ և զվկայութիւն նորա :
 Վասն անուան քոյ Տէր քաւեա զմեղս իմ՝ զի բազում եղեն, ովք է մարդ որ երկնչի 'ի Տեառնէ, օրէնսգէտ առնէ զնա 'ի ճանապարհի՝ յոր և հաճեցաւ :

Ենձն նորա 'ի բարութեան հանգիցէ, և զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր :

Օօրութիւն է Տէր երկիւղածաց իւրոց, և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Եւք իմ յամենայն ժամ առ Տէր են, և նա հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Եայեա առիս և ողորմեա ինձ, զի միամօր և աղքատ եմ ես :

Եեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ, և 'ի վշտաց իմոց հան զիս :

Տես զնոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ, և թող ինձ զամենայն զմեղս իմ :

Տես զթշնամիսն իմ՝ զի բազում եղեն ատելութեամբ՝ որք 'ի նանիր ատեցին զիս :

Պահեաւ զանձն իմ և փրկեաւ զիս, և մի՛ յա-
մօժեղէց՝ զի յուսացայ՝ ի քեզ:
Ամբիծք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ, և ես
քեզ համբերի փրկեաւ Աստուած զիսրայ-
էլ յամենայն նեղութեանց նորա:

Դիտապարագ. Ասովս Դատելի: ԻԵ

Դամ արա ինձ Տէր՝ զի ես յամբըծու-
թեան իմում գնացի, ՚ի Տէր յուսացայ՝ զի
մի՛ եղէց հիւանդ:

Փորձեաւ զիս Տէր և քննեաւ զիս, փորձեաւ
զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ:

Աղորմութիւն քո Տէր առաջի աչաց իմոց,
և հաճոյ եղէց Ճմարտութեան քում:

Ա՛չ նստայց ես յամուս նանրաց, և ընդ
անօրէնս ես ոչ մտից:

Առացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և շուրջ
եղէց զսեղանով քով Տէր:

Աւել ինձ զձայն օրհնութեան քո, և պատ-
մել զամենայն սքանչելիս քո:
Տէր սիրեցի զվայելութիւն տան քո. և
զտեղի յարկի փառաց քոց:

Ա՞ն կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, և մի՛ ընդ արս արիւնահեզս զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են,
և աջ նոցա լի է կաշառօք :
Ես յամբծութեան իմում գնացի, փրկեա
զիս Տէր և ողորմեա ինձ :
Ոտն իմ կացցէ յուղութեան, յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից դքեղ :

Առաջնա Պատրիարք մենչև օծեալ էր : Ի՞՞Զ.

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ, ես յումմէ եր-
կեաց . Տէր ապաւէն կենաց իմոց՝ ես յում-
մէ դողացայց :
Դիմերձենալ առիս չարաց ուտել զմարմին
իմ, նեղիչք իմ և թշնամիք իմ՝ նոքա
տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստիցի՝ ի վերայ իմ պատե-
րազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ . և թէ յարիցէ
՝ ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և
այսուիկ՝ ի քեզ Տէր յուսացայ :

Օմի խնդրեցի՝ ի Տեառնէ և զոյն աղաչեմ,
ընակիլ ինձ՝ ի տան Տեառն զամենայն ա-
ւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելութիւն Տեառն, և
հրաման տալ՝ ի տաճարի նորա :

Օածկեաց զիս՝ ի խորանի իւրում յաւուր
չարի, ընդ յարկաւ արար զիս՝ ի ծածկոյթ
խորանի իւրում :

՚Ավեմբ բարձր արարեր զիս . և այժմ բարձր
արա զգուշա իմ՝ ի վերայ թշնամեաց իմոց :
Ըուրջ եղէց և մատուցից ՚ի խորանի նորա
պատարագ օրհնութեան , օրհնեցից և սաղ-
մոս ասացից Տեառն :

Լուր Տէր ձայնի իմում՝ զի կարդացի առ
քեզ . ողորմեա ինձ և լուր ինձ , զի քեզ ա-
սաց սիրտ իմ , և խնդրեցին երեսք իմ , զե-
րեսս քո Տէր խնդրեցին :

Ո՞ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն , և մի՛
խոտորիր բարկութեամբ ՚ի ծառայէ քում-
մէ :

(Օգնական իմ լեր Տէր , մի՛ անարդեր զիս ,
և մի՛ թողուր զիս Կատուած փրկիչ իմ :
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս , և Տէր իմ
ընկալաւ զիս :

(Օրէնսգէտ արա զիս Տէր ՚ի ճանապարհի
քում , և առաջնորդեա ինձ ՚ի շաւիղս քո
ուղիղս :

Ա ասն թշնամեաց իմոց՝ մի՛ մատներ զիս ՚ի
ձեռս նեղչաց իմոց :

Յարեան ՚ի վերայ իմ վկայք մեղաց , և
ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :
Հաւատացի տեսանել զբարութիւն Տեառն
յերկրին կենդանեաց . համբեր Տեառն և
քաջալերեաց . զօրասցի սիրտ քո՝ և համ-
բեր Տեառն :

Սաղմոս Պատուիկ : Ելշ

Առ քեզ Տէր կարդացի Աստուած իմ , մի
լուեր յինէն . մի՛ երբէք լոիցես յինէն ,
նմանիցիմ այնոցիկ՝ ոյք իջանեն 'ի գուք :
Լուր Տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց յաղա-
չել ինձ առ քեզ , 'ի համբառնալ ձեռաց ի-
մոց 'ի տաճար սուրբ քո :

Ո՞ի համարիր ընդ ամբարիշտոս զանձն իմ .
և մի՛ ընդ այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնու-
թիւն՝ կորուսաներ զիս :

Ոյք խօսին զիսաղաղութիւն ընդ ընկերս
իւրեանց , և չարութիւն է 'ի սիրտս նոցա :
Տուր նոցա Տէր ըստ գործոց նոցա , և ըստ
անօրէնութեան գնացից նոցա , հատո՛
նոցա :

Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո՛ նոցա՝
զհատուցումն նոցա նոցին :

Ոչ իմացան նոքա զգործս Տեառն , և ոչ 'ի
գործս ձեռաց նորա հայեցան . կործանես-
ցես զնոսա , և այլ մի՛ շինեսցին :

Օրհնեալ է Տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօթից
իմոց . Տէր օգնական իմ և պաշտպան իմ :
'Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ , օդտեցաւ և
զուարձացաւ մարմին իմ . և ես կամք իմովք
խոստովան եղեց նմա :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ , ա-
պաւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ :

Փրկեա զժողովուրդս քո , և օրհնեա զժա-
ռանգութիւնս քո . հովուեա և բարձրացն
զնոսա մինչև յաւիտեան :

Առաջնու Պատութեա . օրհնութեանց նաւակարեաց
պաճառին : Ի՞ն

Վատուցէք Տեառն որդիք Աստուծոյ , մա-
տուցէք Տեառն զորդիս խոյոց :

Վատուցէք Տեառն զփառս և զպատիւ ,
մատուցէք Տեառն զփառս անուան նորա ,
և երկիրպագէք Տեառն 'ի սրահ սրբութեան
նորա :

Զայն Տեառն 'ի վերայ ջուրց , և Աստուած
փառաց որոտաց . և Տէր ինքն 'ի վերայ
ջուրց բաղմաց :

Զայն Տեառն զօրութեանց , և ձայն Տեառն
մեծ վայելչութեանց :

Զայն Տեառն փշրէ զմայրս , և մանրէ Տէր
զմայրսն լիբանանու :

Վանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկն
Լիբանանու , որ սիրելին է որպէս զորդիս
միեղջերուի :

Զայն Տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոյ , ձայն
Տեառն շարժէ զանապատն , և խռովեցու-
ցանէ Տէր զանապատն կադէս :

Զայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս , և
յայտնի առնէ զանտառս :
Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասասցեն
զփառս նորա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցածուցանէ .
թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան :
Տէր զօրութիւն ժողովը դեան իւրոյ տացէ ,
և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի խաղաղու-
թիւն :

Սահման ՚ի առաջնորդ : ՚ի նոյն : ՚ի մա-

Բարձր առնեմ զքեղ Տէր՝ զի ընկալար
զիս . և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ
յիս :

Տէր Աստուած իմ՝ կարդացի առ քեղ և
բժշկեցեր զիս . Տէր հաներ ՚ի դժոխոց
զանձն իմ , և փրկեցեր զիս յայնցանէ՝ որք
իջանեն ՚ի գուբ :

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա . և
խոստովան եղերուք յիշատակի սրբու-
թեան նորա :

Արտմառութիւն է ՚ի բարկութեան նորա , և
կեանք են ՚ի կամաց նորա :

Շնորհեկոյս հանգիցեն լալիք , առաւօտու-
եղիցի ուրախութիւն :

Ես ասացի՝ ի բարեկենդանութեան իմում,
թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան :

Տէր՝ ի կամք քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրուա
թիւն, դարձուցեր զերեսս քո յինէն և ես
եղէ խռովեալ :

Առ քեզ Տէր կարդացի, և առ Աստուած
իմ աղաղակեցի. զի՞նչ օգուտ է քեզ յա-
րենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականու-
թիւն :

Ո՞ի թէ հող խռովապան առնիցի առ քեզ,
կամ պատմեսցէ զՃշմարտութիւնս քո :

Լուաւ ինձ Տէր և ողորմեցաւ, և Տէր եղէ
ինձ օգնական :

Դարձոյց զոռոգ իմ յուրախութիւն, էղերծ
յինէն զքուրծ, և ինձ զգեցոյց զուրախու-
թիւն :

Որպէս սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ.
և այլ մի՛ ևս զղացայց, Տէր Աստուած իմ
յաւիտեան խռովովան եղէց քեզ :

Դա իտուրան . նահապայնութիւնն գովնութեան .
Սողոս Դաւթիւն : Լ

Դ քեզ Տէր յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան, յարդարութեան քում
փրկեալ և ապրեցո՛ զիս :

Խոնարհեցո՞ւ առիս զունկն քո , վաղվաղեա
կեցուցանել զիս :

Ենք իմ Աստուած պաշտպան և տուն ա-
պաւինի՝ ապրեցուցանել զիս , զի հզօրիչ
իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Ա ասն անուան քո Տէր առաջնորդեցեր
ինձ , և սնուցեր զիս . և հանցես զիս յորո-
գայթէ յայսմանէ՝ որ թագուցաւ ինձ :
Դու ես պաշտպան իմ Տէր , և 'ի ձեռս քո
յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս Տէր Աստուած ճշմարտու-
թեամբ քով . ատեցեր զայնոսիկ ոյք պա-
հեն զերկիւղ 'ի սնոտիս :

Ես 'ի Տէր յուսացայ , ցնծացայց և ուրախ
եղէց 'ի փրկութեան քում :

Օ 'ի հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ , և
փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ . և ոչ մատ-
նեցեր զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց , և կացու-
ցեր յանդորրու զոտս իմ :

Ողորմեա ինձ Տէր՝ զի նեղեալ եմ ես .
Խոռովցաւ 'ի սրտմատութենէ ակն իմ՝ անձն
իմ և փոր իմ :

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ , և ամք
իմ յոգւոց ելանելոյ :

Վլքատացաւ 'ի տկարութենէ զօրութիւն
իմ , և ոսկերք իմ խոռովցաւ :

Վան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նա-

Ասաւ գրացեաց իմոց , յոյժ ահ և երկիւղ
ծանօթից իմոց :

Եմենեքեան ոյք տեսանէին զիս , արտաքս
փախչէին յինէն :

Վոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ 'ի սըր-
տէ . և եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ :
Օի լուայ ես զբամբասանս բազմաց՝ որք
շուրջ էին զինե , 'ի ժողովիլ նոցա 'ի միա-
սին առնուլ զանձն իմ խորհեցան . այլ ես
'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Եսացի դու ես Եստուած իմ , և 'ի ձեռու քո
է ժառանգութիւն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց , և
'ի հալածչաց իմոց :

Երկեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո . ապրե-
ցո՛ զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում . Տէր՝
մի՛ յամօթ եղէց զի կարդացի առ քեզ :

Եմաշեսցեն ամբարիշտք և իջցեն 'ի դժոխս .
Համր եղիցին շրթունք նենգաւորք՝ ոյք
խօսէին զարդարոյ զանիրաւութիւն , յամ-
բարտաւանիլ և յանգոսնել իւրեանց :

Որպէս զի բաղում է ողորմութիւն քաղց-
ըութեան քոյ քոյ Տէր , զոր պահեցեր եր-
կիւղածաց քոց :

Երարեր դու այնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ են
'ի քեզ , առաջի որդւոց մարդկան :

Եմրացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ երեսաց
քոց , 'ի խորովութենէ մարդկան :

՞Օ՞ածկեցեր զնոսա 'ի խորանի քում, 'ի
     Հակառակութենէ լեզուաց :
 Օրհնեալ է Տէր, զի սքանչելիս արար զո-
     ղորմութիւն իւր' ի քաղաք ամուր :
 Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ ընկե-
     ցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :
 Ա ասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց,
     յաղաղակել իմում առ քեզ :
 Աիրեցէք զՏէր ամենայն սուրբք նորա, զի
     ստուգութիւն խնդրէ Տէր, և Հատուցանէ
     այնոցիկ՝ որք առաւել առնեն զանբարտա-
     ւանութիւն :

Վաշալերացարուք և զօրասցին սիրտք ձեր
     ամենեքեան, ոյք յուսացեալ էք 'ի Տէր :

Խմասպութեան ., Ստովոս Պատրիք :

Երանի ում թողութիւն եղե մեղաց, և
     ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա :
 Երանի առն՝ որում ոչ համարի Տէր զմեղս
     նորա, և ոչ գոյ նենգութիւն 'ի բերան
     նորա :

Լոեցի ես և մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ,
     առ աղաղակել ինձ առ Տէր զօրհանապաղ
     'ի տուէ և 'ի գիշերի :

՞Օ՞անբացաւ ձեռն քո 'ի վերայ իմ, դար-

Ճայ ՚ի թշուառութիւն՝ զի հարան յիս
փուշք :

Օմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնու-
թիւնս իմ ոչ ծածկեցից ՚ի քէն :

Հասցի թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ, և
դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս
մեղաց իմոց :

Ա ամն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ
ամենայն սուրբք՝ ՚ի ժամ ընդունելի :

Իայց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց բաղմաց,
որք առնոսա ինչ ոչ մերձեսցին :

Դուես ապաւէն իմ ՚ի նեղութենէ յայս-
մանէ, որ շուրջ եղեն զինե :

Հնծութիւն իմ փրկեա զիս յայնցանէ՝ ոյք
պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեղ և խելամուտ ՚ի
ճանապարհ՝ յոր և գնասցես, և հաստատե-
ցից ՚ի վերայ քո զաչս իմ :

Ո՞ն լինիք որպէս զձիս և զջորիս զի ոչ դոյ
՚ի նոսա իմաստութիւն, ՚ի սանձօ և ՚ի
դանդանաւանդս ճմլեսցես զկզակս նոցա՝
որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին :

Իաղում տանջանք են մեղաւորաց, բայց
ոյք յուսան ՚ի Տէր՝ ողորմութիւն Տեառն
շուրջ եղեցի զնոքօք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք՝ ՚ի
Տէր, պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ու-
ղիղ էք սրտիւք :

Առաջնորդ Պատմելիք : 15

Յնծացէք արդարք՝ ի Տէր . ուղղոց վա-
յելէ օրհնութիւն . խոստովան եղէ-
րուք Տեառն օրհնութեամբ . տասնաղեաւ
սաղմոսանաւ սաղմոս ասացէք նմա :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր՝ զի-
բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհնու-
թեամբ :

Ուղիղ են պատգամք Տեառն՝ և ամենայն
գործք նորա հաւատովք են . և սիրէ զողոր-
մութիւն , և զիրաւունս Տէր :

Ողորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր , և
բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան . և
հոգւով բերանոյ նորա՝ ամենայն զօրու-
թիւնք նոցա :

Ժողովեաց որպէս՝ ի տիկ զջուրս ծովու . և
դնէ՝ ի խորս զգանձս իւր :

Երկիցէ՝ ի Տեառնէ ամենայն երկիր . և՝ ի
նմանէ դողասցին ամենայն բնակիչք աշ-
խարհի :

Զինաւ ասաց՝ և եղեն . ինքն հրամայեաց՝ և
հաստատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց . ա-
նարգէ Տէր զխորհուրդս ժողովրդոց . և ար-
համարհէ Տէր զխորհուրդս իշխանաց :

Խորհուրդ Տեառն յաւիտեան մնայ , և

Խորհուրդ սրտի նորա աղքէ մինչեւ յաղք :
Երանի աղքի՝ որոյ Տէր Աստուած օդ-
նական էնմա . ժողովուրդ՝ զոր ընտրեաց
՚ի ժառանգութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ Տէր յամենայն որդիս
մարդկան . ՚ի պատրաստ ընակութենէ
իւրմէ հայեցաւ յամենայն ընակիչս աշ-
խարհի :

Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա , ՚ի միտ
առնու զամենայն գործս նոցա :

Ու թէ ՚ի բաղում զօրս իւր ապրեսցի թա-
գաւոր , և ոչ հսկայ ՚ի բաղում զօրութեան
իւրում :

Սուտ է ձի ՚ի փրկութեան իւրում . ՚ի բա-
զում զօրութեան իւրում ոչ ապրեցուցա-
նէ զհեծեալն :

Աւք Տեառն ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց .
և ոյք յուսան յողորմութիւն նորտ :
Փրկել ՚ի մահուանէ զանձինս նոցա . և կե-
րակրել զնոսա ՚ի սովու :

Անձինք մեր համբերեսցեն Տեառն . զի օդ-
նական , և պաշտպան մեր է :

՚ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր , և յանուն
սուրբ նորա յուսացուք :

Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր ՚ի վերայ մեր .
որպէս յուսացաք ՚ի քեզ :

Առաջնորդ Պատրիարք է . ՚ի ժամանակին զեւ այլբառնեաց ունեցեսս իւրա առաջը Աբեմելիուսոյ . և առաջ արքանիւսոյ զնու , և գնուու : Եթ

Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ , յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա՚ի բերան իմ : ՚Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ . լուիցեն հեղք , և ուրախ եղիցին :

Մնջ արարէք զՏէր ինեւ . և բարձր արասցուք զանուն նորա՚ի միասին :

Խնդրեցի՚ի Տեառնէ , և լուաւ ինձ . յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս :

Մատիք առ Տէր՝ և առէք զլոյս , և երեսք ձեր մի՛ ամաչեսցեն :

Այս աղքատ կարդաց առ Տէր , և Տէր լուաւ սմա . յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա :

Բանակք հրեշտակաց Տեառն շուրջ են զերկիւղածովք իւրովք , և պահեն զնոսա :

Դաշակեցէք և տեսէք , զիքաղցրէ Տէր . երանեալ է այր՝ որ յուսայ՚ի նա :

Երկերոնք ՚ի Տեառնէ ամենայն սուրբքնորա . զի ոչ ի՞նչ է պակասութիւն երկիւղածաց նորա :

Մնջամեծք աղքատացան և քաղցեան . բայց ոյք խնդրեն զՏէր , մի՛ պակասեսցի՚ի նոցանէ ամենայն բարութիւն :

Եկայք որդեակք իմ՝ լուարուք ինձ . և զեր-
կիւղ Տեառն ուսուցից ձեզ :

Ով է մարդ՝ որ կամի զկեանս , սիրէ զա-
ւուրս իւր տեսանել՝ ի բարութեան :

Լոեցո՞ զլեզու քո՝ ի չարութենէ . և շըր-
թունք քո մի՛ խօսեսցի զնենգութիւն :

Խտառեա՞ ի չարէ՝ և արա՞ զբարի . խընդ-
րեա՞ զխաղաղութիւն , և երթ զհետ նորա :

Եւք Տեառն՝ ի վերայ արդարոց , և ականչք
նորա՝ ի վերայ աղօթից նոցա :

Երեսք Տեառն՝ ի վերայ չարագործաց . սաւ-
տակել յերկրէ զյիշատակս նոցա :

Կարդացին արդարքն առ Տէր , և Տէր լուաւ
նոցա . յամենայն նեղութենէ նոցա փրք-
կեաց զնոսա :

Անք է Տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ են
սրտիւք . և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ :
Բազում նեղութիւնք են արդարոց . յա-
մենայնէ փրկէ զնոսա Տէր . և պահէ զա-
մեն այն ուկերս նոցա . և մի՝ ի նոցանէ մի՝
փշրեսցի :

Ուահ մեղաւորին չափ է . բայց որ ատէ զար-
դարն , զղջասցի :

Փրկէ Տէր զանձինս ծառայից իւրոց . մի՛
զղջասցին ամենեքեան՝ ոյք յուաացեալ են
'ի նա :

’Ե Հագուստ : Առդըս Դաւթելի : ԼՇ

¶ Ատեա Տէր զայնոսիկ՝ ոյք դատեն զիս,
մարտիր ընդ այնոսիկ, որք մարտնչին
ընդիս:

Առ զգէն և զասպար քո . և արի յօդնել
ինձ . հան զսուր քո ընդ դէմ հալածչաց ի-
մոց , արգել զնոսա : և ասա դու ցանձն իմ ,
թէ փրկութիւն քո ես եմ :

Եմաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէ-
ին զանձն իմ . դարձցին յետու և ամաչես-
ցեն , ոյք խորհէին ինձ չար :

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ .
և հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսա :
Եղիցին Ճանապարհը նոցա 'ի խաւար և
'ի գայթակղութիւն , և հրեշտակ Աստու-
ծոյ հալածեսցէ զնոսա :

՚Կ՞նանիր թագուցին ինձ որոգայթ յապականութեան իւրեանց , և ՚ի ՞նանիր նախատեցին զանձն իմ :

Հասցէ 'ի վերայ նոցա որոգայթ, զոր ո՛չ
գիտացին, և որսն՝ զոր թագուցին, առցէ
զոտս նոցա, և յորոգայթ 'ի նոյն անկցին:
Այլ անձն իմ ցնծասցէ 'ի Տէր, ուրախ ե-
զիցի 'ի փրկութեան նորա, և ամենայն ու-
կերք իմ ասասցեն, Տէր ո՞նման է քեզ:
Օ ի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հզօրի,

պաղքատն և զտնանկն յայնցանէ՝ որիք յա-
փշտակեն զնա :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց . և
զոր ինչ ոչ դիտէի՛ հարցանէին ցիս :
Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ոյ , անժառանգել զանձն իմ խորհեցան
յորդւոց 'ի մարդկանէ :

Ես 'ի նեղել նոցա քուրձ զգենուի , ին-
նարհ առնէի պահօք զանձն իմ . և աղօթք
իմ 'ի ծոց իմ դարձցին :

Որպէս զեղքայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ
լինէի . որպէս զսգաւոր և զտրտում , այն-
պէս խոնարհ առնէի :

'Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողովե-
ցան . ժողովեցան յիս տանջանք , և ես ոչ
ծանեայ . ցրուեցան , և ոչ զղջացան :

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհա-
մարհանօք . կրծտեցին 'ի վերայ իմ զայտա-
մունա իւրեանց . Տէր երբ տեսցես ,

'Ի բաց արա զանձն իմ 'ի խորամանկու-
թենէ նոցա , և յառիւծուց զմիամօրու-
թիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեղ Տէր՝ յեկեղեցին
մէծս , և 'ի ժողովս բազմաց օրհնեցից ըզ-
քեղ :

Ան ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ , ոյք
ատէին զիս 'ի տարապարտուց . ակնարկի
առնէին յիս աչօք իւրեանց :

Բնդ իս զխաղաղութիւն խօսեին . և ինքնանք բարկութեամբ զնենգութիւն խորհիւն :

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս խրեանց , և ասացին . այս այս տեսին աչք մեր : Տեսեր Տէր՝ և մի լուեր . Տէր՝ մի 'ի բացեայ առնիր յինէն :

Օարթիր և հայեաց Տէր՝ յիրաւունս իմ . Վատուած իմ և Տէր իմ 'ի դատաստանս իմ . և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան քում , Տէր Վատուած իմ :

Ո՞ի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ . և մի' ասասցեն 'ի սիրտս խրեանց , թէ վաշ վաշ անձանց մերոց , զի ընկլուզաք զնա : Վամաշեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խընդան ընդ չար իմ . զգեցցին զամօթ և զանարդանս՝ ոյք մեծաբանեն 'ի վերայ իմ : Ջնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենէքեան , սյք կամին ընդ արդարութիւն իմ :

Վասացեն յամենայն ժամ , մեծ է Վատուած . և ոյք կամին զխաղաղութիւն ծառաւ յի քո :

Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քո զօրհանապաղ զգովութիւնս քո :

՚Ի կապարած , ծառացի Տետոն . Ասդաս
Եղասւէ : ԵԵ

Ասէ անօրէնն 'ի մեղանչել ընդ միաս իւր ,
թէ չիք երկիւղ Աստուծոյ առաջի աջաց
նորա :

Ենգեաց առաջի նորա , գտանել զանօրէ ~
նութիւն , և ատել զնա :

Իանք բերանոյ նորա՝ անօրէնութիւն և
նենգութիւն են :

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի . զանօրէ ~
նութիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրում :

Եկաց նա յամենայն ձանապարհ , որ ոչ
է բարի . և ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ :

Տէր յերկինս է ողորմութիւն քո . Ճշմար ~
առութիւն քո մինչեւ յամաս :

Արդարութիւն քո որպէս լերինք Աստուած ,
իրաւունք քո որպէս խորք բազումք . զմար ~
գիկ և զանասուն կեցուցանես դու Տէր :

Արպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն
քո Աստուած . այլ որդիք մարդկան 'ի հո ~
վանի թևոց քոց յուսասցին :

Արքեսցին նոքա 'ի պարարտութենէ տան
քո . և զուղլաս փափկութեան քո՝ տացես
ըմպել նոցա :

՚Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց , և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյք :

‘Օ՞ագեա զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանա-
շեն զքեզ, զարդարութիւնս քո՝ ոյք ու-
ղիղ են սրտիւք :

Այս եկեսցեն՝ ի վերայ մեր ոտք ամբարտա-
ւանից, և ձեռք մեղաւորաց մի՛ դողացուս-
ցեն զմեզ :

Ենդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք դործեն
զանօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի՛ կա-
րասցեն հաստատիլ :

Օքնաւթեան Խժին Անվեհով Աստուածա-
տես ճարդաբէկ : Է · Օքնաց · Է :

‘Այեցարուք երկինք, և խօսեցսց՝ լոքի-
ցէ երկիր զպատգամն բերանոյ իմոյ :
Ընգունելի լիցի որպէս անձրեւ բարբառ
իմ, և իջցեն որպէս ցօղ պատգամք իմ :
Որպէս անձրեւ՝ ի վերայ սիղոյ, որպէս
տարափ՝ ի վերայ խոտոյ, զի զանուն Տեառն
կարգացուք, և տուք օրհնութիւն Տեառն
Աստուծոյ մերոյ :

Աստուած՝ որոյ ճշմարտութեամբ են դործք
նորա, և ամենայն ճանապարհք նորա իշ-
րաւամբք են :

Աստուած հաւատարիմէ, և ոչ դոյ՝ ինմա-

անիրաւութիւն . արդար և ճշմարիտ է
Տէր :

Վեղան՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ . ծը-
նունդք խոտորեալք և թիւրեալք :
Ո՞չ այդ այն է՝ զոր Տեառն հատուցանէ-
լք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ իմաս-
տունք :

Ո՞չ սա ինքն է Հայր քո , որ ստացաւ ըզ-
քեղ , արար զքեղ՝ և ստեղծ զքեղ :
Յուշ լիցին քեղ աւուրքն յաւիտենից . ի-
մացարուք զամն ազգաց մինչև յազգու :
Հարցջիր դու ցհարս քո , և պատմեսցեն
քեղ . ցծերս քո՝ և ասասցեն քեղ :
Դ ժամանակի՝ յորժամ բաժանեաց
Բարձրեալն զազգս ամենայն . որպէս
սիոնեացնա զորդիսն Աղամայ :

Կացոյց զսահմանս հեթանոսաց , ըստ
Թուոյ հրեշտակաց Աստուծոյ :
Եղեւ բաժին Տեառն ժողովուրդ իւր Յա-
կոր . և վիճակ ժառանգութեան իւրոյ Իս-
րայէլ :

Բաւական եղև նմա յանապատի . 'ի ծա-
ռաւ տօթոյ , յանջրդւոջ պաշտպանեաց
զնա :

Խրատեաց զնա , և պահեաց որպէս բիբ
ական . որպէս զարծուի 'ի թես իւր ընկա-
լսաւ զնա . և որպէս 'ի վերայ ճադուց իւր
ոց գթացաւ :

Տարածեաց զթես իւր , և ընկալսա զնա .
և բարձեալ բերէր զնա 'ի վերայ միջնու-
ղաց իւրոց :

Տէր միայն ածէր զնոսա . և ոչ դոյր ընդ
նոսա Աստուած օտար :

Լաճ Եհան զնոսա 'ի զօրութիւնս երկրի .
և կերակրեաց զնոսա արդեամբք անդաս-
տանաց :

Կիեցոյց նոցա մեզը 'ի վիմէ , և իւղ յա-
պառաժ վիմէ :

Իւղ կովուց՝ և կաթն մաքեաց , ճարպով
հանդերձ խոյոց , որթուց՝ ցլուց՝ և նոխա-
ղաց :

Օպարարտութիւն երիկամանց ցորենոյ .
և զարիւն խաղողոյ էարբ գինի :

Եկեր Հակոբ և յագեցաւ , և անգուշեաց
զիրելին :

Վիրացաւ՝ ստուարացաւ՝ լայնացաւ , և
թող զՏէր Աստուած զարարիչ իւր . և
յետս եկաց յԱստուծոյ՝ փրկչէ իւրմէ :
Բարկացուցին զիս օտարոտիւք իւրեանց
և կռովք իւրեանց դառնացուցին զիս :

Օցէեցին դիւաց՝ և ոչ Աստուծոյ . դիցն՝
զորս ոչ դիտէին . նորք և առ ժամայնք ,

զարս ընաւ ոչ Ճանաչէին Հարք նոցա :
Թառղին զՏէր՝ որ ծնաւ զնոսա . մոռացան
զԱստուած՝ որ կերակրեաց զնոսա :

Ետես Տէր և նախանձեցաւ և սրբտմտեցաւ՝ ի վերայ ուստերաց և դստերաց նոցա, և ասէ:

Դարձուցից՝ զերեսս իմ՝ ի նոցանէ և ցուցից նոցա զի՞նչ լինելոց իցէ յապաց ժամանակի:

Օ, ի աղդ մի թիւրեն նոքա՝ և որդիք անհաւանք, նոքա նախանձեցուցին զիս՝ ի չաստուածս իւրեանց, և դառնացուցին զիս՝ ի կուռս իւրեանց:

Աղդ՝ և ես նախանձեցուցից զնոսա յազգ անպիտան և անմիտ աղդաւ զկծեցուցից զնոսա:

Ապոլոն Դաստիակ : Լ. օ.

Ա նախանձիր ընդ չարս . և մի՛ ընդ այ-
նոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :
Օք որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքես-
ցին , որպէս զգալարի խոտ վալվաղակի
անցցեն :

Յուսա 'ի Տէր՝ և արա զբաղցրութիւն .
ընակեա յերկրի , և հովուեսցիս 'ի մեծու-
թեան նորա :

Ճատեա 'ի Տեառնէ , և նա տացէ քեզ
զիսնդրուածս սրտի քո . յայտնեա առաջի
Տեառն զճանապարհս քո , և յուսա 'ի նա :
Եա արասցէ և հանցէ որպէս զլոյս զար-
դարութիւնս քո . և զիրաւունս քո որպէս
զօր հասարակ :

Նաղանդ լեր Տեառն՝ և ծառայեա նմա .
և մի՛ նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց ա-
ռակեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց , ընդ
մարդոյ՝ որ գործէն զանօրէնութիւն :

Լուսա 'ի բարկութենէ , և հանգիր 'ի
սրբտմտութենէ . և մի՛ նախանձիր ընդ
չարս :

Օի չարք վաղվաղակի սատակեսցին
բայց ոյք համբերեն Տեառն, նոքա ժա-
ռանդեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն;
Խնդրեսցես զտեղի նորա, և ոչ գտցես :

Եյլ որ հեղքն են՝ նոքա ժառանդեսցեն
զերկիր. և փափկասցին 'ի բաղում խաղա-
ղութեան իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ, և կրծտէ. 'ի
վերայ նորա զատամունս իւր, այլ Տէր ծի-
ծաղեսցի զնովաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հաս-
եալ է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք, և լարեցին զաղե-
զունս իւրեանց. հարկանել զաղքատն և
զտնանկն, սպանանել զայն, որ խզնարհն է
սրտիւ :

Սուրք նոցա մտցեն՝ ի սիրտս նոցա, և ա-
ղեղունք նոցա իշրեսցին :

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան զքա-
զում մեծութիւն մեղաւորաց. և բազուկք
ամբարշտաց խորտակեսցին :

Հաստատէ Տէր զարդարս, և ճանաչէ զա-
ռուրս ամբծից, ժառանգութիւն նոցա յա-
ւիտեան եղիցի :

Վի ամաչեսցեն նոքա 'ի ժամանակս չա-
ռութեան. այլ յաւուրս սովու յագեսցին :

ԵՀա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնամիք
Տեսոն 'ի փառաւորիլ և 'ի բարձրանալ
իւրեանց պակասեսցին՝ որպէս ծուխ , զի
պակասի :

Փոխ առնու մեղաւորն՝ և ոչ հատուցանէ :
այլ որ արդարն է՝ ողորմի և տայ :
Ոյք օրհնեն զՏէր՝ ժառանգեսցեն զեր-
կիր . և ոյք անիծանեն , սատակեսցին՝ 'ի
նմանէ :

'Ի Տեսոննէ ուղղին գնացք առն . զՃանա-
պարհս նորա նա կամի յոյժ :
Թռէպէտ և գայթակղեսցի , նա մի՛ կործա-
նեսցի . զի Տէր ձեռնկալու է նորա :
Մանուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ոչ տեսի
զարդարն արհամարհեալ , և ոչ զաւակ նո-
րա՝ թէ մուրանայ հաց :

Օօրհանապաղ ողորմի և տայ փոխ . զա-
ւակ նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :
Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի . և
բնակեսցիս յաւիտեանս յաւիտենից 'ի
նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր
հարկանէ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեան
պահէ զնոսա :

Ենօրէնք հալածեսցին 'ի միասին . և զա-
ւակք ամբարշտաց սատակեսցին :

Եյլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր . և

բնակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից ի
նմա :

Աերան արդարոյ խորհի զեմաստութիւն .
և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս :

Օրէնք Վստուծոյ իւրոյ են ՚ի սրտի իւ-
րում , և մի գայթակղեսցին գնացք նորա :
Հայի մեղաւորն ընդ արդար , և խնդրէ
սպանանել զնա . այլ Տէր ոչ թողու զնա
՚ի ձեռս նորա , և ոչ գատապարտէ զնա :

յորժամ դատէ զնա :

Համբեր Տեառն՝ և պահեա զճանապարհս
նորա . և բարձր արասցէ զքեզ՝ ի ժառան-
գել զերկիր , և զսատակումն մեղաւորաց
տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ , և բարձ-
րացեալ որպէս զմայրսն Երանանու :
Վնցին և ահա ոչ էր . խնդրեցին և ոչ գը-
տաւ տեղի նորա :

Պահեա զամբծութիւնն . և տես զուզու-
թիւն . զի զնն մնացուածք առն խաղաղա-
րարի :

Վնօրէնք հալածեսցին ՚ի միասին . և զա-
ւակք ամբարշտաց կորիցեն :
Փրկութիւն արդարոց ՚ի Տեառնէ է . վե-
րակացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղու-
թիան :

Օգնեսցէ նոցա Տէր՝ և փրկեսցէ զնոսա .

ապրեցուսցէ զնոսա՝ի մեղաւորաց , և կե-
ցուսցէ զնոսա՝զի յուսացան՝ի նա:

Ատիլան Պատ-Եկ . առ . 'ի յէշտառի շաբաթաւ :
ԼԵ

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմա-
ներ զիս . և մի՛ բարկութեամբ քով իւր-
բատեր զիս :

Օի նետք քո հարան յիս . և յիս հա-
տատեցաւ ձեռն քո :

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերե-
սաց բարկութեան քոյ :

Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց . յե-
րեսաց մեղաց իմոց :

Ենօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան
զգլուխ իմ . որպէս բեռն ծանր ծանրա-
ցան՝ի վերայ իմ :

Եեխեցան և փտեցան վերք իմ , յերե-
սաց անզգամութեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ ,
զօրհանապաղ տրտում դնայի , զի անձն
իմ լի եղև չարչարանօք . և ոչ գոյ բժշ-
կութիւն մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև
յոյժ , մոնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ :

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն
իմ, և հեծութիւն իմ՝ ի քէն ոչ ծած-
կեցաւ:

Աիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս
զօրութիւն իմ լոյս աչաց իմոց, և այս ոչ
եղեւ ընդիս:

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի
իմ մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ
հեռի եղեն յինէն:

Բռնագատէին զիս՝ և խնդրէին զանձն իմ.
Սք խորհէին չար՝ ի վերայ իմ, խորհէ-
ցան զանօրէնութիւն՝ և զնենգութիւն՝
զօրհանապազ խորհեցան:

Ա. Յ. Ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ, և որպէս
համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես որպէս մարդ, որ ոչ լսէ, և ոչ
գոն խօսք՝ ի բերան նորա:

Ես՝ ի քեզ Տէր յուսացայ, և գու լուի-
ցես ինձ Տէր Կատուած իմ:

Կացի՝ թէ մի՛ ուրախ եղիցին յիս թշնա-
միք իմ,՝ ի սասանիլ ոտից իմոց՝ ի վերայ
իմ մեծամեծս խօսեցան:

Ես՝ ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ:

Օանօրէնութիւնս իմ պատմեցից, և հո-
գացայց վասն մեղաց իմոց:

Խակ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են, և

զօրացեալք են քան զիս , և բազումք էին ,
ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց :
Այք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարոյ . . . չարախօսէին զինէն , զի ես
երթայի զհետ արդարութեան :
Ան թողուր զիս Տէր Աստուած իմ . և մի
'ի բացեայ առնիր յինէն , հայեաց յօդ-
նել ինձ Տէր փրկութեան իմոյ :

Ի կապահած . Յետի լովաց օլհնութեան :
Սովոր Դաւթե : ԱՅ

Ասացի՝ թէ պահեցից զջանապարհս իմ .
զի մի՛ մեղայց լեզուաւ իմով :
Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հակա-
ռակիլ մեղաւորին առաջի իմ :
Լուռ եղէ և խոնարհեցայ . լոեցի 'ի բա-
րութենէ , և ցաւք իմ նորոգեցան յիս :
Գիռաւ սիրտ իմ՝ 'ի փորի իմում . և 'ի
խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :
Խօսեցայ լեզուաւ իմով . և ասացի . . յոյց
ինձ Տէր զկատարած իմ , և զթիւ աւուրց
իմոց՝ քանի օնէ , զի գիտացից թէ որչափ
ինչ պակասեալէ յինէն :
Ահա շափով եղեր զաւուրս իմ . և կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի

իմ . սակայն ամենելին ընդունայն է ամենայն մարդ մնեղի :

Վապաքէն որպէս 'ի պատկերի շրջի մարդ , սակայն 'ի զուր խոռովիք . գանձէ և ոչ զիտէ ում ժողովէ :

Խակ արդ օվէ է համբերութիւն իմ , թէ ոչ դու Տէր , կամ կար զօրութեան իմոց թէ ոչ 'ի քէն :

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր զիս , և Նախաւտինս անզգամաց արաւ ըեր զիս :

Եռու եզէ , և ոչ բացի զըերան իմ , զի դու արարեր :

Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ , զի 'ի զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ : Աշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատեցեր զմարդ . մաշեցեր որպէս սարդի ոստայն զանձն նորա . սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ :

Եռու Տէր աղօթից իմոց , ունկն զիր խընդիրուածաց իմոց , արտասուաց իմոց մի լոեր : Պանդուխտ եմ ես առաջի քո , նժղեհ և անցաւոր որպէս ամենայն հարք իմ :

Օնջլ արա ինձ զի հանգեայց . մինչչերթեալ իցեւմ , և այլ ոչ ես զտանիցիմ :

Ի կարուքած . Ասուն . Դաւթի : Լօն

Համբերելով համբերի Տեառն , և նայեցաւ առ իս . և լուսաւ աղօթից իմոց :
Եհան զիս 'ի գրոյ տառապանաց , 'ի կաւոյ
և 'ի տղմոյ :

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ . և
ուղղեաց զգնացս իմ :

Եարկ 'ի բերան իմ օրհնութիւն նոր .
զօրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ :
Տեսցեն բազումք և երկիցեն , և յուսասցին 'ի Տէր , երանեալ է այր՝ որոյ անուն
Տեառն յոյս է նորաւ :

Աչ հայեցաւ նա 'ի նաներութիւն , և ոչ 'ի
մոլութիւն սուտ :

Բազում արարեր դու 'Տէր Աստուծած իմ
զուքանչելիսքո . և խորհրդոց քոց՝ ոչ ոք
է որ նմանիցի քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ՝ և բազումք եղեն
քան զթիւս . ընդ զոհս և ընդ պատարագս
ոչ հաճեցար . լսելիս . հաստատեցեր ինձ .
զողջակէղս և զվասն մեզացն ոչ խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւտսիկ գամ
ես . 'ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ :
Առնել զկամսքո Աստուծած իմ կամեցայ ,
և զօրէնսքո 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Աւետարաննեցից զարդարութիւնս քո յեւ
կեղեցիս մեծս . ահա զշըթունս իմ ոչ ար-
գելից 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր , զի զարդարութիւնս
քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում . զՃշմար
տութիւնս քո , և զփրկութիւնս քո :

Վսացի՝ և ոչ թագուցի զողորմութիւնս
քո . և զՃշմարտութիւնս քո 'ի ժողովողենէ
մեծէ :

Այլ դու Տէր՝ մի՛ հեռի առներ զգեցու-
թիւնս քո . յինէն , զի ողորմութիւն քո , և
Ճշմարտութիւն քո յամենայն ժամ ըն-
կալցի զիս :

Ըուրջ եղեն զինև չարք՝ որոց ոչ դոյր
թիւ . հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ , և
ես ոչ կարացի տեսանել :

Հաղում եղեն քան զչեր զլսոյ իմոյ . և
սիրա իմ եթող զիս :

Կամեաց Տէր՝ փրկել զիս , և Տէր յօդնել
ինձ նայեաց :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին , ոյք խընդրէ-
ին զանձն իմ , բառնալ զսա . դարձցին
յիսս և ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին ինձ
չար :

Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի ,
ոյք ասէին ինձ վաշ վաշ :

Հնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամե-
նեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ Տէր :

Եսանցին յամենոյն ժամ՝ մեծ է Աստ-
ռած . և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քօ :
Ես աղքատ և տնանկ եմ Եստուած խորհ-
եա զիս . օդնական և պաշտպան իմ ես .
և դու Եստուած իմ մի յամենաք :

Դ հագուբած . Սաղմու Շատրվանի : 10

Երանի որ խորհի զագքատն և զտնանկն .
յաւուր չարի փրկէ զնա Տէր :
Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ . Երանելի առ-
նէ զնա 'ի վերայ երկրի . և ոչ մատնէ զնա 'ի
ձեռս թշնամեաց իւրոց :
Տէր օդնական է նոմա 'ի մահիճս ցաւոց իւ-
րոց . զամենայն անկողինս նորա դարձուցաւ-
նէ 'ի հիւանդութենէն նորա :
Ես ասացի Տէր ողորմեա ինձ . քժշկեա
զանձն իմ , ես մեղայ քեզ :
Օժնամիք իմ ասացին ինձ չար , Ե՞րբ իցէ
զի մեռցի , և կորիցէ անուն նորա :
Մատանէր տեսանել զնանըութիւն , խօսէր
'ի սրամի իւրում . և ժողովէր զանօրէնու-
թիւն յանձն իւր :
Երտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զինէն
շշնջէին ամենայն թշնամիք իմ :
Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ , բան անօրէ-
նութեան եղին 'ի վերայ իմ :

Վի թէ որ ննջիցէ , և այլ ոչ ևս յաւելցի
յառնել . քանզի և այրն խաղաղութեան
իմոյ , յոր և եսն յուսացայ :
Որ ուտէր դշաց իմ , յաճախեաց առնել
ինձ խարէութիւն :

Այլ գու Տէր ողորմեան ինձ , և կանգնեա
զիս . և ես հասուցից նոցա :
Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդիս . զի
մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :
Այլ զիս յամբծութեան իմում ընկալար .
և հաստատեցեր զիս առաջի քո յաւիտեան :
(Օրչնեալ Տէր Վստուած Խորակի յաւի-
տեանս յաւիտենից եղիցի եղիցի :

Ի խափարած , ինտոպուլիս-ն որդուոցն Արքայ
Առանո Պատ-Ակ : ԽԵ

Որպէս փափաքի եղքերու յաղքերս ջուրց ,
այնպէս փափաքի անձն իմ՝ առ քեզ Վս-
տուած :

Օքարաւի է անձն իմ՝ առ քեզ Վստուած ,
հզօր և կենդանի . եղբ եկից երեւեցայց ե-
րեսացդ Վստուածոյ :

Եղեն ինձարտասուք իմ կերակուր 'իտուէ
և 'ի գիշերի . և այն զի ասէին ցիս զօրհաւ-
նապաղ՝ թէ ուր է Վստուած քո :

Օսյս որպէս յիշէի, տառապէր յիս անձն
իմ. քաջալերէի, զի մտից ընդ յարկաւ
սրանչելեաց տանն Աբովծոյ :

Դ ձայն ցնծութեան խոստովանութեան .

Ա. ի ձայն բարեկենդանութեան :
Արդ՝ ընդէ՛ր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէ՛ր խռովես զիս. յուսա առ Աբովծած,
խոստովանեա նմա . փրկիչ երեսաց իմոց
Աստուած է :

Ենձն իմ յոյժ խռովեցաւ . վասն այսորիկ
յիշեցի զքեղ յերկրէն յորդանանու , 'ի
Ներմոնե լեռնէ փոքուէ :

Խորի խորոց կարդացին առ քեզ, 'ի ձայն
սահանաց քոց :

Եմենայն գրասանիք քո , և ալիք քո անցին
'ի վերայ իմ :

Դ տուէ պատուիքեաց Տէր զողորմութիւն
իւր , 'ի գիշերի զօրհնութիւն նոր . և աղօթք
իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց :

Ասցի Աբովծոյ՝ ընդունող իմ ես . ընդէ՛ր
մերժեցիք զիս . ընդէ՛ր տրտում դնամ ես
'ի նեղել թշնամոյ իմոց :

Դ փշրիլ ուկերաց իմոց նախափեցիկ զիս
թշնամիք իմ . յասել ցիս զօրհանապաղ,
թէ ուրէ Աստուած քո :

Արդ՝ ընդէ՛ր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէ՛ր խռովես զիս . յուսա առ Աբովծած,

Խոստովանեան նմա . փրկիչ երեսաց իմոց
Վատուած է :

Առաջնորդական իօն

Դատ արա ինձ Վատուած . և իրաւ արա
ինձ 'ի դատաստանի իմում :

Յազգե որ ոչ է սուրբ , 'ի մարդոյ մեղաւորէ
նենդաւորէ փրկեան զիս :
Դու Վատուած հզօրիչ իմ ես , ընդէ՞ր մո-
ռացար զիս , ընդէ՞ր տրտում դնամ ես 'ի
նեղել թշնամոյ իմոյ :

Եռաքեա Տէր զլոյս քո՝ և զճշմարտութիւն
քո . զի առաջնորդեացին ինձ , և հանցեն
զիս 'ի լեառն սուրբ և 'ի յարկս քո :
Մտից առաջի սեղանոյ Վատուծոյ առ Վա-
տուած . որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :
Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Վա-
տուած Վատուած իմ :

Վրդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ , կամ
ընդէ՞ր խորվես զիս . յուսան առ Վատուած ,
Խոստովանեան նմա . փրկիչ երեսաց իմոց
Վատուած է :

՚ Եկանագութեած . ի Յասուարութեան որդուացն Ասրիայ:
Սահման Պատմէի : Խօն:

Ըստուած՝ ականջօք մերովք լուաք , զոր
հարքն մեր պատմեցին մեղ:

Օգործն՝ զոր գօրծեցեր յաւուրս նոցա ,
յատուրսն առաջինս :

Ձեռն քո խլեաց զհեթանոսս , և զնոսա
տընկեցեր չարշարեցեր զժողովուրդս քո ,
և հաներ զնոսա :

Օյ ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
զերկիր , և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց զնոսա :

Այլ աջ քո՝ և բազուկ քո՝ և լոյս երեսաց
քոց , զի հաճեցար դու ընդ նոսա :

Դու ինքն ես թագաւոր իմ և Աստուած
իմ , որ հրամայեցեր զփրկութիւնսն Հա-
կոբայ :

Վև զթշնամիս մեր հարցուք , և անուամբ
քով արհամարհեսցուք զյարուցեալսն ՚ի
վերայ մեր :

Ոչ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ , և ոչ
սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Այլ դու փրկեցեր զմեղ ՚ի թշնամեաց մե-
րոց , և զատելիս մեր յամօթ արարեր :

Կստուծով պարծեսցուք զօրհանապաղ , և
անուան նորա խոստովան եղիցուք յաւի-
տեան :

Ի՞այց արդ՝ մերժեցեր և անարդեցեր զմեղ։

և ոչ ելեր Աստուած ընդ զօրս մեր։

Դարձուցեր զմեղ յետս քան զթշնամիս

մեր, և ատելիք մեր յափշտակեցին զմեղ։

Ետուր զմեղ որպէս զոչխար՝ ի զենումն, և

ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեղ։

Ա աճառեցեր զժողովաւրդս քո առանց

զնոյ, և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ։

Արարեր զմեղ նախատինս զրացեաց մերոց,

ծաղը և այպն կատականաց այնոցիկ՝ որք

շուրջ էին զմե օք։

Արարեր զմեղ յառակս հեթանոսաց, 'ի

շարժել զգլուխս ժողովրդոց։

Օօր ամենայն նախատինք իմ առաջի իմ

են, և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս

'Իձայնէ նախատորդին և չարախօսի, յե-

րեսաց թշնամոյն և հալածչի։

Այս ամենայն եկն՝ ի վերայ մեր, և մեք

զքեղ ոչ մոռացաք և ոչ ստեցաք ուխտի

քում, և ոչ դարձաք յետս սրտիւք մերովք։

Դարձուցեր զշաւիլս մեր՝ ի ճանապարհաց

քոց, խոնարհ արարեր զմեղ՝ ի տեղի չար-

չարանաց, և ծածկեցին զմեղ ստուերք

մահու։

Ուէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն Աստուծոյ

մերոյ, կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր յաս

տուածս օտարս։

Ասկայն Աստուած խնդրէ զայս . զի նա
 քննէ զգաղանիս սրտից մերոց :
 Ա ասն քո մեռանիմք զօրհանապաղ , հա-
 մարեցաք որպէս զոչխար 'ի զենումն :
 Օ արթիր ընդէ՞ր ննջես Տէր . արի և մի
     մերժեր զմեղ իսպառ :
 Օ մէ՞ գարձուցանես զերեսս քո 'ի մէնջ ,
     մոռանաս զաղքատութիւն և զնեղութիւնս
     մեր :

Խոռնարհ եղեն մինչև 'ի հող անձինք մեր .
     և յերկիր կցեցան մէջք մեր :

Երի Տէր օգնեա մեղ , և փրկեա զմեղ
     վասն անուան քո :

'Ի կարտըտ . ուստանցէլոց Ճամանակաց , որդ-
 ոցն Առընայ իմաստութեան . Երդ Զատն սկզե-
 ւոյն Ստովո Դատուն : Խո՞յ

Ք շխեսցէ սիրտ իմ զպատգամն քո բարի ,
     և ասացից զգործս իմ թագաւորի :
 Ե եզու իմ որպէս գրիչ արագագիր դպրի ,
     գեղեցիկ տեսլեամք քան զամենայն որդիս
     մարդկան :

Ս փաեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց . վասն
     պարորիկ օրհնեաց զքեղ Աստուած յաւի-
     տեան :

Ա՞ծ զսուր ընդ մէջ քո հզօր , վայելչու-
թեան և գեղոյ քոյ :

Ե արեա ուղեա և թագաւորեա՝ վասն ճըշ-
մարտութեան հեղութեան և արդարու-
թեան , և առաջնորդեսցէ քեզ սքանչելա-
պէս աջ քո :

Ե ստք քո սրեալ են հզօր , և ժողովուրք՝ ի
ներքոյ քոյ անկցին , 'ի սիրտս թշնամեաց
թագաւորի :

Ե թոռ քո Ե ստուած յաւիտեանս յաւի-
տենից , գաւազան ուղղութեան՝ գաւազան
արքայութեան քո :

Ե իրեցեր զարդարութիւն , և ատեցեր զա-
նօրէնութիւն :

Ե ասն այսորիկ էօծ զքեզ Ե ստուած Ե ս-
տուած քո խողով ուրախութեան , առաւել
քան զընկերա քո :

Օ մուռս և ստաշնն և կասիայ 'ի զգեստէ
քումմէ , 'ի տաճարաց փղոսկրէից , ուստի
ուրախ արարին զքեզ դստերք թագաւորաց
'ի պատիւ :

Ե ացցէ դշխոյ ընդ աջմէ քումմէ , 'ի հան-
գերձս ոսկեհուսս զարդարեալ և պաճու-
թեալ :

Ե ուր դուստր և տես՝ խոնարհեցո՛ զունկն
քո . մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօք
քո . զի ցանկացաւ թագաւոր գեղոյ քո :

Աս ինքն է Տէր քո՞ երկիրպագցես սմա ,
և դուստր ծուրայ երկիրպագցէ սմա . և
պատարագօք զերեսս սորա պաշտեսցեն մե-
ծամեծք՝ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դստեր թագաւորի՝ի ներ-
քոյ , 'ի վերջաւորս ոսկեհուու զարդարեալ
և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք դչետ նորա ,
և զընկերս նորա տարցին նմա :

Ածցեն ցնծութեամբ և ուրախութեամբ և
տարցին՝ի տաճար թագաւորի , և փոխա-
նակ հարց քոց եղիցին որդիք քո :

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն
երկիր , և յիշեսցի անուն քո ընդ ամենայն
ազգս ազգաց :

Ա ասն այսորինկ ժողովուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ , յաւիտեան և յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Դ իտուրբած . որդւոցն Արքեայ 'ի վերաց
գուպտնեաց . Ատկնու Պատմեն : ԽԵՐ

Վ ստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն . օդ-
նական 'ի վերայ նեղութեանց՝ որք գտին
զմեզ յոյժ :

Ա ասն այսորինկ ոչ երկիցուք մեք 'ի խռովիլ
երկրի , 'ի փոփոխիլ լերանց 'ի սիրտս ծովու:

Վառչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա , խը-
ռովեցան լերինք 'ի զօրութենէ նորա :
Վաճագք գետոց ուրախ առնեն ղքաղաքն
Աստուծոյ , և սուրբ արար զյարկս իւր
Բարձրեալն :

Աստուած 'ի մէջ նոցա և նոքա մի՛ սասա-
նեսցին . օգնեսցէ նոցա Աստուած 'ի վա-
ղորդենէ մինչև 'ի վաղորդեան :
Խոռովեցան հեթանոսք , և խոնարհեցան
թագաւորութիւնք , ետ զձայն իւր Բարձ-
րեալն՝ և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեղ , ընդունելի է
մեր Աստուած Յակոբայ :

Երկայնք և տեսէ՛ք զգործս Աստուծոյ , որ
արար զնշանս և զարուեստս 'ի վերայ երկրի :
Եհար զպատերազմ 'ի ծագաց մինչև 'ի
ծագս երկրի . զաղեղունս փշրեաց , զզէնս
խորտակեաց և զասպարս այրեաց հրով :
Կանխեցէք և ծաներուք՝ զի ես եմ Աս-
տուած . բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , և
բարձրացայց 'ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեղ , ընդունելի է
մեր Աստուած Յակոբայ :

՚Ի կապարած . Հասն ոբարացն Արքիաց :
Ողմնու Դատելէ : Խ.Օ.

Օափս հարէք ամենայն հեթանոսք , ա-
ղաղակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն
ցնծութեան :

Տէր բարձրեալ և ահարկու , թագաւոր մեծ
'ի վերայ ամենայն երկրի :

Նազանդ արար զժողովուրդս մեղ . և զհե-
թանոսս 'ի ներքոյ ոտից մերոց :

Ընտրեաց զմեղ իւր 'ի ժառանգութիւն ,
զգեղեցկութիւն Յակոբայ զոր և սիրեաց :
Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ , և

Տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Սաղմնու ասացէք Աստուծոյ մերում , սաղ-
մնու ասացէք թագաւորին մերում . սաղմնու
ասացէք :

Թագաւորեաց Աստուած 'ի վերայ հեթա-
նոսաց , Աստուած նստաւ յաթու սրբու-
թեան իւրոյ :

Կշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ Աս-
տուած Աբրահամու , զի Աստուծոյ զօրու-
թիւնք յերկրէ յոյժ համբարձան :

Սաղմոս օրհնութեան որդոցն կորիսայ . Երեւութ շաբաթաւ : ԽՈ:

Մեծէ Տէր , և օրհնեալ է յոյժ՝ ի քաղաք
Աստուծոյ մերոյ , 'ի լեառն սուրբ նորա :

Հաստարմատ ցնծասցէ ցնծութեամբ ա-
մենայն երկիր . Երինք սիօնի՝ կողմանք
Հիւսիսոյ՝ ի քաղաք թագաւորին մեծի :

Աստուած 'ի տաճարի իւրում յայտնի , 'ի
Ժամանակի որպէս օդնական լինէր նոցա :
Եհաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի ժո-
ղովեցան , և անցին 'ի միասին :

Խնքեանք տեսին այսպէս և զարմացան ,
Խովեցան սասանեցան , և դողումն կալաւ
զնոսա :

Ենդ երկունք որպէս 'ի ծննդեան , և հող-
մըն սաստիկ փշեացէ զնաւս 'ի թարսիս :
Որպէս լուաք՝ սոյնպէս և տեսաք , 'ի քա-
ղաք Տեառն զօրութեանց 'ի քաղաք Աս-
տուծոյ մերոյ :

Աստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան .
Ծնկալաք Աստուած զողորմութիւն քո՝ 'ի
մէջ ժողովրդեան քո :

Բատ անուան քում Աստուած , սոյնութս և
օրհնութիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս , և
արդարութեամբ լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեառն սիօն , և ցնծասցեն
Դատելը Հուդայ՝ վասն իրաւանց քոց Տէր :

Ը ըջեցարուք զսիօնիւ պաշարեցէք զնա,
և պատեցէք զաշտարակս նորա :
Դիք զսիրտս ձեր 'ի վերայ զօրութեանց
նորա , բաժանեցէք զամուրս նորա , զի
պատմել կարասսջիք յազգ յայլ :
Աս է Աստուած Աստուած մեր յաւի-
տեանս յաւիտենից , և սա հովուեսցէ զմեղ
մինչև յաւիտեան :

'Ի խարարած որդւոցն Առվետոյ . Ատղան
օրհնութեան Շատրւի : ԽԵ'

Լուարուք զայս ամենայն աղզք , ունկն դիր
լերուք ամենեքեան՝ ոյք բնակեալ էք յաշ-
խարհի :

'Օնունդք երկրի և որդիք մարդկան 'ի մի-
ասին , մեծամեծք և տնտենիք :

Տերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն , և
խորհուրդ սրտի իմոյ զհանձար :
Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն իմ .
բացից առակաւ զբերան իմ , և խօսեցայց
զառակս 'ի սկզբանէ :

Ըսդէ՞ր բնաւ երկնչիմ ես յաւուր չարի ,
զի անօրէնութիւնք դնացից իմոց շուրջ ե-
զեն զինև :

Յուսացեալք 'ի զօրութիւն իւրեանց , 'ի

բաղմութիւն մեծութեան իւրեանց պար-
ծեսցին :

Եղբայր ոչ փրկէ և ոչ փրկէ մարդ և ոչ առյ
Աստուծոյ զիրկանս իւր , և ոչ զգինս
փրկանաց անձին իւրոյ :

Ա աստակեա յափառեան , և կեցցես մինչ
խպառ , և ոչ տեսցես զապականութիւն :
Հորժամ տեսցես թէ իմաստունք մեռա-
նիցին , 'ի միասին անզգամք և անմիտք կո-
րիցեն . և թողցեն օտարաց զմեծութիւն
իւրեանց :

Վերեզմանք նոցա տունք նոցա եղիցին
յափառեան , և յարկք նոցա ազգէ մինչև
յաղգ , և կարդասցին անուանք նոցա 'ի
հողս իւրեանց :

Մարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ , հաւա-
սարեցաւ անասնոց անբանից և նմանեցաւ
նոցա :

Այս ճանապարհ է գայթակղութեան նոցա
նոցին . յետ այսորիկ բերանոք իւրեանց
հաճեսցին :

Որպէս խաշն 'ի գժոխս մատնեսցին , և մահ
հովուեսցէ զնոսա , և տիրեսցեն նոցա ու-
ղիղք ընդ առաւօտս :

Օդնութիւնք նոցա մաշեսցին 'ի գժոխս , և
'ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն՝ Աստուած փրկեսցէ զանձն
12 ը

իմ՝ ի ձեռաց դժոխոց, յորժամը ընդունին
զիս :

Այս երկնչիր յորժամ մեծանայ մարդ, և
յորժամ բազում լինին փառք տան նորա :
Օ, ի ոչ թէ՝ ի մեռանին իւրում առցէ ընդ-
իւր զամենայն, և ոչ թէ ից են փառք տան
նորա ընդ նմա :

Այս անձն նորա՝ ի կեանս իւրում օրշնես-
ցի, և խոստովան եղիցի քեզ յորժամ բարի
արացես դու նմա :

Այս նա մինչև յազգ հարց իւրոց . մինչև
յաւիտեան զլոյս մի՛ տեսցէ :

Անրդ՝ ի պատուի էր և ոչ իմացաւ, հաւա-
սարեցաւ անասնոց անբանից՝ և նմանեցաւ
նոցա :

Ասովիս Դաստիւն : Խօն

Աստուած աստուծոց Տէր խօսեցաւ, և
կոչեաց զերկիր յարեելից մինչև՝ ի
մուտս արեու :

Դսիօնէ մեծվայելութիւն փրկութեան
գեղոյ նորա :

Աստուած մեր յայտնապէս եկեսցէ, և Աս-
տուած մեր մի՛ դադարեսցէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի՝, և շուրջ
 զնովաւ մըրիկ յոյժ։
 Կոչեսցէ զերկինս 'ի վերուստ՝ և զերկիր 'ի
 դատել զժողովուրդ իւր, ժողովել առ ինքն
 զոռւրրս իւր . և ոյք գնեն զպատարագս
 ուխտից 'ի վերայ սեղանոյ նորա :
 Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա,
 զի Աստուած դատաւոր է :
 Լաւր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ
 քեղ, և Խարայէլ՝ քեղ վկայեցից . զի Աս-
 տուած Աստուած քո ես եմ :
 Ո՛չթէ վասն պատարագաց քոց կշտամբեմ
 զքեղ, զի ողջակէզք քո առաջի իմ են
 յամենայն ժամ :
 Ո՛չ ընդունիմ 'ի տանէ քումմէ զուարակս,
 և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազս :
 Իմ է ամենայն դազան անտառի, երէ լե-
 րանց և ամենայն անասուն :
 Վիտեմ ես զամենայն թոչունս երկնից,
 գեղեցկութիւն վայրի ընդիս է :
 Ուէ քաղցեայց, քեղ ինչ ոչ ասացից . զի
 իմ է աշխարհ լրիւ իւրով :
 Ո՛չ ուտեմ ես զիս զուարակաց քոց, և ոչ
 զարին նոխաղաց քոց ըմպեմ :
 Անտո՛ Աստուծոյ պատարագ օրհնութեան,
 կատարեաւ Բարձրելոյն զուխտս քո :
 Կարգացես առ իս յաւուր նեղութեան

քռ, ևս փրկեցից զքեղ՝ և դու փառաւոր
արասցես զիս :

Սակայն մեզաւորին ասէ Աստուած . իսկ
դու ընդէ՞ր բնաւ պատմես զարդարութիւն
իմ, կամ առնուս զուխտ իմ՝ ի բերան քռ :
Օք դու ատեցեր զխրատ իմ, մերժեցեր և
յետո ընկեցեր զամենայն բանս բերանոյ
իմոյ :

Ուէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ
նոսա, և ընդ շունս զնէիր զքաժին քռ :
Շերան քռ յաջախէր զչարութիւն, և լե-
զու քռ նիւթէր զնենգութիւն :

Եստեալ զեղքօրէ քումիշ չարախօսէիր, և
'ի վերայ որդւոյ մօր քռ զնէիր զգայթակ-
զութիւն :

Օզյս ամենայն արաքեր և լուցի քեղ .
կարծեցեր անօրէնդ՝ իմտի քում . թէ և ես
քե՞զ նմանիցեմ :

Երդ յանդիմաննեցից և կացուցից զայս ա-
մենայն առաջի քռ . իմացարուք ամենէքեան
որոց մոռացեալ իցէ զԱստուած :

Դուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ ոք իցէ
որ փրկիցէ :

Պատարագ օրհնութեան փառաւոր արաս-
ցէ զիս . և անգ է ճանապարհ՝ ուր ցուցից
նմա զփրկութիւն Աստուածոյ :

՚ի կտառաբած : Ասում է Կատ-Եկ . ՚ի ժամանակին
պէ Եկն առ նու Այսլուն նարդուրե , կը լին պէ
մովեալ Եկ նու առ ԲաԵրաստեհե : ՚Օ

Աղօրմեա ինձ Աստուած ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում , ըստ բազում գիւթեան
քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ :
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ ,
և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն դիտեմ ,
և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :
Քեզ միայն մեղաց Տէր , և չար առաջի քո
արարի :

Որպէս արդար Եղիցիս ՚ի բանս քո , և
յաղթօղ ՚ի դատել դաս :
Ենօրէնութեամբ յղացաւ , և ՚ի մեղս ծնաւ
զիս մայր իմ :

Դուռ Տէր զՃշմարտութիւն սիրեցեր , զան-
յայտս և զՃածկեալս իմաստութեամբ քով
յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշտկաւ և սուրբ Եղէց , լուա
և քան զՃիւն սպիտակ Եղէց :

Լսելի արա ինձ զՃնծութիւն և զուրախու-
թիւն , և ցնծասցեն սսկերք իմ տառա-
պեալք :

Դարձո՞ զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց + և զա-
մենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն :

Ակրտ սուրբ Հաստատեա յիս Աստուած,
 և հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի խմում:
 Այ ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց , և
 զհոգի քո սուրբ մի' հաներ յինէն:
 Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ , և
 հոգւավ պետութեան քոյ Հաստատեա զիս:
 Աւուցից անօրինաց զՃանապարհս քո , և
 ամբարիշտք առ քեղ դարձցին:
 Փրկեա զիս յարենէ Աստուած Աստուած
 փրկութեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ
 յարդարութեան քում:
 Տէր եթէ զշրժունս իմ բանաս , բերան
 իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:
 Ուէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցա-
 նէաք . բայց դու ընդ ողջակէցս իսկ ոչ
 հաճեցար:
 Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ , ըդ-
 սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ
 արհամարհէ:
 Բարի արա Տէր կամօք քովք սիօնի , և
 շինեսցին պարխապքն Երուսաղէմի:
 Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս
 արդարութեան . յորժամ ուխտից պատա-
 րագս հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս :

՚ի Հարուսած կմասսաւթեան Ապունս Դատութի .
'ի Ճամանակի պէ Եկոն Դատվելի Եւրովաց , պատմեաց
Ապունսաց , Եկոն ահաւառի Դատութի ՚ի պանն
Լութելւաց է : Օ՛՛

Օ յօ պարծի ՚ի չարութեան հզօր զանօ-
րէնութիւն . զօրհանապաղ զանիրաւու-
թիւն խորհեցաւ ՚ի լեզուի իւրում :
Որպէս զածելի սուր սրեաց զնենգութիւն ,
սիրեաց զչարութիւն քան զբարութիւն ,
զանօրէնութիւն քան զխօսս արդարու-
թեան :

Աիրեաց նա զամենայն խօսս կործանման ,
և զլեզուս նենգաւորս :

Վասն այսորիկ Վատուած կործանեսցէ
զնա խապառ , խլեսցէ և հանցէ զնա յար-
կաց իւրոց , և զարմատս նորա յերկրէն
կենդանեաց :

Տեսցէն արդարք և երկիցեն , զնովաւ ծի-
ծաղեսցին և ասասցեն :

Վայ այրէ որ ո՛չ արար զՎատուած իւր օդ-
նական . այլ յուսացաւ սա ՚ի բազում մե-
ծութիւն իւր , և զօրացաւ ՚ի նանքութեան
իւրում :

Վայ ես որպէս ձիթենի պտղալից ՚ի տան
Վատուծոյ . յուսացայ յողորմութիւն Վա-
տուծոյ յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի-
տենից :

Կոստովան եղէց քեզ Տէր յաւիտեան, զի
արարեր . և համբերից անուան քում, զի
քաղցր ես առաջի սրբոց քոց :

'Ե կոտորած . ձասն Անողութեայ . իմաստու-
թեան Դատելի : 'Օ՛Ռ'

Պաց անզգամն 'ի սրտի խրում թէ ոչ
գոյ Աստուած, ապականեցան և պղծե-
ցան յանօրէնութեան խրեանց, և ոչ ոք է
որ առնէ զքաղցրութիւն :

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն
որդիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ ոք ի-
մաստուն որ խնդրիցէ զԱստուած :

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին, և ան-
պիտանացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զքարի, և չէ ոք մինչեւ
'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան, ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
րակուր հացի, և առ Աստուած ոչ կարդա-
ցին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ ուր ոչ իցէ երկիւղ .
զի Աստուած ցրուեսցէ զոսկերս մարդա-
հաճոյից :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, զի Աստուած
անարդեաց զնոսա:

Ո տացէ՝ ի սիօնէ զփրկութիւն Խարայէլի .
՚ի դարձուցանել Տեառն զգերութիւն ժո-
ղովրդեան իւրոյ, ցնծասցէ Հակոբ, և ու-
րախ եղիցի Խարայէլ :

՚Ի կապուրած . ընդ օրհնութեւնու իմուստ-
լիւն ՚Խառալի . ՚ի ժամանակին զի Ելին Օքիո-
ցիւն, և տաշն ցԱտութեան ահաւանի Պատահը
լուգուցեալ նստի տու մեզ: ՚Օ՞ք

Աստուած յանուան քում կեցո զիս, և ՚ի
զօրութեան քում իրաւ արա ինձ:

Աստուած լուր աղօթից իմոց, ունկնդիր
բանից բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հզօրք
խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան
զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Եհա՛ Աստուած օգնական իմ, և Տէր ըն-
դունօղ հոգւոյ իմոյ:

՚Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիս իմ
ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից
քեզ . և խոստովան եղեց անուան քում
Տէր, զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս,
և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

'Ի խոպարած . ընդ օրհնութեանս իմաստու-
թեան . Ասովս Դատելի : 'Օ՞՛

Ունկն դիր Աստուած աղօթից իմոց , և մի
անտես առներ զիսնդրուածս իմ:

'Եայեա առիս և լուր ինձ . զի տրտմեցայ ես
'ի ճանձրանալ իմում և խռովեցայ :
'Ի ճայնէ թշնամոյն և 'ի նեղել մեղաւո-
քին՝ խոտորեցան յիս անիրաւութեամբ ,
բարկութեամբ ոխս պահէին ինձ :

Աիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւղ մա-
հու անկաւ 'ի վերայ իմ:

Ահ և գողումն եկն 'ի վերայ իմ , և ծած-
կեաց զիս խաւար :

Ասացի՝ տայր ոք ինձ զթես որպէս զա-
ղաւնւոյ . զի թռչէի վերանայի , և հեռա-
ցեալ դադարէի յանապատի :

Ակն ունէի Աստուծոյ , ոք փրկէր զիս 'ի
կարծմտութենէ , 'ի զայրանալոյ , և 'ի մթըր-
կեալ նեղորտութենէ :

Բնկլո՛ Տէր և բաժանեա զեղուս նոցա , զի
տեսի զանօրէնութիւն և զհակառակու-
թեւն 'ի քաղաքի :

՚ի տուե և 'ի գիշերի շուրջ եղեն զպարս-
պօք նորա անօրէնութիմկը . չարիք և մեղք
են 'ի մէջ նոցա . և ոչ պակասեաց 'ի հրա-
պարակաց նոցա վաշխ և նենդութիւն .
Օի թէ թշնամոյն նախատեալ էր՝ համ-
բերէի արդեօք . կամ ատելոյն մեծաբա-
նեալ էր 'ի վերայ իմ՝ թագչէի արդեօք 'ի
նմանէ :

Խակ դու մարդ հաւասար իմ, առաջնորդ
իմ և ծանօթ իմ:

Վապէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և
քեզ կերակուր, զի գնայաք միաբանու-
թեամբ 'ի տան Վստուծոյ :

Եկեսցէ մահ 'ի վերայ նոցա, և կենդան-
ոյն իջցեն 'ի դժոխս . զի չարութիւն է 'ի
բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոցա :

Ես առ Վստուած կարդացի, և նա լուաւ
ինձ յերեկոյս 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ
աւուր :

Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի իմում .
փրկեսցէ խաղաղութեամբ զանձն իմ 'ի
մերձաւորաց իմոց . զի կարեօք հասին 'ի
վերայ իմ :

Լուիցէ Վստուած և խոնարհ արասցէ զնո-
սա, որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :

Օի ոչ գոյր նոցա փոխանակ, և ոչ երկեան
յՎստուծոյ :

Ձգեաց զձեռն իւր՝ ի հատուցանել նոցա,
 և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա:
 Բաժանեցան ՚ի սրտմոռւթենէ երեսաց
 նորա. և եհան ՚ի սիրտս նոցա:
 Կակուղ էին բանկը նոցա քան զձեթ, և
 ինքեանք որպէս սլաք:
 Ընկեան ՚ի Տէր զհոդս քո և նա կերակրէ
 զքեղ, և ոչ տայ յաւիտեան սասանու-
 թիւն արդարոյ:
 Դու Աստուած իջուցես զնոսա՝ ի գուրա-
 պականութեան, արք արիւնահեղք և նեն-
 դաւորք մի՛ հասարակեսցեն զաւուրս իւր-
 եանց, այլ ես՝ ի քեղ Տէր յուսացայ:

Օրհնութեան մեծին Անդսես Աստուածոպէս
 նորդարդէ: Է. Օրին. լ. Է:

Qի հուր բորբոքեցաւ՝ ի բարկութենէ
 իմմէ, այրեսցէ և իջցէ մինչ՝ ի դժոխս
 ներքինս:
 Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյսս երկրի
 նոցա, վառեսցին հրով, և բորբոքեսցին
 հիմունք լերանց նոցա:
 Կուտեցից զչարիս ամենայն՝ ի վերայ նոցա,
 և նետիւք իմովք սպառեցից զնոսա:

Վաշեալք և հիւծեալք՝ իսովոյ, գազանա-
բէկ գէշ անկեալ ամենայն թռչնոց երկնից:
Լարս առանց բժշկութեան արձակեցից՝ ի
վերայ նոցա՝ ղգաղանս անապատի, որք այսր
և անդր քարշեսցեն զնոսա ընդ երկիր:
Երտաքուստ մանկակոտորս արասցէ զնոսա
սուր, և 'ի ներքուստ շտեմարանաց նոցա
անտի անհաւիլք ահից:

Օերիտասարդս նոցա կուսանօք հանդերձ,
և զտղայս հաստատելովք ծերովք հան-
դերձ:

Եսացի թէ ցրեցից զնոսա, և դադարեցու-
ցից զյիշատակս նոցա յազգաց:
Թձէ ոչ վասն բարկութեան սրտմտութեան
թշնամոյն, զի մի՛ երկայնակեացք եղիցին.
և մի՛ բարձրասցին հպարտացեալ թըշնա-
միքն, և ասասցեն:

Թձէ ձեռն մեր բարձր է, և բազուկ մեր հը-
զօր, և ոչ Տէր Եստուած արար զայս ամե-
նայն:

Օի ազգ մի խորհրդակորոյսք են նոքա. և
ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն, և ոչ խոր-
հեցան 'ի միտ առնուլ զայս ամենայն. և
արդ՝ ընկալցին զամօթ յանձինս իւրեանց:
Օարմանք մի մեծ այս են, զիարդ մին ըդ-
հաղարս հալածեսցէ, կամ երկուք զբիւրս
շարժեսցեն:

թեւ ոչ Տեառն Աստուծոյ մատնեալ էր
զնոսա, և տուեալ իցէ զնոսա 'ի ձեռս
թշնամեաց նոցա :

Օի ոչ են դիք նոցա որպէս զԱստուած
մեր. այլ թշնամիք մեր վատախորհուրդք :
Յայգւոյն Առդոմայ էր որթ նոցա, և տունկ
նոցա 'ի Կոմորայ :

Խաղող նոցա Խաղող դառնութեան, և
ողկոյզ նոցա 'ի դառնութեան լեզւոյ :
Արտմտութիւն բարկութեան վիշապաց
գինի նոցա, սրտմտութիւն իժից՝ անհնա-
րին առանց բժշկութեան :

Ո՞չ այս ամենայն ժողովեալ է առիս, և
կնքեալ պահի 'ի գանձի իմում :
Յաւուր վրիժուց հատուցման հատուցից
նոցա, 'ի ժամանակի յորում հարցի զքարի
ոտն նոցա :

ԱՆրձ է օր կորստեան նոցա, հասեալ է
պատրաստութեամբ Տէր 'ի վերայ նոցա :
Կատէ Տէր զժողովո-րդ իւր, և 'ի ծառայս
իւր մխիթարի :

Օի ետես զնոսա լքեալս լուծեալս, և
մատնեալս 'ի գերութիւն :

Եւ ասիցէ Տէր՝ ուր են դիքն ձեր՝ յորս
յուսացեալ էիք դուք 'ի նոսա . զորոց ըզ-
ճարպս սպանդիցն ուտէիք, և ըմպէիք
զգինի զոհիցն :

Արդ՝ յարիցեն օգնեսցեն, և եղիցին ձեզ
թիկունք :

“ԵՐԵՒՆ ՈՒՆՉԵԱՅ :

Օաներուք և տեսէք զի ես եմ, և ոչ դոյ
այլ Աստուած բաց յինէն :

Ես սպանանեմ և ես կեցուցանեմ, հար-
կանեմ և ես բժշկեմ, և ոչ ոք իցէ՝ որ հա-
նիցէ զձեզ՝ ի ձեռաց իմոց :

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. երդուայ
աջով իմով, և ասացի թէ կենդանի եմես
յաւիտեան :

Արեցից որպէս փայլակն զսուսեր իմ, և
’ի խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ:

Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց ի-
մոց, և ատելեաց իմոց հատուցից զհատու-
ցումն նոցա նոցին :

Արբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա, և
սուր իմ կերիցէ միս յարենէ վիրաւորելոց
գերելոց դլխոց իշխանաց՝ թշնամեաց նոցա:

Աւրախ եղիցին երկինք նովաւ, և երկիր-
պազցեն նմա ամենայն որդիք Աստուծոյ :

Աւրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողովր-
դեան նորա, և զօրացուցեն զնա ամենայն
հրեշտակք Աստուծոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որդւոց նոցա , և հատուցումն թշնամեաց նոցա՝ հատուցաւ նոցա :

⁴ ատուցումն ատելեաց նոցա հատուցաւ նոցա . և սրբեսցէ Տէր զերկիր ժողովրդեան իւրոյ :

” Ե կապահպատ . վասն ժաղավարեան , ո՞յ ի
” Ա բայց հետապնդութեան . ի ժամանակի զի իս-
” տան պատ այլապնդիքն ի Պահան . Յարչանագիլ .
Սարշա Պահան : Օ՛Տ

Պղոքմեաւ ինձ Աստուած, զի կոլսեաց զիս
մարդ . զօրհանապազ պատերազմունք
նեղեցին զիս :

Էլոյնեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապաղ .
բաղումք էին՝ ոյք մարտնչէին ընդիս՝ ի
բարձանց :

՚Ա տուե՞ ես ոչ երկեայց, զի՞ ՚ի Տէր յու-
սացայ . Աստուծով գովեցից զբանս իմ .
յԱստուած յուսացայ՝ և ոչ երկեայց, զի՞
արասցէ ինձ մարդ :

Օօրհանապաղ զբանս իմ անարգեցին .
զինէն էին Խորհուրդք նոցա 'ի չարու-
թեան :

Պանդուխտք եղիցին , և թաքթաքուլք
շրջեսցին , նոքա գարշապարի իմում սպա-
սեսցեն՝ որպէս և սպասէին անձին իմոյ :
Որպէս առունչէ մերժեսցես զնոսա . բար-
կութեամբ զժողովուրդս հնազանդեցուս-
ցես :

Աստուած՝ զկեանս իմ պատմեցից քեզ .
եղից զարտասուս իմ առաջի քո , որպէս
խոստացար դու ինձ :

Դարձին թշնամիք իմ յետս իւրեանց .
յաւուր յորում կարդացից առ քեզ :

Ահա ծանեայ զի Աստուած իմ ես դու .
զԱստուած օրհնեցից 'ի բանս իմ , և զՏէր
գովեցից 'ի խօսս իմ . յԱստուած յուսա-
ցայ և ոչ երկեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :
Հինէն են ուխտք իմ . զոր տաց քեզ օրհ-
նութեամբ Աստուած Աստուած իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ , զաչս
իմ յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի գայթակ-
ղութենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն
յերկրին կենդանեաց :

'Ե կապաբած մ' տալախոնէր . Ստումս 'Դառ-լէ
յարյանագէր . 'է ժամանակի՝ զէ կախուցեալ
լատուցեալ էր նո յերեսոց Ստումս՝ յայրէ
անդ : 'Օ.Օ.

Աղորմեա՛ ինձ Աստուած՝ ողորմեա՛ ինձ , զի
'ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

'Ե հովանի թեոց քոց յուսացայց , մինչև
անցցէ անօրէնութիւն իմ :

Աղաղակեցի առ Աստուած Բարձրեալն ,
առ Աստուած բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից՝ և կեցոյց զիս . եղ՝ ի
նախատինս որք կոխէին զիս :

Առաքեաց Աստուած զողորմութիւն . և
զշմարտութիւն իւր . և փրկեաց զանձն
իմ՝ ի միջոյ գաղանաց, զի ննջէի ես խոռվ-
եալ :

Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց զէն
և նետք են, և լեզուք նոցա որպէս զսուր
սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, և
յամենայն երկրի են փառք քո :

Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց . խո-
նարհ արարին զանձն իմ . փորեցին առա-
ջի իմ խորխորատ, և անկան ինքեանք՝ ի
նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ Աստուած, պատ-
րաստ է սիրտ իմ օրհնել, և սաղմոս ա-
սելքեղ փառօք իմովք :

Օարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութեամբ . և ես զարթեայց առա-
ւոտուց :

Խոստովան եղէց քեղ՝ ի ժողովուրդս Տէր .
և սաղմոս ասացից քեղ յաղինս :

Մնծ եղեւ մինչև յերկինս ողորմութիւն
քո . մինչև յամաս ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, և
յամենայն երկրի են փառք քո :

՚Ի կապալած . մի՛ ապահոնելը . յարչանագիլը .
Առաջն Դաւթէ : ՞օ՛ :

Թէ արդարեւ զարդարութիւն խօսէիք . և
ուղիղս դատէիք որդիք մարդկան :
Քանզի և արդ իսկ՝ ի սրտի ձերում զա-
նօրէնութիւն գործէք յերկրի . զանիրա-
ւութիւն ձեռք ձեր նիւթեն :

Օտար եղեն մեղաւրբք՝ ի մօրէ . խարեցան
յարդանդէ , և խօսեցան զսուտ :
Արտմտութիւն նոցա ըստ նմանութեան օ-
ձի . որպէս իժի և քարբի , զի խցեալ է
զականջս իւր :

Օի մի լուիցէ նա զձայն թովչի ճարտա-
րի . և մի առցէ զբեղ՝ ի գեղատուէ ի-
մաստնոյ :

Հմտուած փշրեսցէ զատամունս նոցա՝ ի
բերանս իւրեանց , և զժանիս առիւծուց
խորտակեաց Տէր :

Ենարդ եղիցին նոքա որպէս ջուր՝ զի հե-
ղանի . ի լարել աղեղան նորա՝ տկարաս-
ցին որպէս մոմ զի հալի , և սպառեսցին :
Ենկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարեւ , մինչչե՝ ի
միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց . որպէս
դժնիկ բարկութեամբ՝ կենդանւոյն կիզցէ
զնոսա :

Ուրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ

գհատուցումն . և զձեռս իւր լուասցէ յար-
եան մեղաւորի :

Եւ ասասցէ մարդ . թէ արդարեւ դուցէ
պոռւղ արդարոյ , և է Աստուած՝ որ դա-
տէ զնոսա յերկրի :

Ի խաբարած . մը՝ առախանելը . յալյանագէնք .
Սահման Դատ-Եւ . ի ժամանակին ով առաջեաց
Խառնաւ , և պաշտրեաց պատեհաբան , ով սպան-
ցէ պնտ : «Օ՛Ռ»

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց Աստ-
ուած , յայնցանէ ոյք յարուցեալ են 'ի
վերայ իմ , ապրեցն զիս :

Փրկեա զիս յայնցանէ , ոյք գործեն զանօ-
րէնութիւն . յարանց արիւնահեղաց ապ-
րեցն զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան . և հասին 'ի
վերայ իմ հզօռք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց մե-
ղաց ընթացայ՝ և ուղիղ եղէ :

Օարթիր ընդ առաջ իմ և տես . դու Տէր
զօրութեանց Աստուած Խարակլի :

Կայեաց և այց արտ ամենայն հեթանո-
ւաց , մի՛ ողորմիր ամենեցուն , ոյք գործեն
զանօրէնութիւն :

Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս
շունք , և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Եթա ղօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց , և
սուր է 'ի շրթունս նոցա :

Խոկ արդ՝ ո՞վ լուաւ զայս . զի դու Տէր ծի-
ծաղեսցիս զնոքօք , և արհամարհեսցես
զամենայն չեթանոսս :

Օղօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից , զի
Աստուած օգնական իմ է :

Աստուած իմ , ողորմութիւն նորա կան-
խեսցէ առիս , և Աստուած իմ ցուցցէ ինձ
'ի թշնամիս իմ :

Ո՞յ սպանաներ զնոսա , զի մի՛ մոռասցին
զժողովուրդս քո :

Ծըռւեա զնոսա զօրութեամբ քով , և ընկ-
ճեա զնոսա . զի դու ես պաշտպան իմ
Տէր :

Ո՞նզը բերանոյ նոցա՝ և բանք շրթանց
նոցա , ընկլցին նորա յամբարտաւանու-
թեան իւրեանց :

Յանէծս և 'ի ստութիւնս մատնեսցին , 'ի
կատարածի բարկութեան սպառեսցին , և
մի՛ դոցին :

Դիտասցեն՝ զի Աստուած տիրէ Յակոբայ ,
և ամենայն ծագաց երկրի :

Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս
շունք , և շրջեսցին զքաղաքաւ :

‘Եղքա սիոնեսցին յուտել . ապա թէ ոչ
յագեսցին , տրտնջեսցեն :

Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս Տեառն . և
ցնծացայց առաւօտուց յողորմութեան
քում :

Օի եղեր իմ պաշտպան՝ և տուն ապաւի-
նի , յաւուր նեղութեան իմոյ օդնական իմ :
Վեզ սաղմոս ասացից՝ Աստուած ապաւէն
իմ . Աստուած ողորմութեան իմոյ :

Ասովս ‘Իսութէ աբյանագիլ . ’ի իտպաբաժ .
պատառնցելոց ժամանակաց առ առանձ . ’ի
ժամանակի զէ հրախ արտը նու պաջագետս և
վայրեսագոնն Աստուած , և ’ի պալյին հարկով
նէր Յովու զյուրն աղբոց յերիոպաստն
հապալս : Օքա

Աստուած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ .
բարկացար , և գթասցիս ’ի մեզ :

Հարժեցեր զերկիր , և խոռվեցուցեր զսա .
բժշկեաւ զհարուածս սորա՝ զի սասանե-
ցաւ :

Յուցեր ժողովրդեան քում խստութիւն .
և ետուր ըմպել մեզ զինի յիմարութեան :
Ետուր երկիւղածաց քոց նշան , զի ապրես-
ցին յերեսաց աղեղան :

Արպես փրկեցան սիրելիք քո . կեցու աջով
քո , և լ'ւր մեղ :

Եստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ իւրմէ .
ցնջացայց , բարձր եղէց՝ բաժանեցից զսիւ-
քէմ . և զհովիտսն յարկաց չափեցից :
Իմ է Գաղայագ , և իմ է Վանասէ . Եփ-
րեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ թագաւոր իմ . Վովաք աւազան
յուսոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ . և ինձ այ-
լազգիք հնազանդ եղեն :

Բարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր . կամ ո՞վ
առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յշդոմ :

Եթէ ո՞չ դու Եստուած , որ մերժեցեր ըղ-
մեղ , և ո՞չ ելեր Եստուած ընդ զօրս մեր :

Տուր մեղ օգնութիւն 'ի նեղութեան . զի
ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

Եստուծով արասցուք զօրութիւն . և նա
արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ ոյք նեղեն ըղ-
մեղ :

'Ի իտուբած ընդ օրհնութեան . Ստովաս
'իտութէ : Ա

Լուր Եստուած աղօթից իմոյ . և նայեա
Տէր յաղօթս իմ :

'Ի ծագաց երկրի կարդացի առ քեզ, մինչ
'ի վաստակիլ սրտի իմոյ :

'Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջնորդեց
ցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս՝ և աշտարակ
հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնամոյն :

Բնակեցայց ես 'ի յարկս քո յաւիտեան .
և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թևոց քոց :
'Իու Աստուած լուար աղօթից իմոց . եւ
տուր ժառանգութիւն, ոյք երկնչին յան-
ուանէ քումմէ :

Աւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի ա-
մաց նորա, աւուրս աղգաց մինչև յաղցմէ:
Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի Աստու-
ծոյ ողորմութիւն և ճշմարտութիւն, ոյք
խնդրեն 'ի նմանէ :

Այսպէս սաղմոս ասացից անուան քում
յաւիտեանս յաւիտենից . և տաց քեզ
զաղօթս իմ օր ըստ օրէ :

'Ի կադարած . 'Ե զերոյ իսրեկովնայ . Ասոյնս
Դասւեէ : ԿԵ

Քայց միայն Աստուծոյ հնաղանդ լեր
անձն իմ . զի 'ի նմանէ է ինձ փրկու-
թիւն :

“Աս է Աստուած իմ և փրկիչ իմ. ապա-
ւէն իմ. զի մի՛ սասանեցայց առաւել:
Ո՞նչև յե՞ր յառնէք՝ի վերայ մարդոյ՝
սպանանել ամենեքեան. որպէս յորմոյ
թիւրելոյ՝ և ’ի ցանկոյ մերժելոյ:
Տայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մեր-
ժել յինէն. և ընթացան ’ի ծարաւս իւր-
եանց :

Տերանօք իւրեանց օրհնէին, և սրտիւք ա-
նիծանէին :

Տայց սակայն Աստուծոյ հնազանդ լեր
անձն իմ, զի ’ի նմանէ է ինձ համբերու-
թիւն :

“Աս է Աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապա-
ւէն իմ. զի մի՛ սասանեցայց :

ՅԱստուծոյ է զօրութիւն իմ և փառք
իմ. Աստուած օգնութեան իմոյ, յոյս իմ
առ Աստուած է :

Յուսացարուք՝ի նա ամենայն ժողովք
ժողովրդոց, սփռեցէք առաջի նորա ըզսիր-
տըս ձեր, զի Աստուած օգնական է մեր յա-
փառեանս ժամանակաց :

Ո ակայն ընդունայն են որդիք մարդկան,
սուտ են որդիք մարդկան, ’ի կըշիւս իւր-
եանց մեղանչեն, և ինքեանք յունայնու-
թեան են ’ի միասին :

Ո՞ի յուսացք յանիրաւութիւն, յափրշտա-

կութեան մի՛ ցանկայք . և մեծութիւն թէ
առութիւ դայցէ , մի՛ յօժարեսցին սիրտք
ձեր :

Սիանգամ խօսեցաւ Աստուած , և Երկուս
դայս լուաք :

ՅԵստուածոյ է զօրութիւն , և քո Տէր ողոր-
մութիւն . և դու հատուցանես իւրաքան-
չիւր լստ դործոց նոցա :

Ասովիս Դաս-Ան . Ֆինչեւու նոպելը նու յա-
նուղաղին անո՞ւ Հրեասպանի : ԿԻ՞Ն

Աստուած Աստուած իմ ես առ քեզ ա-
ռաւօտ առնեմ . ծարաւեաց առ քեզ հո-
գի իմ , քանի՛ պատիկ ես և մարմին իմ :
Որպէս Երկիր անապատ և անջուր , ուր ո՛չ
գոյ 'ի նմա ճանապարհ :

Այսպէս 'ի սուրբս Երևեցայց քեզ , տեսա-
նել ինձ զզօրութիւն քո և զփառս քո :
Ա ասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան
զկեանս իմ , և շրթունք իմ դովեսցեն
զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ ,
և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ :
Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի
անձն իմ , շրթամբք ցնծութեան օրհնես-
ցէ զքեզ բերան իմ :

Օկ թէ յիշէի զքեղ յանկողնի իմում,
ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեղ:
Օի եղեր իմ օգնական, 'ի հովանի թեոց
քոց ցնծացայց:

Եկն զկնի քո անձն իմ, և զիս ընկալաւ
աջ քո. և նոքա 'ի նանիր խլնդրեցին զան-
ձըն իմ:

Վացեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի, մատ-
նեսցին 'ի ձեռս սրոյ, և բաժինք աղուի-
սուց եղիցին:

Խագաւոր յուսացաւ 'ի Տէր, գովեսցին
ամենեքեան ոյք երդնուն նովաւ, խցցին
բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանիրաւու-
թիւն:

Դիակատրած. Ասկըն Շատրւի: Ա՞-

Լուր Աստուած աղօթից իմոց յաղաշել
ինձ առ քեղ, յերկիւղէ թշնամոյն փըռ-
կեա զանձն իմ:

«Օածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց, 'ի
բազմութենէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն:
Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւր-
եանց, լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս
դառնութեան:

Զգել 'ի դաղտնիս այնոցիկ ոյք ուղիղ են

սրտիւք, յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա
և մի՛ երկիցեն:

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբա-
նըս չարութեան, խորհեցան թաքուցանել
ինձ որոգայթ և ասացին ո՛չ տեսանէ զայս
Տէր:

Վճնեցին զանօրէնութիւն, պատրաստե-
ցան 'ի քննել զքննութիւն:

Վատիցէ այր՝ 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ,
և բարձր եղեցի Աստուած:

Եետք տղայոց եղեն վէրք նոցա, տկարա-
ցան 'ի նոսա լեզուք նոցա, և խոռվեցան
ամենեքեան ոյք հայէին ընդ նոսա:

Երկեաւ ամենայն մարդ 'ի պատմել զգոր-
ծըս Աստուծոյ, և զարարածս նորա 'ի միտ
առին:

Աւրախ եղեցի արդար 'ի Տէր, և յուսասցի
'ի նա. նովաւ գովեսցին ամենեքեան՝ ոյք
ուղիղ են սրտիւք:

Ի կապարած. Ասունո՞ Դաստիւն: (Ըսհնութիւն
Երեմայյէ Եղբէկէլք՝ և ծովովութեանն, յովժամ
'ի պանդիստութեանն իտմէին ելանել: Կ՚ի

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աստուած 'ի
սիօն, և քեզ տացին աղօթք յերու-
սաղէմ:

Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն
մարմին եկեսցէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր,
և զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես :
Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար, և բնաւ-
կեսցին 'ի գաւիճս քո :

Լցցուք մեք 'ի բարութենէ տան քո, սուրբ
է տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ :

Լուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր, յոյս ամե-
նայն ծագաց երկրի և որ 'ի ծով հեռի :

Ո պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւ-
րով, և զգեցեալ է զօրութիւն :

Ո խոռվեցուցանէ զմեծութիւն ծովու, և
զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Խոռվեսցին հեթանոսք, և երկիցեն բնա-
կիչք երկրի 'ի նշանաց քոց :

Յելս առաւօտու և ընդ երեկոյս զուար-
ճասցին, հայեցար յերկիր արբեցուցեր
զնա, և բազում արարեր զմեծութիւն նո-
րա :

Գետն Աստուծոյ լի եղե ջուրբ, պատրաստ
արարեր զկերակուր նորա, զի այսակէս է
պատրաստութիւն :

Օակոս նորա արբեցուցեր, և բազում ա-
րարեր զարմախս նորա :

'Ե ցողել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա.
օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան
քոյ :

Դաշտք քո լցցին պարարտութեամք , պա-
րարտասցին գեղեցկութիւնք անապատի :
Իլուրք զցնծութիւն զգեցցին և զգեցցին
խոյք մաքեաց :

Հովհանք բաղում արասցեն զցորեան , ա-
զաղակեսցեն և օրհնեսցեն :

՚Ի կադարձ . Ստումո Դատավի . յարսութեան .
ԿԵ

Վաղակեցէք առ Վստուած ամենայն
երկիր սաղմոս ասացէք անուան նորա , և
տուք զփառս օրհնութեան նորա :

Վսացէք Վստուծոյ , որպէս զի աչեղ են
դործք քո . 'ի բաղում զօրութեան քում
ստեցին քեզ թշնամիք քո :

Վմենայն երկիր երկիրպազցեն քեզ , սաղ-
մոս ասասցեն քեզ , և սաղմոս ասասցեն
անուան քում :

Եկայք և տեսէք զգործս Վստուծոյ , որ-
պէս զի աչեղ են խորհրդով՝ քան զամե-
նայն որդւոց մարդկան :

Ո գարձոյց զծովն 'ի ցամաք , և ընդ գետու
անձին ոտանաւորք :

Վնդ ուրախ եղիցուք մէք 'ի նա , որ տի-
բէն զօրութեամք իւրով յաւիտենից :

ԱՀՔ ՆՈՐԱ 'ի ՀԵԹԱՆՈՍՍ ՀԱՅԻՆ , ոյք դառնացուցին զնա , մի՛ բարձրասցին յանձինս իւրեանց :

ՕՐՀՆԵցԷՔ ՀԵԹԱՆՈՍՔ զԼՄԱՏՈՒԱԾ մեր ,
լսելի արարէՔ զՃայն օրհնութեան նորա :
Այն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս , և ոչ ետ
դողութիւն ոտից իմոց :

Փորձեցեր զմեղ ԱՄՏՈՒԱԾ և քննեցեր , որ-
պէս և քննի արծաթ :

ԽՊԱԿԵՐ զմեղ յորոգայթ՝ եղեր զնեղու-
թիւն 'ի թիկունս մեր , և անցուցեր զմար-
դիկ 'ի վերայ գլխոց մերոց :

ԷՆԳԱՔ մեք ընդ հուր և ընդ ջուր , և հա-
ներ զմեղ 'ի հանգիստ :

ԱՄԻց 'ի տուն քո պատարագօք . տաց քեղ
զուխտ իմ՝ զոր խոստացան քեղ շրմունք
իմ , զոր բերան իմ խօսեցաւ 'ի նեղու-
թեան :

ՕՌԴՎԱԿԵՂՍ ուղղալիցս մատուցից քեղ
խոյովք և խնկովք . և քեղ մատուցից
զուարակս և նոխազս :

ԽԿԱՋՔ լուարուք ինձ , և պատմեցից ձեղ
ամենեքեան՝ ոյք երկնչիք յԼՄԱՏՈՒԾՈՅ , զոր
ինչ արար անձին իմոյ :

ԱՌ նա բերանով իմով կարդացի , և բար-
ձը արարից զնա լեզուաւ իմով :

ՕՄԵՂՍ թէ տեսանեի 'ի սրտի իմում , մի
թէ լսէ՞ր ինձ չէ՞ր :

Ա տան այսորիկ լուսւ ինձ Աստուած . և
նայեցաւ 'ի ձայն խնդրուածաց իմոց :
Օրհնեալ է Աստուած որ ոչ 'ի բացեայ
արար զաղօթս իմ , և ոչ զողորմութիւն
իւր յինէն :

Ե իսպարած . ընդ օրհնութիւնս . Ատրիս
երժուց : Ա.Օ.

Աստուած ողորմեա մեղ և օրհնեա զմեղ ,
երևեցու զերեսս քո 'ի մեղ և ողորմեա
մեղ :

Ճանաչել յերկրի զՃանապարհու քո , Ճա-
ղինս ամենայն զփրկութիւնս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեղ ժողովուրդք
Աստուած , խոստովան եղիցին առ քեղ
ժողովուրդք ամենայն :

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազնուք . զե-
դու դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ ,
և ազգաց երկրի դու առաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեղ ժողովուրդք
Աստուած , դոհասցին զքեն ժողովուրդք
ամենայն :

Երկիր ետ զպտուղ իւր , և օրհնեաց զմեղ
Աստուած Աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեսցէ զմեղ, և 'ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :

'Ի իտպարզած . Ասովի Դատելի : Ալ,

Յարիցէ Աստուած և ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա, փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա :

Արպէս պակասի ծուխ՝ պակասեսցին, որպէս հալի մոմ առաջի հրոյ՝ այնպէս կորիցեն մեղաւորք յերեսաց Աստուծոյ :

Արդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն առաջի նորա, և զուարձասցին յուրախութեան իւրեանց :

Օրհնեցէք զԱստուած մեր և սաղմոս ասացէք անուան նորա . Ճանապարհ արարէք այնմիկ որ նստի ընդ արևմուտու և Տէր է անուն նորա :

Ցնծասցեն առաջի նորա, և խոռվեսցին յերեսաց նորա :

Ար հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց, Աստուած 'ի տեղւոջ սրբութեան իւրոյ : Աստուած ընակեցուցանէ զմիակրօնս 'ի տան, և հանէ զկապեալս քաջութեամբ իւրով, սոյնապէս և զդառնացօղս որք բընակեալ են 'ի գերեզմանս :

Աստուած ընդ ելանելն քո առաջի ժողով
վըրդեան քո . ընդ անցանելն քո ընդ անա-
պատ՝ երկիր շարժեցաւ :

Քանզի և երկինք ցողեսցին յերեսաց Աս-
տուածոյ ՚ի Ամեայէ՝ առաջի Աստուածոյ Խա-
րաէլի :

Վնձրե կամաց պատրաստեցեր Աստուած
ժառանգութեան քում . թէպէտ և հի-
ւանդացաւ՝ սակայն դու հաստատեցեր ըդ-
նա , և գաղանք քո բնակեսցին ՚ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով
աղքատի Աստուած . Տէր տացէ զբան ոյք
աւետարանեն զօրութեամբ բազմաւ :

Թագաւոր զօրութեանց սիրելոյ , գեղեց-
կութիւն տան քո բաժանեալ յաւարի ,
թէպէտ և ննջեսցիք ՚ի մէջ վիճակաց :
Թէք աղաւոյ արծաթապատ , և թիկ-
նամէջ նորա ՚ի գոյն ոսկւոյ :

՚ի գումարել երկնաւորին զթագաւորս ՚ի
վերայ նորա , ձիւնասցին ՚ի Աղմնն :

Եառն Աստուածոյ լեառն պարարտ՝ լեառն
մանեալ՝ լեառն պարարտ , և զի՞չ կարծէք
լերինք հպարտացեալք :

Եառն ընդ որ հաճեցաւ Աստուած բնա-
կիլ ՚ի նմա . քանզի և Տէր խկ բնակեսցի
՚ի նմա խպառ :

Կառք Աստուածոյ բիւրապատիկք հաղարք

ուղղիչք, և Տէր՝ ի նոսա՝ ի սինէ սըր-
բութեան իւրոյ :

Ել՝ ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն .
էառ աւար՝ բաշխեաց պարգևս՝ և ետ
որդւոց մարդկան, քանզի թերահաւատից
ևս բնակեալ եղիցին՝ ի նմա :

Տէր Աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ Տէր
զօրհանապաղ, առաջնորդեսցէ մեղ Աս-
տուած փրկիչ մեր :

Աստուած մեր Աստուած կենարար, և՝ ի
Տեսոնէ են ելք մահու :

Հայց սակայն Աստուած փշրեսցէ զգլու-
խըս թշնամեաց մերոց, և զհերն կարճնո-
վին, ոյք գնան յանօրէնութեան իւրեանց :
Ասոց Տէր՝ ի խորոց անդնդոց դարձու-
ցից, և՝ ի միջոյ ժանեաց զայն՝ ի դուրս
կորդեցից :

Որպէս թացցի ոտն քո յարեան, և լիզուք
շանցքոց յարենէ թշնամեաց քոց :

Երեւեցան գնացք քո Աստուած, գնացք
Աստուածոյ թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութիւն,
՝ ի մեջ գուսանաց և գովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցք զԱստուած, և ըլ-
Տէր յաղըերացն խրայէլի :

Անդ Շենիամին՝ ի տղայութեան զարմա-
նալի, իշխանք Յուղայ առաջնորդք նորա-

իշխանք Օպրուղօնի և իշխանք Աեփթա-
ղիմայ :

Հրամայեաւ Ծստուած զօրութեամբ քով .
զօրացն զայս զոր հաստատեցեր 'ի մեղ :
'Ի տաճարէ քումնէ յէրուսաղէմնէ , քեզ
մատուցեն թագաւորք զպատարագս :

Ա աստեաւ 'ի գաղան եղեղան , 'ի ժողովս
զուարակաց՝ և 'ի դասս երնջոց :

Խոտեսցին այնոքիկ ոյք ընտրեալ են ար-
ծաթով , ցրուեաւ զչեթանոսս ոյք կամին
ընդ պատերազմ :

Եկեսցեն հրեշտակք յէրգիպտասէ . հնդիկք
յառաջագոյն ձեռնտու լիցին առ Ծստու-
ած :

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք զԾս-
տուած , և սաղմոս ասացէք Տեառն :

Ճանապարհ արարէք այնմիկ , որ նստի
յերկինս երկնից ընդ արևելս :

Վհա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրութեան ,
և տուք զփառս Ծստուծոյ :

'Ի վերայ Խարակլի մեծ վայելչութիւն նո-
րա , և զօրութիւն նորա մինչև յամպս երկ-
նից :

Աքանչելի է Ծստուած 'ի վերայ սրբոց իւ-
րոց , Ծստուած Խարայէլի :

Աս տացէ զօրութիւն հաստատութեան
ժողովրդեան իւրոյ , օրհեալ է Ծստուած :

՚ Ե ի տ ո ւ ր ա լ ո ծ . Ա ս ո վ ն ս ՚ Խ ա ս ւ լ ի . Ջ ա ս ն պ ա տ ո ւ ն -
ց ե լ ո յ ն : Ա Բ

Ա ե ց ո վ ի ս Ա ս տ ո ւ ա ծ զ ի ս հ ա ս ի ն ջ ո ւ ր ք
յ ա ն ն ձ ն ի մ , ը ն կ լ ա յ ե ս ՚ ի խ ո ր ս ա ն դ ն -
գ ո ց , ո ւ ր ո չ գ ո յ ի ն ձ հ ա ն գ ի ս տ :
Ե կ ի ե ս ՚ ի խ ո ր ս ծ ո վ ո ւ , և շ ր ջ ա ն ք ը ն կ լ մ ե -
ց ի ն զ ի ս :

Ա ս տ ա կ ե ց ա յ ե ս ա ռ ա ղ ա ղ ա կ ե լ , և կ ե ր -
կ ե ր ե ց ա ւ կ ո կ ո ր դ ի մ :
՚ Ե ո ւ ա ղ ե ց ա ն ա չ ք ի մ , ա ռ յ ո ւ ս ա լ ի ն ձ ա ռ
Տ է ր Ա ս տ ո ւ ա ծ ի մ :

Բ ա գ ո ւ մ ք ե ղ ե ն ք ա ն զ ի ս դ լ ի ս ո յ ի մ ո յ , պ ք
ա տ ե ի ն զ ի ս ՚ ի տ ա ր ա պ ա ր տ ո ւ ց :

Օ օ ր ա ց ա ն յ ի ս թ շ ն ա մ ի ք ի մ և ա տ ե լ ի ք
ի մ ՚ ի ն ա ն ի ր . ի ն չ զ ո ր ո չ յ ա փ շ տ ա կ ե ա լ
է ի տ ո ւ ժ է ի ն ո ց ա :

Ա ս տ ո ւ ա ծ դ ո ւ ծ ա ն ե ա ր զ ա ն զ գ ա մ ո ւ թ ի ւ ն
ի մ , և յ ա ն ց ա ն ի ք ի մ ՚ ի ք է ն ո չ ծ ա ծ կ ե -
ց ա ն :

Ա ֆ ա մ ա չ ե ս ց ե ն վ ա ս ն ի մ ՚ ո յ ք հ ա մ ք ե ր ե ն
ք ե լ Տ է ր Տ է ր զ օ ր ո ւ թ ե ա ն ց , մ ի պ ա տ ի ս -
ո ւ ս ց ի ն վ ա ս ն ի մ , ո յ ք ի ն ո ղ ր ե ն զ ք ե լ Ա ս տ -
ո ւ ա ծ յ ա ր ա է լ ի :

Ա ա ս ն ք ո հ ա մ ք ե ր ի ն ա խ ա տ ա ն ա ց , և
ծ ա ծ կ ե ա ց ա մ օ թ զ ե ր ե ս տ ի մ :

Օ տ ա ր ե ղ է ե ս յ ե ղ ր ա ր ց ի մ ո ց , և հ ի ւ ր
ո ր դ ւ ո ց մ օ ր ի մ ո յ :

Աւախանձ տան քո եկեր զիս , և նախա-
տինք նախատչաց քոց անկան՝ ի վերայ իմ :
Խոնարհեցուցից պահօք զանձն իմ , և
եղեն ինձ այս նախատինք + արարի զշան-
դերձս իմ քուրձ , և եղէ յառակ նոցա :
Օ ինէն խորհեին՝ ոյք նստեին առ դրու-
նլա , զիս այսին առնէին՝ ոյք ըմգեին զգինի :
Ես յաղօթս կայի առ քեզ Տէր , 'ի ժա-
մանակ ընդունելի :

Աստուած՝ ի բաղում ողորմութեան քում
լուր ինձ , 'ի ճշմարտութիւն փրկութեան
քո :

Ապրեցո՛ զիս 'ի կաւոյ զի մի՛ ընկլայց . ապ-
րեցայց . ես յատելեաց իմոց , և 'ի խորոց
ջուրց բազմաց :

Ո՞ի ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց , և մի՛ ըն-
կղմեսցեն զիս անդունդք խորոց . և ջրհոր
մի՛ կափուսցէ զբերան իւր 'ի վերայ իմ :
Լուր ինձ Տէր՝ զի քաղցր է ողորմութիւն
քո , ըստ բաղում գժութեան քում հայ-
եաւ յիս , և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո՝
'ի ծառայէ քումմէ . զի նեղեալ եմ ես՝
վաղվաղակի լուր ինձ :

Հայեաւ յանձն իմ և փրկեաւ զիս , և վասն
թշնամեաց իմոց ապրեցո՛ զիս :

Օ ի դու գիտես զնախատինս իմ , զամօթ
իմ և զպատկառանս իմ :

Վուաջիքո են ամենայն նեղիչք անձին ի-
մոյ : Նախատանաց համբեր սիրտ իմ և
թշուառութեան :

Վկն ունեի թէ ոք արտմեսցի ընդ իս , և
ոչ ոք էր . և միսիթարիչ ինձ ոք ոչ զը-
տաւ :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի , և 'ի ծա-
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ :

Եղիցին սեղանիք նոցա առաջի նոցա յորո-
գայթ , 'ի հատուցումն և 'ի դայթակու-
թիւն :

Խաւարեսցին աչք նոցա՝ զի մի' տեսցեն ,
և զթիկունս նոցա հանապաղ կորացո՛ :
Վրկցես 'ի վերա նոցա զբարկութիւն քո ,
և սրտմտութիւն բարկութեան քոյ հասցե-
'ի վերայ նոցա :

Եղիցին բնակութիւն նոցա աւերակ , և 'ի
յարկս նոցա մի' ոք իցէ որ բնակիցէ :

Օի զոր դու հարեր՝ հալածեցին , և 'ի վե-
րըս ցաւոց իմոց յաւելին :

Դիր զմեղս 'ի վերայ մեղաց նոցա , զի մի'
մոցեն յարդարութիւն քո :

Գնջեսցին նոքա 'ի դպրութենէ քումմէ-
կենաց , և ընդ արդարս քո մի' դրեսցէն :

Վղքատ և ցաւած եմ ես , փրկութիւն քո
Էստուած ընկալցի զիս :

Օրհնեցից զանուն Աստուծոյ իմոյ օրհն-

նութեամբ, և բարձր արարից զնա գովուշ
թեամբ:

Հաճոյ եղիցի Աստուծոյ քան զորթ մա-
տադ, որ բերէ զեղջիւրս և զկճղակս:
Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին, խնդ-
րեցէք զԱստուած և կեցցեն անձինք ձեր:
Օխ լուաւ Տէր տնանկաց, և զկապեալս
իւր ոչ արհամարհեաց:

Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր, ծով և
ամենայն որ զեռայ ՚ի նոսա:

Աստուած փրկէ զԱխօն, և շինեսցին քա-
ղաքք Հրէաստանի. շինեսցեն բնակեսցեն
և ժառանգեսցեն ՚ի նմա:

Օաւակ ծառայից քոց հաստատեսցի անդ,
և ոյք սիրեն զանուն քո՝ բանակեսցեն ՚ի
նմա:

՚ի կոդրաբած. Ասպառ ՚իստելի՝ առ ՚ի յեշտ-
առի փրկելոյ զնա Տեսուն: ԿԱ

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, և Տէր
յընկերել ինձ փութա:

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին, ոյք խընդ-
րէին զանձն իմ. դարձին յետս և ամա-
չեսցեն, ոյք խորհէին ինձ չար:

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք, ոյք
ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ:

Ծնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամեն
նեքեան, ոյք ինդրեն զքեզ Տէր:
Ծասցեն յամենայն ժամ, մեծ է Ծտու-
ած. և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո:
Ծա աղքատ և տնանկ եմ, Ծտուած օգ-
նա ինձ. օգնական և փրկիչ իմ ես, և
դու Տէր իմ՝ մի՛ յամենար:

'Ի կոդրաբոծ. որդւոցն Յոհանապետոց. յէ գու-
ապալոց գելութեանն . Առաջնոր Պատալի:

Թքեզ Տէր յուսացայ, մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան . յարդարութեան քում
փրկեաւ և ապրեցո՛ զիս:
Կոնարհեցո՛ առիս զունկն քո, և կեցո՛
զիս:

Եր իմ Ծտուած ապաւէն, և տեղի ա-
մուր կեցուցանել զիս. զի հաստատութիւն
իմ և ապաւէն իմ դու ես:

Ծտուած իմ, փրկեաւ զիս 'ի ձեռաց մե-
ղաւորի. 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի:
Դու ես համբերութիւն իմ Տէր, Տէր յշս
իմ 'ի մանկութենէ իմմէ:

Թքեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ, յա-

‘ովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ . և
առ ’ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն
ժամ :

Արակէս զի նշաւակ եղէ ես բաշմաց . և դու
օգնական իմ և հզօրիչ իմ :

Էցցի բերան իմ գովութեամբ , որակէս
է՛շնեցից զփառս քո . զօրհանապազ զմեծ
վայելչութիւնս քո :

Ո՞ի ընկենուր զիս Տէր ’ի ժամանակս ծե-
րութեան . ’ի պակասիլ զօրութեան իմոյ
մի՛ թողուր զիս :

Եսացին թշնամիք իմ ինձ . և որք պաշա-
րեցին զանձն իմ , խորհեցան ’ի միասին
և ասացին :

Եստուած եթող զնա , հալածեսցուք և
հասցուք նմա . զի ո՛չ ոք է որ փրկէ զնա :

Եստուած իմ , մի՛ հեռի առնիր յինէն , և
Եստուած յօգնել ինձ նայեաց :

Եմաշեսցեն և պակասեսցին՝ ոյք շարախօս
կային զանձնէ իմմէ . զգեցցին զամօթ և
զպատկառանս , ոյք խնդրէին ինձ չար :

Ես յամենայն ժամ յուսացայց , և յաւե-
լից յօրհնութիւնս քո :

Բերան իմ պատմեսցէ զարդարութիւնս
քո , զօրհանապազ զգովութիւնս քո :

Արակէս ո՛չ թէ խարդախութիւն ինչ դի-
տէի դպրութեան , այլ մտից ’ի զօրութիւ-

Նըս Տեառն . և Տէր յիշեցի զարդարութիւն
նըս քո միայն :

Եստուած իմ , ուսուցեր զիս 'ի մանկութենէ իմմէ . և ցարդ ևս պատմեցից զարդարութիւնս քո :

Մինչեւ յալեորիլ և 'ի ծերանալ , Եստուած իմ մի՛ թողուր զիս :

Մինչեւ պատմեսցի բազուկ քո՝ ազգի ամենայնի որ գալոցն է :

Օզօրութիւնս քո և զարդարութիւնս քո մինչեւ 'ի բարձունս , զոր արարեր մեծամեծըս . Եստուած ո՞նմանի քեզ :

Արչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում և չարչարանս , դարձեալ միսիթարեցեր զիս . և 'ի խորոց անգնդոց երկրի հաներ զիս : Յաճախեցեր զզօրութիւնս քո , դարձար և միսիթարեցեր զիս . և 'ի խորոց երկրի միւտանգամ հաներ զիս :

Եմդ և ես խոստովան եղեց քեզ 'ի պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտդ Եստուած . սաղմոս ասացից քեզ օրհնութեամբ սուրբդ խարայէլի :

Հնծասցեն շրթունք իմ յորժամ սաղմոս ասիցեմ քեզ . և անձն իմ՝ զոր փրկեցեր : Եւս՝ և լեզու իմ՝ զօրհանապալ խօսեսցի զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և ամաչեսցեն , ոյք ինողբեն ինձ չար :

՚Ի Ասողնոն առղջու : ՀՅ

Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր՝ ,
և զարդարութիւնս քո որդւց թագաւորի :

Դատել զժողովուրդս քո արդարութեամբ , և զաղքատս քո իրաւամբք :

Ասցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովքրդեան , և ըլուրք զարդարութիւն :

Խրաւ արասցէ աղքատաց ժողովքրդեան , և կեցուացէ զօրդիս տնանկաց , և խոնարհեցուացէ զամբարտաւանս :

Ասցցէ և մնասցէ ընդ արեւ , յառաջքան զլուսին , ազգէ մինչեւ յազգ :

Խջցէ որպէս զանձրե 'ի վերայ գեղման , որպէս ցող զի ցողէ յերկիր :

Ծագեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն , բաղում խաղաղութիւն , մինչեւ կատարեսցի լուսին :

Տերեսցէ նա 'ի ծովէ մինչեւ 'ի ծով . 'ի գետոց մինչեւ 'ի ծագս աշխարհի :

Եռաջի նորա նախ Նոդիկք անկցին . և թշնամիք նորա հող կերիցեն :

Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պատարագս մատուսցեն նմա . թագաւորք Երաւայ և Սարայ պատարագս բերցեն նմա :

Արկիրպագցեն նմա ամենայն թագաւորք

Երկրի . և ամենայն աղքք ծառայեսցեն նը-
մա :

Օի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հզօրի .
զաղքատն և զտնանկն , որոյ ոչ է իւր օդ-
նական :

Անխայեսցէ նա յաղքատն և ՚ի տնանկն .
և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ . ՚ի վաշ-
խից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա .
կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն արարացւոց :
Հաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ .
և զօրհանապաղ օրհնեսցեն զնա :

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն
երկիր , և ՚ի վերայ գլխոց լերանց :
Բարձրաց ի քանզի իրանան պտուղ նորա .
և ծաղկեսցի ՚ի քաղաքի Տեառն որպէս
խոտ երկրի :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւի-
տեան . զի յառաջ քան զարև է անուն
նորա :

՚Ի նա օրհնեսցին ամենայն աղքք երկրի ,
և ամենայն աղինք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Խարայէլի որ առ-
նէ սքանչելիս միայն . և օրհնեալ է անուն
սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցոցի փա-
ռոք նորա ամենայն երկիր . եղիցի եղիցի :

Արքեւ Անհայի օրն Սահմանէլք :
ա թագի . ը :

Աստատեցաւ սիրտ իմ 'ի Տէր, և բարձ
րացաւ եղջիւր իմ յԱստուած փըր-
կիչ իմ :

Ենդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ թըշ-
նամեաց իմոց . ուրախ եղեց 'ի փրկութեան
.քում :

Օի ոչ գոյ սուրբ որպէս զՏէր, և ոչ ար-
դար որպէս զԱստուած մեր . և չիք սուրբ
բաց յԱստուծոյ մերմէ :

Ո՞չ պարծիք և մի խօսիք զամբարտաւանս ,
և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան հպարտ
մեծաբանութեան :

Աստուած զիտութեանց՝ Տէր Աստուած
պատրաստէ իւրով իմաստութեամբ զգի-
տութիւն յարարածս իւր :

Հօրաց հաստ աղեղունք թուլացան , և
ակարք վառեցան զօրութեամբ :

Յագք և լիք հացիւ՝ նուաղեցան . և քաղ-
ցեալք լցին զերկիր :

Ամուլն ծնաւ եօթն , և բաշմածինն նուա-
ղեցաւ 'ի ծննդոց :

Տէր մեռուցանէ , և Տէր կեցուցանէ . իջու-
ցանէ 'ի դժոխս՝ և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ՝ և Տէր մեծացու-

ցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչ
և յերկիր , և բարձր առնէ զտառապեա-
լու յաղըեաց :

Եստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս
ժողովրդեան . և զաթոռ փառաց ժառան-
գեցուցանէ նոցա :

Կատարէ զուխտս ուխտաւորաց . և օրհ-
նեաց զամս արդարոց :

Օի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ
հզօր , այլ Տէր տկար առնէ զհակառակոր-
դըս իւր . Տէր սուրբ է :

Ո՞ի պարծեսցի խորհրդականն 'ի խորհուր-
դըս իւր , և մի' պարծեսցի հզօրն 'ի զօրու-
թիւն իւր , և մի' պարծեսցի մեծն 'ի մե-
ծութեան իւրում :

Այլ որ պարծին , 'ի Տէր պարծեսցի . 'ի
խորհուրդս գիտութեան զՏէր ճանաչել :
Առնել զիրաւունս , և զործել զարդարու-
թիւն 'ի վերայ երեսաց երկրի :

Տէր ել յերկինս՝ և որտաց . և ինքն դա-
տէ առանց բարբառելոյ :

Տայ զօրութիւն թաղաւորաց մերոց . և
բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :

Առ շնորհ յԱստիք օրհնաւթեան : Ն

Կ աբրե զի բարի է Խարայէլի Աստուած , և
ոյք ուղիղ են սրտիւք :
Հայց զի իմ փոքր մի ևս սասանեալ՝ էին
ոտք , սակաւիկ մի և գայթակղեալ՝ էին
դնացք իմ :

Վախանձեցայ ես ընդ անօրէնս՝ զիաղաղու-
թիւն մեղաւորաց որպէս տեսանէի , զի ոչ
գոյր վրէպ մահու նոցա :

Հ աստատուն են տանջանք նոցա , 'ի վաս-
տակս մարդկան ոչ տանջեցին :

Վ ասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբարտա-
ւանութիւն . արկին զիւրեամբք զամբարը շ-
տութիւն և զանիրաւութիւն իւրեանց :

Ելցէ որպէս 'ի ճարպոյ անիրաւութիւն
նոցա . զի դնացին նոքա ըստ Խորհրդոց
սրտից իւրեանց :

Խորհրդան և խօսեցան չարութեամբ . և
զապիրաւութիւն 'ի բարձունս Խորհրդան :

Եղին յերկինս զբերանս իւրեանց , և զլե-
զուս իւրեանց ածէին զերկուաւ :

Վ ասն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի

այսրէն, և աւուրբ իմ լի կատարեալ գտցին
'ի նոսա :

Ասացին՝ զիարդ գիտաց Աստուած, կամ
գուցէ՝ արդեօք գիտութիւն առ 'ի Շարձ-
ըելոյն :

Ահա մեղաւորք են և յաջողեալ է նոցա,
կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի :

Ասացի՝ ի զուր ուրեմն արդարացուցի զսիրտ
իմ. լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ, և
եղէ ես խոշտանկեալ զօրհանապաղ. և
կշտամբանք իմ ընդ առաւօտս :

Ձեռքէտ և ասէի թէ այսպէս պատմեցից՝
ահաւասիկ յաղդ որդւոց քոց որոց և ուխ-
տեցից :

'Խմտի եղի թէ սակայն և այս ջան է առաջի
իմ, մինչև մտից 'ի սրբութիւնն Աստուծոյ
և 'ի միտ առից զկատարած նորա :

Սակայն վասն նենդութեան նոցա տարա-
գիր արասցես զնոսա, և կործանեսցես զնո-
սա յամբարտաւանութեան իւրեանց :

Խակ զիարդ եղեն յաւեր յանկարծակի,
սատակեցան պակասեցան կորեան վասն
անօրէնութեան իւրեանց, և եղեն որպէս
երաղք զարթուցելոց :

Տէր 'ի քաղաքի քումզպատկերս նոցա ա-
նարգեսցես. զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի
իմաւմ, և երիկամունք իմ այլագունեցան :

Ես արշամարհեալ եղեւ և ոչ գիտացի, որպէս զանասուն համարեցայ առաջի քո, և
ես յամենայն ժամ ընդ քեզ իմ։
Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, 'ի խորհուրդս
քո առաջնորդեցեր ինձ, և փառօք ընկալար
զիս։

Օի՞նչ կայ իմ ընաւ յերկինս, կամ 'ի
քեն զի՞նչ ես խնդրեցից յերկրի։
Առաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ. Աս-
տուած սրտի իմոյ, բաժին իմ Աստուած
յաւիտեան։

Ահաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս
խրեանց 'ի քեն կորիցեն. սատակեսցես
զամենեսեան ոյք ապստամբ եղեն 'ի քեն։
Ինձ մերձենալ առ Աստուած բարի է, և
դնել առ Տէր զյոյս իմ։

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո, 'ի
գրունս դստեր սիօնի։

Խմարութիւն յԱստվ։ ՀՅ.

Ուղէր մերժեցեր Աստուած խապառ. բար-
կացաւ սրտմառութիւն քո 'ի վերայ խաշին
արօտի քո։

Յիշեա զժողովուրդ քո՝ զոր ստացար 'ի
սկզբանէ. փրկեցեր զվիճակ ժառանգու-
թեան քո։

Եւառն սիօն այս ուր բնակեցար դու 'ի
սմա . համբարձ զձեռն քո 'ի վերայ ամբար-
տաւանութեան նոցա իսպառ :

Ար ինչ անիրաւեցաւ թշնամին 'ի սրբու-
թեան քում, պարծեցան ատելիք քո 'ի մէջ
բարեկենդանութեան իւրեանց :

Եղին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս , և ին-
քեանք ոչ ծանեան զելս 'ի վերուստ :

Արպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին
զգունս նորա , 'ի միասին փայտատօք և
մրճօք կործանեցին զնա :

Վայրեցին 'ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի .
պղծեցին զխորան անուան քո :

Վսացին 'ի սիրտս իւրեանց տղգք նոցա 'ի
միասին , եկայք լոեցուացուք զամենայն
տօնս Վստուծոյ յերկրէ :

Եշանս մէք ինչ ոչ տեսաք , և ոչ ևս գուցէ
մարդարէ . և զմեղ ինչ ոք ոչ ճանաչիցէ :
Ոինչև յե՞րբ Վստուած՝ նախատէ թշնա-
մին , բարկացուցանէ հակառակորդն զա-
նուն սուրբ քո :

Վնդէ՞ր դարձուցանես զձեռն քո , և զաջ քո
'ի միջոյ ծոցոյ քումմէ իսպառ :

Վստուած թագաւոր մեր յառաջ քան ըդ-
յաւիտեանս , որ արարեր զփրկութիւն 'ի
մէջ երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով ըդ-

ծով . դու խորտակեցեր զգլուխ վիշտապին
՚ի վերայ ջուրց :

Դու փշրեցեր զգլուխ վիշտապին , և ետուր
զնա կերակուր զօրացն ձնդկաց :

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զվտակս ,
դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :

Քո է տիւ և քո է զիշեր , զլոյս և զարե դու¹
արարեր . և դու հաստատեցեր զամենայն
սահմանս երկրի . զգարուն և զամառն դու²
ստեղծեր :

Այս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախա-
տեաց զԾէրդ . ժողովուրդ անզգամ բար-
կացոյց զանուն սուրբ քո :

Ո՞ի մատներ գաղանաց զանձն , որ խոստո-
վան առնի առ քեզ . և զանձինս տնանկաց
քոց մի՛ մոռանար խսպառ :

Հայեաց յուխտ քո՝ զի լցան տունք տփշե-
լոց յերկրի անիրաւութեամբ :

Ո՞ի գարձցի տնանկն ամաչեցեալ , այլ աղ-
քատք և տնանկք օրհնեսցեն զանուն սուրբ
քո :

Երի Աստուած և դատեա զդատաստանս
քո . յիշեա զնախատինս որ յանզգամէն
զօրհանապաղ :

Ո՞ի մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց . ամ-
բարտաւանութիւն ատելեաց քոց վերասցի
հանապաղ :

՚Ի կադարձում . Թ' ապահովենէն . ընդօբհեռ-
լիւնու , Սաղմու յԱստի . Երգ առ Եսրիւսու-
նէաց : ՞Դ

Վստովան Եղիցուք առ քեզ Ըստուած,
խօսաովան Եղիցուք և կարդասցուք
զանուն սուրբ քո :

Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո յորժամ ժամ առից՝ ես ուղիղ դատեցից :

Վաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք ՚նորա, ես հաստատեցի զսիւնս ՚նորա :

Եսացի անօրինաց՝ թէ մի՛ անօրինիք, և մեղաւորաց՝ թէ մի՛ բարձրացուցանէք զեղջիւրս ձեր :

Ա՞յս համբառնայք՝ ի բարձունս զեղջիւրա
ձեր, և մի՛ խօսիք զլստուծոյ անիրաւու-
թիւն:

Օխ ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և ոչ
յանապատէ լերանց . այլ լուսուած դա-
տաւորէ :

Օսյս խոնարհ առնե՛ , և զսոյն բարձրացուցանե՛ . բաժակ՝ի ձեռին Տեառն զինի լի անտպակ արկեալ . և խոնարհեցուցանե՛
յայսմանե՛ յայս :

Անկային մրուր նորա ոչ սպառեսցի, և
արբցեն զնտ ամենային մեղաւորք երկրի:
Ես ցնծացայց յաւիտեան, սաղմոս ասացից
Ըստուծոյ Հակոբայ:

Օւմենայն եղջիւրս մեզաւորաց փշրեսցես,
և բարձր եղիցի եղջիւր արդարոց :

Մակագումած ընոք օրհնութեան . մ' ապահո-
նեց : Ասոցնու յլուսով . Երդ առ Լուսով ետա-
նեայս : Ներ

Յայտնի է 'ի ըրեաստանի Աստուած , և
յիսրայէլ մեծ է անուն նորա :

Եղէ 'ի խաղաղութեան տեղի նորա , և բը-
նակութիւն նորա 'ի սիօն :

Ենդ խորտակեաց Տէր զգօրութիւն աղե-
ղան , զգէն զսուր և զճակատամարտ :

Խուսատու ես դու սքանչելապէս լերանցն
յաւիտենից . խոռվեսցին ամենեքեան որք
անմիտք են սրտիւք , ննջեցին զքունս իւր-
եանց՝ և ինչ ոչ դտին :

Եմենայն արք 'ի մեծութեան ձեռաց իւր-
եանց . 'ի սաստէ քումմէ Աստուած չակո-
բայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ էին 'ի ձիս :

Դու ահաւոր ես և ովլ կարէ կալ առաջի
քո . որպէս երեւեցար դու յերկնից , յայտնի
եղէ բարկութիւն քո :

Երկիր երկեաւ և սարսեցաւ ընդ յառնելն
Աստուածոյ 'ի դատաստան . ընդ ապրեցու-
ցանել զամենայն հեղս երկրի :

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առնին
առ քեզ, և ծածկեալք իմաստութեամբ
օրհնեսցեն զքեզ:

Ուխտս դիք և կատարեցէք Տեառն Աս-
տուծոյ մերոյ, ամենեքեան որք շուրջ էք
զնովաւ:

Մատուցէք պատարագս ահաւորին. ո՛քա-
ղէ զչոգիս իշխանաց, ահաւոր է նա քան
զամենայն թագաւորս երկրի:

՚Ի կոդորած. Ձևան Խորհրդակայ. Առաջնո յԱ-
ստի: Ա.Օ.

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդացի, ձայ-
նիւ իմով առ Աստուծած, և նայեցաւ առիս:
Յաւուր նեղութեան իմոյ զԱստուծած
խնդրեցի ձեռօք իմովք, և 'ի գիշերի առաջի
նորա ո՛չ խաբեցայ:

Ո՞ւ կամեր միսիթարել անձն իմ, յիշեցի
զԱստուծած և ուրախ եղէ. հոգայի, և նո-
ւաղիւր յիս հոգի իմ:

Ճամանեցին պահուց աչք իմ, խռովեցայ
և ո՞չ խօսեցայ. խորհեցայ զաւուրսն զա-
ռաջինս և զամնն յաւիտենից յիշեցի:
Խօսեցայ 'ի գիշերի ընդ սրտի իմում, հո-
գայի՝ և տառապէր յիս հոգի իմ:

Ո՞ի թէ յաւիտենից մերժեսցէ՞ զիս Տէր ,
և ո՞չ ևս յաւելցի՞ ի հաճիլ և ևս :
Կամ իսպան արգելցէ զողորմութիւն իւր
յինէն , կամ կատարեաց զբան իւր ազգէ
մինչև յաղդ :

Կամ մոռասցի՞ գթալ Աստուած իմ և ևս ,
կամ արգելցէ՞ զգթութիւն իւր բարկու-
թեամբ իւրով :

Ասացի թէ այժմ սկսայ . այս է նորոգումն
աջոյն Բարձրելոյ :

Յիշեցի զգործս Տեառն 'ի սկզբանէ , յի-
շեցի զսքանչելիս նորա :

Խորհեցայ յամենայն գործս քո , և 'ի ձեւ-
ռագործս քո խորհեցայ :

Աստուած՝ 'ի սրբութեան են ճանապարհք
քո . ովէ Աստուած մեծ որպէս զԱստուած
մեր . դու ես Աստուած՝ որ առնես զսքանչե-
լիս :

Յուցեր ժողովրդեան քում զզօրութիւն
քո . փրկեցեր բազկաւ քով զժողովուրդս
քո՝ զորդիսն Յակոբայ և Յովսեփու :

Տեսին զքեղ ջուրք Աստուած , տեսին զքեղ
ջուրք և երկեան , և խորք խոռվեցան 'ի
ձայնէ ջուրց բաղմաց :

Չայն ետուն ամպք , քանզի և նետք քո
գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի :

Արևեցան փայլատակունք քո տիեզերաց,
խոռվեցաւ և դողաց երկիր։
Դժովու են Ճանապարհք քո, և շաւիղք
քո 'ի ջուրս բազումն, և հետք քո ոչ ե-
րևին։

Եռաջնորդեցեր որպէս խաշին ժողովը-
գեան քո, 'ի ձեռն Առվսեսի և Եհարոնի։

Իմաստութիւն յլաւո՞ւ։ ՆԵՐ

Եպյեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ,
խոնարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս
բերանոյ իմոյ։

Բացից առակաւ զբերան իմ, և խօսեցայց
զառակս 'ի սկզբանէ։

Արպէս լուաք և ծանեալք զայս, և հարքն
մեր պատմեցին մեզ։

Աչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա յազգ
յայլ, պատմել զօրհնութիւնս Տեառն՝ զզո-
րութիւն և զսքանչելիս իւր, զոր արար։

Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ Յա-
կոր, և օրէնս եղ 'ի վերայ Խարայէլի։

Արինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն մե-
րոց, ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց, զի
ծանիցեն յազգ յայլ։

Արդիք՝ որք ծնանին, յարիցեն և պատմես-
ցեն զայս որդւոց. զի դիցեն առ Աստուած
զոյսս իւրեանց, և մի' մոռասցին զգործու-
թառութոյ:

Օպատուիրանս նորա խնդրելով խնդրես-
ցեն, և մի' եղիցին որպէս և հարքն իւրեանց:
Ազգ չար և դառնացօղ, ազգ որ ոչ ուղղեաց
զսիրտ իւր և ոչ հաստատեաց առ Աստուած
զհոգի իւր:

Արդիք Եփրեմի լիածիդք և պնտաձիդք, յա-
ւուր պատերազմի կապարճս դարձուցին:
Ոչ կացին նորա յուխտի Տեառն, և ըստ
իրաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ:
Առացան զերախտիս նորա, և զսքանչե-
լիսն զոր եցոյց նոցա:

Առաջի հարց նոցա զոր արար զսքանչելիս
իւր, յերկրին Եգիպտացւոց և 'ի դաշտին
Տայանու:

Ե՛հերձ զծովի և անցոյց զնոսա, և կացոյց
զջուրսն որպէս 'ի տիկս:

Առաջնորդեաց նոցա ամպով 'ի տուէ, և
զամենայն դիշեր 'ի լոյս հրոյ:

Ե՛հերձ զվէմն յանապատին, և ետ ըմպել
նոցա որպէս 'ի խորոյ մեծէ:

Ե՛հան զջուրսն 'ի վիմէն, և հոսեաց որպէս
զգետս զջուրսն :

Ասկայն յաւելին 'ի մեղանչել, և ևս բար-
կացուցին զի՞արձրեալն յանջրդի:

Փորձեցին զԱստուած՝ ի սիրաս իւրեանց,
 'ի ևնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց:
 Տրսնջեցին զԱստուծոյ և ասացին, մի՛ թէ
 կարծղ իցէ Աստուած պատրաստել սեղան
 յանապատի:

Վանդի հարկանէր զվեմն՝ և հոսէին ջուրք,
 և վտակք խաղային՝ ի նմանէ:

Եղէ՝ հաց ևս կարասցէ տալ նա մեղ, կամ
 պատրաստեցէ սեղան ժողովրդեան իւրոյ:
 Ա ասն այսորիկ լուաւ զայս Տէր և յապա-
 շեաց. հուր բորբոքեցաւ՝ ի չակոր, և բար-
 կութիւն ել՝ ի վերայ խրայէլի:

Օ, ի ոչ հաւատացին յԱստուած, և ոչ
 յուսացան՝ ի փրկութիւն նորա:
 Հրաման ետ ամպոց՝ ի վերուստ և զդրունս
 երկնից եբաց, և տեղեաց՝ ի նոսա զմանա-
 նայ՝ ի կերակուր:

Օ հաց երկնից ետ նոցա, զհաց՝ հրեշտա-
 կաց կերին մարդիկ. և իջոյց՝ ի նոսա զկե-
 րակուր՝ ի լիութիւն:

Ե հան զհողմն հարաւոյ, և էած զօրու-
 թեամբ իւրով զհիւսիսիւ:

Տեղեաց՝ ի նոսա միս որպէս զհող, որպէս
 զաւագ ծովու զթուչունս թեաւորս:
 Ե արկ՝ ի մէջ բանակի նոցա, և շուրջ զվրա-
 նօք նոցա:

Կերին և յագեցան յոյժ, զցանկութիւն

Նոցա ետ նոցա , և ոչինչ կարօտ եղեն 'ի
ցանկութենէ իւրեանց :

Այնչդեռ կերակուրք 'ի բերանս իւրեանց
էին , բարկութիւն յլստուծոյ ել 'ի վերայ
նոցա :

Ապան զբազումն 'ի նոցանէ , և զընտիր ըն-
տիրս խրայէլի սատակեաց :

Յայսմ ամենայնի մեղան և ես , և ոչ հա-
ւատացին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութեան աւուրք նո-
ցա , և ամք նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսա՝ խնդրէին զնա ,
դառնային և առաւօտ առնէին առ լս-
տուած :

Յիշեցին զի լստուած օդնական էր նոցա ,
լստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Աիրեցին զնա բերանօք իւրեանց , և լեզուօք
իւրեանց ստեցին նմա . և սիրտք նոցա ոչ
էին ուղիղք ընդ նմա , և ոչ հաւատացին
ուխտի նորա :

Եյլ նա ինքն դժած էր , քաւէր զմեղս նո-
ցա՝ և ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանէլ զբարկութիւն
իւր , և ոչ բորբոքէր զամենայն սրամտու-
թիւն իւր :

Յիշեաց թէ մարմին են նոքա . հոգի որ ե-
լանէ՝ այլ ոչ ես դառնայ :

Վանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանապատի , և բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

Դարձան և փորձեցին զլուտուած , և զսուրբըն խրայէլի զայրացուցին :

Ոչ յիշեցին զձեռն նորա՝ յաւուր յորում փրկեաց զնոսա ’ի ձեռաց նեղչաց նոցա : Արակէս արար զնշանս և զարուեստս իւր յերկրին Եգիպտացոց , և ’ի դաշտին Տայանու :

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա , և զանձրես նոցա զի մի արբցեն :

Եռաքեաց ’ի նոսա շանաձանձ և եկեր ըզնոսա , և գորտիւ սալականեաց զնոսա : Ետ ժանկոյ զպտուղս նոցա , և զվաստակս նոցա մարախոյ :

Եհար կարկտիւ զայդիս նոցա , և զթղենիս նոցա եղեմամբ :

Մատնեաց ’ի կարկուտ զանասունս նոցա , և զստացուածս նոցա հրով դատեաց :

Եռաքեաց ’ի նոսա տանջանս ’ի ձեռն հրեշտակի չարի , և դիմեցոյց ’ի նոսա զսրտմտութիւն զբարկութիւն և զնեղութիւն :

Եռաքեաց ’ի նոսա տանջանս ’ի ձեռն հրեշտակի չարի , և դիմեցոյց ’ի նոսա զսրտմտութիւն բարկութեան իւրոյ :

Ոչ անխայեաց ’ի մահուանէ զանձինս նոցա , և զանասունս նոցա ’ի մահ մատնեաց :

Եշար զամենայն անդրանիկս Եղիպտաց-
ւոց, զսկիղըն ամենայն վաստակոց նոցա 'ի
յարկս Քամայ :

Առդան ետ որպէս խաշին ժողովրդեան
իւրոյ, և եշան զնոսա որպէս զհօտ յանա-
պատ :

Առաջնորդեաց նոցա յուսով, և ոչ եր-
կեան, և զթշնամիս նոցա ծով ծածկեաց :
Եշան զնոսա 'ի լեառն սրբութեան իւրոյ,
'ի լեառն այն, զոր ստացաւ աջ նորա :

Անրժեաց յերեսաց նոցա զհեթանոսս, և
վիճակեցոյց 'ի նոսա զվիճակ ժառանգու-
թեան իւրոյ, և բնակեցոյց 'ի յարկս նոցա
զաղգն Խարայէլի :

Գարձեցին դառնացուցին զլստուած բարձ-
րեալն, և զվկայութիւն նորա ոչ պահեցին :
Դարձան խոտորեցան որպէս և հարքն
իւրեանց, դարձան և եղեն որպէս զաղեղն
թիւր :

Դարձեալ բարկացուցին զնա 'ի բագինս
իւրեանց, և դրօշելովք իւրեանց նախանձ
արկին նմա :

Խուաւ Աստուած և արշամարեաց զնոսա, և
անարդեաց յոյժ զԽարայէլ :

Անրժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի Աելով, զխո-
րանն զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդկան :

Աստնեաց 'ի գերութիւն զզօրութիւնս նո-
ցա, և զգեղս նոցա 'ի ձեռս թշնամեաց նոցա:

Երդել՝ ի սուր զժողովուրդ իւր, և զժա-
ռանգութիւն իւր անտես արար :

Օհրիտասարդս նոցա եկեր հուր, և վասն
կուսանաց նոցա ոչ ոք սգացաւ :

Թահանայք նոցա անկան՝ ի սուր, և զայ-
րիս նոցա ոչ ոք էր որ լայր :

Օարթեաւ որպէս՝ ի քնոյ Տէր, որպէս
հզօր զի թափէ զգինի :

Եհար յետս զթշնամիս իւր, և նախուտինս
յաւիտենից արար զնոսա :

Անրժեաց նա զթորանն Յովսեփու, և զազ-
գըն Եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Ը ինեաց որպէս միեղջերուի զսրբութիւն
նորա Եկերկրի հաստատեաց զեռ յաւի-
տեանս :

Ի նորեաց զԵյաւիթ ծառայ իւր, և ընկալաւ
զնա ՚ի հօտէ խաշանց, ՚ի վերջին ծնելոցն
ընկալաւ զնա :

Հովուել զՅակոր ծառայ իւր, և զԵյարայէլ
ժառանգութիւն իւր :

Արածէր զնոսա իմաստութեամբ օրտի իւ-
րոյ, յանմեղութիւն ձեռաց իւրոց առաջ-
նորդէր նոցա :

Սատուած յԱստիք :

Սատուած մոտին հեթանոսք 'ի ժառանշագութիւն քո . պղծեցին զտաճար սուրբ քո :

Երարին զՃրուսաղէմորպէս զՀիւղս մրգապահաց . արկին զդիակունս ծառայից քոց գէշ թռչնոց երկնից , և զմարմինս սրբոց քոց գաղանաց երկրի :

Նեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ զՃրուսաղէմաւ , և ոչ ոք էր՝ որ թաղէր զնոսա : Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մերոց . ծաղը և այպին կատականաց այնոցիկ՝ ոք շուրջ էին զմեզք :

Մինչև յերբ Տէր բարկանաս դու իսպառ , բորբոքեսցի որպէս հուր նախանձ քո :

Նեղ զբարկութիւն քո 'ի վերայ աղղաց որք զքեզ ոչ ճանաչեցին , 'ի վերայ թագաւորաց որք զանուն քո ոչ կարդացին . զի կերին զչակոր և զտեղի նորա աւերեցին : Մը յիշեր զմեզս մեր զառաջինս , վաղվաղեկեսցէ առ մեղ ողորմութիւն քո Տէր զի աղքատացաք յոյժ :

Օդնեա մեղ Սատուած փրկիչ մեր , վասն փառաց անուան քոյ :

Տէր փրկեա զմեղե քաւեա զմեղս մեր վասն անուան քոյ :

Ա՞յս երբէք ասասցեն՝ ի հեթանոսս, թէ ուր
և Աստուած նոցա:

ԵՅԼՅայտնի ինչ լիցի՝ ի վերայ հեթանո-
սաց առաջի աչաց մերոց, առ՝ ի խնդրելըդ-
վրէժ արեան ծառայից քոց որ և հեղաւ:

Վնցէ առաջի քո հեծութիւն կապելոց.
ըստ մեծութեան բազկի քո շահեաւ դու-
զորդիս սպանելոց:

Հատո՛ դրացեաց մերոց եօթնպատիկ՝ ի ծոց
նոցա, զնախատինս իւրեանց զոր նախատե-
ցին զքեղ Տէր:

Անք ժողովուրդք և խաշն արօտի քոյ խոս-
առվան եղիցուք առ քեղ յաւիտեան, ազգէ
յազգ պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո:

Ի կտորաբան.՝ ի վէրայ պատահելոցն զվայու-
թիւնս. Սառըստ Աստիոյ, ՚ի վէրայ Եղովանոց-
ացն: Հօդ:

Առ հովուեսդ Խարայէլի՝ նայեաց, որ ա-
ռաջնորդես որպէս խաշին Հովսեփու:

Ար նստիս՝ ի քրովքէս յայտնեաց առաջի
Եփրեմի Բենիամինի և Վանասէի:

Օարժո՛ զգօրութիւնս քո, և Եկ՝ ի կեցու-
ցանել զմեղ:

Աստուած զօրութեանց դարձո՛ զմեղ, երևե-
ցն զերեսս քո՝ ի մեղ և կեցցուք:

Տեր Աստուած զօրութեանց մինչև յեղբ
բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց :

Դամբեցեր մեղ հաց արտասուաց , և ար-
բուցեր մեղ արտասուս չափով :

Երարեր զմեղ նախատինս դրացեաց մե-
րոց , այսին կատականաց թշնամեաց մերոց :

Աստուած զօրութեանց դարձո՛ զմեղ , երեւ-
ցո՞ ղերեսս քո՞ի մեղ և կեցցուք :

Է յդի յեղիպտոսէ փոխեցեր . հաներ զշե-
թանոսս և զնոսա տնկեցեր , և առաջնորդե-
ցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա և ելից զեր-
կիր . ծածկեաց զւերինս հովանի նորա , և
բարունակ նորա զմայրս Աստուծոյ :

Զգեաց զորթ իւր մինչե՞ի ծով , և մինչե՞ի
գետս են շառաւիղք նորա :

Ենդէ՞ր քակեցեր զցանկ նորա , և կթեն
զնա անցաւորք ճանապարհի :

Ապականեաց զնա խոզ անտառի , և երե-
վայրի արածեցաւ ՚ի նմա :

Աստուած զօրութեանց դարձ հայեաց
յերկնից և տես , այց արա այգւոյս այսմիկ ,
և դարման տարսման , զոր տնկեաց աջ քո :

՚Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր
զնա՞ի քեղ , այրեցեալ ՚ի հուր և աւերեալ
՚ի սաստէ քումմէ կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո՞ի վերայ առն , աջ քո՞ի-

վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր՝ ի
զնա՞ի քեզ:

Ոչ ևս՝ ի բացեայ եղիցուք մեք՝ ի քէն. կե-
ցուցես դու զմեզ, և զանուն քո Տէր կար-
դասցուք:

Աստուած զօրութեանց գարձու զմեզ. ե-
րեւեցու զերեսս քո՝ ի մել և կեցցուք:

՚Ի կադարձ. զլուն հնայտնոց. Ասովս յԵսանի.
Հինգերուն շաբաթնոց: ՚Ձ

Յնծացէք առ Աստուած՝ օկնական է մեր,
աղաղակեցէք առ Աստուած Յակոբայ:
Առէք սաղմոս և տուք օրհնութիւն, սաղ-
մոս ասացէք նմա՝ ի ձայն քաղցրութեան:
Փող հարէք՝ ի դլուխս ամսոց, յաւուրնշա-
նաւորի տարեկանաց մերոց:

Ճրաման է այս խարայէլի, և իրաւունք են
Աստուծոյ Յակոբայ:

՚Ա կայութիւնն Յովսեփու զոր եղ ընդնմո.
որպէս ելանէր նա յերկրէն Եղիպտացւոց,
լեզու զոր ոչ գիտէր լուաւ:

՚Ի բաց արար՝ ի բեռանց զթիկունս նորա,
և զձեռս նորա յորթ և՝ ի թիծառայելոյ:

՚Ի նեղութեան կարդացեր առիս և փրկեցի
զքեղ, լուայ քեզ՝ ի գաղտնութենէ մըրք-

կին, և փորձեցի զքեզ՝ ի վերայ ջուրցն հա-
կառակութեան:

Ե՞ւ ժողովուրդիմ, և վկայեմ քեզ, և յա-
րայէլ թէ լուիցես ինձ:

Ո՞չ ևս եղիցին քեզ Աստուածք առ ժո-
մայնք, և մի՛ երկիրապատիցես դու Աստու-
ծոյ օտարի:

Ես եմ Տէր Աստուած քո, որ հանի զքեզ
յերկըն Եղիպտացւոց, բաց լըերան քո
և լցից զգա:

Ճողովուրդիմ ոչ լուաւ ճայնի իմում, և
Խորայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ:

Իսրաձի թողի զնոսա երթաւ զշետ կամաց
սրտից իւրեանց, զի զնացին նոքս ըստ
կամս անձանց իւրեանց:

Օ ի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեաւ էր ինձ,
կամ Խորայէլի զճանապարհս իմ զնացեաւ
էր:

Արպէս զոչինչ խոնարհ արարեաւ էր իմ
զթշնամիս նորա, և 'ի վերայ նեղչաց նորա
արկեաւ էր զձեռն իմ:

Աշնամիք Տեառն ստեցին նմա, և եղիցին
ժամանակիք նոցա յաշխարհի:

Կերակրեաց զնոսա 'ի պարարտութենէ ցո-
րենոյ, և 'ի վիմէ մեղք յագեցոյց նոցա:

Ապղմոս յԵսոսի : ՁԲ

Աստուած եկաց՝ ի ժողովս աստուածոց, և՝ ի
միջի նոցա դատէր զնոսա :

Ո՞նչ յերբ դատէր անիրաւութեամբ, և
ակն առնուք մեղաւորաց :

Դամ արարէք որբոյն և այրւոյ + իրաւունս
արարէք տնանկին և խոնարհի :

Վարեցուցէք զաղքատն և զտնանկն, 'ի ձեւ
ուց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :

Ո՞ւ իմացան և ո՞չ՝ ի միտ առին, 'ի խաւարի
գնացին, և շարժեցան ամենայն հիմունք
երկրի :

Ես ասացի թէ աստուածք իցէք, կամ որ
դիք Ծարձրելոյն ամենեքեան :

Դառք ահաւադիկ որպէս զմարդիկ մեռա
նիք, և որպէս զմի յիշխանաց անկանիք :

Երի Վատուած և դատեա զերկիր, զի դու
ժառանգեսցէս զամենայն հեթանոսս :

Օքնան-Եկան . Ապղմոս յԵսոսի : ՁԲ

Աստուած ո՞քեղ նմանիցի, մի՛ լոեր, և
մի՛ դադարիր Վատուած :

Օք ահա թշնամիք քո դոչեցին, և ատե-
լիք քո համբարձին զգլուխ իւրեանց :

՚ Ե վերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին
զգիտութիւն , խորհեցան ՚ի վերայ սրբոց
քոց և ասացին :

Եկայք սատակեսցուք զնոսա յազգաց , և
մի՛ յիշեսցի անուն խարայէլի և ևս :

Խորհեցան միաբանութեամբ ՚ի միասին , և
վասն քո ուխտ արարին :

Տանակը Եդովմայեցւոց և Խամայելացիք ,
Ո՞վաբ և Հագարացիք :

Դերաղ՝ Ամօն՝ Ամաղեկ , և այլազգիքն ա-
մենայն բնակչօքն հանդերձ՝ Օռուրայ :

Եա՛ և Ասուր եկեալ էր ընդ նոսա , ամենե-
քեան սոքա զօրավիզն էին որդւոցն ՚ Պով-
տայ :

Երա՛ զնոսա որպէս զլյադիամ , որպէս
զլյիսարայ , և որպէս զլըին ՚ի ծործորսն
կիսօնի :

Սատակեցան նոքա յականս Պառվոայ , և ե-
ղեն որպէս զալը երկրի :

Երա՛ զիշխանս նոցա որպէս զլըիքն ,
զլչին , զլօքէէ , և զլյազմանա և զամե-
նայն իշխանս նոցա :

Ոյք ասացին՝ ժառանդեսցուք ՚ի մեղ զսըր-
բութիւնն Աստուծոյ :

Աստուած իմ արա՛ զնոսա որպէս զանիւ , և
որպէս զեղէզն առաջի հողմոյ :

Որպէս հուրզի այրէ զանտառս , որպէս բոց
զի կիզու զլերինս :

Այսպէս հալածեսցես զնոսա մրկաւ քով,
և բարկութեամբ քով խռովեցուսցես զնո-
սա :

Եից զերեսս նոցա անարգանօք, և խնդրես-
ցեն զանուն քո Տէր :

Եմաչեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից, և ամօթալից կորիցեն :
«Օանիցեն զի անուն քո Տէր է, և դու միայն
բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն երկրի :

» Հայուսակած . Ձևան հայտնացն . ովագացն Առ-
ինոյ . Առավար Դաստիկ : ԶԿ

Արպէս սիրելիք են յարկք քո Տէր զօրու-
թեանց, ցանկայ և փափաքի անձն իմ 'ի
գաւիթս քո :

Աիրոտ իմ և մարմին իմ ցնծասցեն առ Ես-
տուած կենդանի :

«Քանզի Ճնճղուկ եգիտ իւր տուն, և տատ-
րակ զբոյն ուր դիցէ զձագս իւր :

Աւշան քո Տէր զօրութեանց, թագաւոր
իմ և Եստուած իմ :

Արանի ամենեցուն որ ընակեալ են 'ի տան
Տէառն, յաւիտեանս յաւիտենից օրհնես-
ցեն զքեզ :

Արանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր 'ի

Քէն է . ելս եդ՝ ի մտի իւրում՝ ի հովտէս
 արտմութեան՝ ի տեղւոջ յորումուխտեաց:
 Օջրհնութիւն օտասցի որ զօրէնս դնէ .
 դնասցէ նա՝ ի զօրութենէ՝ ի զօրութիւն, և
 երևեսցի Աստուած հրեշտակաց՝ իսիօն:
Տէր Աստուած զօրութեանց՝ լուրազօթից
 իմոց, ունկն զի՞ր Աստուած Յակոբայ:
Ընդունօղ ես դու մեր՝ տես Աստուած, և
 նայեաց յերեսս օծելոյ քոյ:
Ասմն՝ զի լաւ է ինձ մի օր՝ ի գաւիթօ քո,
 քան զչաղարս:
Ընտրեսցի ես ընդ աղբ գալ՝ ի տան Աս-
 տուծոյ, առաւել քան ընականալ՝ ի յարկս
 մեղաւորաց:
Օղղորմութիւն և զջմարտութիւն սիրէ
Տէր Աստուած մեր, զնորհս և զփառս տացէ:
Տէր ոչ պակաս առնէ զողղորմութիւն իւր
 յայնցանէ, որ դնան յամբծութեան:
Տէր Աստուած զօրութեանց, երանեալ է
 այր՝ որ յուսայ՝ ի քեզ:

'Ի Հայութան՝ որդուացն Աստված, Ասպետ
 'Իսուլի: Ձ՛յ'

Դաճեցար **Տէր** ընդ երկիր քո, և դարձու-
 ցեր զգերութիւն Յակոբայ:
 21 p

Թառղեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ,
և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա :
Լոեցուցեր զամենայն սրտմտութիւնս քո ,
և դարձար 'ի բարկութենէ սրտմտութեան
քո :

Դարձ առ մեղ Աստուած փրկիչ մեր , և
դարձո՛ զսրտմտութիւնս քո 'ի մէնջ :
Ո՞ն յաւխտեան բարկանար մեղ Տէր , և մի՛
ձգեր զբարկութիւն քո աղգէ մինչև յաղգ :
Աստուած՝ դու դարձեալ կեցուացես զմեղը
և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեղ :
Հոյց մեղ Տէր զողորմութիւնս քո , և զփրր-
կութիւնս քո տուր մեղ :

Լուաք զի՞նչ խօսի Տէր Աստուած մեր ,
խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւ-
րոյ առ սուրբս իւր՝ և առ այնոսիկ զյք
դարձեալ են առ նա սրտիւք :

Աակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկու-
թիւն նորա , ընակիլ փառաց նորա յերկրի
մերում :

Ողորմութիւն և Ճշմարտութիւն պատա-
հեսցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն
համբուրեսցին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ , արդա-
րութիւն յերկնից երկեցաւ :

Տէր տացէ զքաղցրութիւն , և երկիր մեր
տացէ զպտուղ իւր , արդարութիւն առաջի

նորա գնասցէ , դիցէ 'ի ճանապարհի ըղ-
գնացս իւր :

Ստու Դաս-Եւ . Առօլուր Երեխյի : ԶԵ

Կանարհեցո՛ Տէր զունկն քո և լուր ինձ .
զի աղքատ և տնանկ եմ ես :
Պահեա զանձն իմ սուրբ Տէր . և փրկեա
վծառայս քո լստուած իմ , որ 'ի քեզ յու-
սացայ :

Ողորմեա ինձ Տէր , զի առ քեզ աղաղակեցի
զօրհանապազ . ուրախ արա զանձն ծառայի
քո , զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :
Օի դու Տէր քաղցր և ուղիղ ես . բաղում
ողորմ առ ամենենեան որք կարդան առ
քեզ :

Ումկն դիր Տէր աղօթից իմոց , և նայեա 'ի
ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւար նեղութեան իմոյ կարդացի առ
քեզ , և լուար ինձ :

Ոչ ոք է նման քեզ լստուածս Տէր , և ոչ
ոք է որպէս զգործս քո :

Օամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեսցեն և
երկիրպագցեն առաջի քո , և փառաւոր տ-
րասցեն զանուն քո յաւիտեան :

ԱՆՑ ես դու **Տէր** և առնես սքանչելիս , և
դու միայն ես **Աստուած :**

Առաջնորդեա՞ ինձ՝ ի ճանապարհի քում ,
և գնացից՝ ի ճշմարտութեան քում , և ու-
րախ եղիցի սիրտ իմ՝ երկնչիլ յանուանէ
քումմէ :

Խոստովան եղեց առ քեզ **Տէր** **Աստուած**
իմ բոլորով սրտիւ իմով . փառաւոր արա-
րից զանուն քո յաւիտեան :

ԱՆՑ եղեւ՝ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
Տէր , և փրկեցեր զանձն իմ՝ ի դժոխոց
ներքնոց :

Աստուած՝ անօրէնք յարեան՝ ի վերայ իմ ,
և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ ,
և ոչ համարեցան զքեզ **Աստուած** առաջի
իւրեանց :

Այլ դու **Տէր** **Աստուած** իմ՝ գթած ես և
ողորմած , երկայնամիտ բազումողորմ և
ճշմարիտ , նայեաւ առիս և ողորմեա՞ ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո , կեցո զորդի
աղախնոյ քո , և արաւ առիս նշան բարու-
թեան :

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն , զի դու
Տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :

Ասունա օքնութեան . արդառոցն լորիոց : ՁՈ

Նիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա . սիրէ
Տէր զդրունս սիօնի առաւել քան զամե-
նայն յարկան հակոբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո , ահա-
ւադիկ քաղաքդ Աստուծոյ :

Յիշեցի զիահար և զիարիլոն ոյք ճանա-
չեն զիս . ահա այլազգիք և Օռուր և ժողո-
վուրդք Նդկաց՝ սոքա եղեն անդ :

Ախօնի ասի մայր , և մարդ ծնաւ 'ի նմա . և
ինքն հիմունս էարկ 'ի նմա Բարձրեալն :

Տէր պատմեսցէ դրովք ժողովրդեան , իշ-
խանացս այսոցիկ ոյք եղեն անդ :

Որպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզամենեքեան
որոց բնակութիւն 'ի քէն է :

'Ի հապարած . վասն Անուղղեայ իմաստու-
թեան . զի Եփ աղոստութեանի Եման իմաստու-
թեամբ իսրայէլ : ՁԵ :

Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի տռէ
կարդացի և գիշերի առաջի քո :

Անցեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր , լոռ-
նարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ:
Օք լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և կեանք

իմ՝ ի դժոխս մերձեցան, և համարեցայ ես
ընդ այնոսիկ որք իջանեն՝ ի գուր:

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օդնականի, և
'ի մեռեալս աղատ:

Որպէս զվիրաւորս, որք ննջեն՝ ի գերեղ-
մանս:

Օորս դու ո՛չ յիշեցեր, նոքա 'ի ձեռանէ
քումմէ մերժեցան:

Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն, 'ի խաւարի և
'ի ստուերս մահօռ:

Ըիս հաստատեցաւ սրամմութիւն քո, զա-
մենայն զքօսանս քո ածեր՝ ի վերայ իմ:
Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ, և եւ
դին զիս նշաւակ իւրեանց :

Վատնեցայ և ո՛չ ելանէի, աչք իմ տկարա-
ցան յաղքատութիւնէ:

Եղաղակեցի առ Տէր զօրհանապաղ, և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ:

Ակթէ մեռելոց առնիցե՞ս սքանչելիս քո,
կամ բժիշկք յարուցեալ խոստովան առ-
նիցին առ քեզ:

Ակ թէ պատմեսցէ՞ ոք երբէք 'ի գերեզմանի
զողորմութիւնս քո, կամ զՃշմարտութիւնս
քո 'ի կորստեան:

Ակ թէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սքանչելիք
քո, կամ արդարութիւն քո յերկիր մոռա-
ցեալ:

Վու առ քեզ Տէր աղաղակեցի, առաւօտու
աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ:

Ի՞նդէ՞ր Տէր մերժես զանձն իմ, կամ դար-
ձուցանես զերեսս քո յինէն:

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկու-
թենէ իմմէ . 'ի բարձրութենէ խոնարհե-
ցայ և ափշեցայ :

Ըիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո, ար-
հաւիրք քո խոռվեցուցին զիս :

Երջեցան զինև որպէս ջուր, զօր ամենայն
պաշարեցին զիս 'ի միասին :

Նեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և
զծանոթս իմ, վասն թշուառութեան իմոյ:

Խմանագութեան Խմանա յԱղորայելոցոյ : ՁԲ

Օ ողորմութիւնս քո Տէր յաւիտեան
օրհնեցից . աղգէ յաղգ պատմեցից ըդ-
ճշմարտութիւնս քո բերանով իմով:
Եսացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ շի-
նեսցի . յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմար-
տութիւն քո :

Եղի ուխտ ընտրելոց իմոց, երդուայ Դաւ-
թի ծառայի իմոյ :

Յափտեան հաստատեցից զզաւակ քո, և
շինեցից աղգէ յաղգ դաթոռ քո :

Կոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց
քոց Տէր, և Ճշմարտութիւն քո յեկեղե-
ցիս սրբոց :

Ո՞վ է յամպս որ հաւասարի քեզ ։ կամ
ո՞վ նմանիցի Տեառն յորդիս Աստուծոյ :
Աստուած փառաւորեալ է 'ի խորհուրդն
սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր 'ի վերաց
այնոցիկ՝ ոյք շուրջ են զնովաւ :
Տէր Աստուած զօրութեանց , ո՞վ նմանի
քեզ . հզօր ես դու Տէր՝ և Ճշմարտութիւն
քո շուրջ է զքեւ :

Գյու տիրես զօրութեանց ծովու . և դխոռ-
վութիւն ալեաց նորա դու ցածուցանես :
Դու խոնարհեցուցանես որպէս վիրաւորս
դամբարտաւանս . 'ի զօրութիւն բաղկի քո
ցրուեցեր զմշնամիս քո :
Վո՞ են երկինք՝ և քո է երկիր . զաշխարհս
լրիւ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւթիս և
զհարաւ դու արարեր . թարօր և երմօն
յանուն քո ցնծասցեն :

Վո՞ է բաղուկ՝ և քո է զօրութիւն . զօ-
րասցի աջ քո՝ և բարձր եղիցի ձեռն քո :
Հարդարութիւն և յիրաւունս հաստա-
տեալ է աթոռ քո . ողորմութիւն և Ճշմար-
տութիւն գնասցեն առաջի երեսաց քոց :
Երանի ժողովրդեան , որ դիտէ զօրհնու-
թիւնս քո Տէր . 'ի լոյս երեսաց քոց գը-
նասցեն , և յանուն քո ցնծասցեն զօրհա-

նասլաղ, և յարդարութեան բում բարձր
եղիցին :

Պարծանք զօրութեանց մերոց դու ես Տէր .
և 'ի կամսքո բարձր եղիցի եղջիւր մեր :
Դ Տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն Խարայ-
էլի՝ թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս
քո, և ասացեր . եղից զօգնութիւն իմ 'ի
վերայ հզօրին , և բարձր արարից զընտ-
րեան 'ի ժողովրդենէ իմմէ :

Դսի զՎաւիթ ծառայ իմ, և իւղով սրբ-
բով իմով օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա . և բազուկիմ զօ-
րացուացէ զնա :

Ո՞ւ մեղիցի նմա թշնամի, և որդի անօրէ-
նութեան մի՛ չարչարեսցէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա , և
զատելիս նորա 'ի պարտութիւն մատնեցից :
Ճշմարտութիւն իմ և ողորմութիւն իմ
ընդ նմա , և յանուն իմ բարձր եղիցի եղ-
ջիւր նորա :

Եդից 'ի ծովու զձեռն նորա . և 'ի վերայ
գետոց զաջ նորա :

Եա կարդասցէ առխա՛ հայր իմ ես դու ,
Աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ :
Ես անդրանիկ արարից զնա , և բարձր
քան զամենայն թագաւորս երկրի :

Հաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն
իմ , և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա :
Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից
զզաւակ նորա , և զաթու նորա որպէս զա-
ւուրս երկնից :

Թէ թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ , և
յիրաւաւնս իմ ոչ կամեսցին գնալ :
Թէ զարդարութիւնս իմ անարդեսցեն , և
զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն :
Հարից գաւազանաւ զանօրէնութիւնս նո-
ցա , և տանջանօք զանիրաւութիւնս նոցա :
Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից 'ի
նոցանէ . և ոչ նենգեցից ճշմարտութեան
իմում , և ոչ անարդեցից զուխտ իմ . և
ինչ որ ելանէ ընդ շրմունս իմ , զայն ոչ
արհամարհեցից :

Վիանգամ երդուայ 'ի սրբութիւն իմ ,
թէ Պաւթի ես ոչ ստեցից :

Օաւակ նորա յաւիտեան կացցէ . և ա-
թու նորա որպէս զարեգակն առաջի իմ .
և որպէս զլուսին , զի հաստատեալ է յա-
ւիտեան վկայ հաւատարիմ յերկինս :
Խակ արդ՝ դու մերժեցեր և անարդեցեր .
և ընդ վայր հարեր զօծեալ քո :

Պարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քումմէ .
պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն նորա :
Քակեցեր զամենայն պարխապս նորա , և
եղեր զամուրս նորա 'ի դոզումն :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապարհի . և եղեւ նա նախատ դրացեաց իւրոց :
 Իւրձր արտրեր զաջ նեղչաց նորա . և ուրախ արարեր զամենայն թշնամիս նորա :
 'Դարձուցեր զօդնութիւն 'ի սրոյ նորա . և
 ոչ ընկալաբ զնա 'ի պատերազմի :
 Ենարգեցեր զսրութիւն նորա , և զաթռա
 նորա յերկիր կործաննեցեր :
 Եռաղ արարեր զաւուրս ժամանակաց
 նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :
 Այնչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո
 խպառ . բորբոքեցի որպէս հուր բարկու-
 թիւն քո :

Խակ արդ յիշեա և տես թէ ուլ է իմ հան-
 դիստ . միթէ 'ի զուր ինչ ստեղծեր զամե-
 նայն որդիս մարդկան :

Ովէ մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ ,
 կամ փրկեցէ զանձն իւր 'ի ձեռաց դժո-
 խոց :

Ուր են ողորմութիւնք քո Տէր առաջինք ,
 զոր երդուար Դաւթի ճշմարտութեամք
 քուլ :

Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ , զոր ըն-
 կալայ 'ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Օզր նախատեցին թշնամիք քո Տէր , նա-
 խատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ :

Օրհնեալ Տէր Եստուած յաւիտեանս յա-
 ւիտենից , եղիցի եղիցի :

(Օրհնուալիւտն Խոսյեաց սրբաւոյն Ամոխաց :
Խոսյ . ԷՌ :

» Դիշերաց կանխսէ հոդի իմ՝ առաւօտ
առնել առ քեզ Վստուած :

Ա ասն զի լոյս են հրամանիք քո 'ի վերայ
երկրի . ուսարուք զարդարութիւն բնակիչք
երկրի :

Կարկեսցի ամբարիշտն , և այլ ոչ ևս ուսցի
առնել յերկրի զարդարութիւն ճշմարտու-
թեան :

Հարձցի ամբարիշտն յերկրէ , և մի՛ տեսցէ
զփառս Վստուծոյ :

Տէր բարձր ես՝ և բազուկ քո հզօր . և նոքա
ոչ գիտացին :

Դանիցեն՝ ամաչեսցեն , և նախանձ անկցի
անխրատ ժողովրդեան . և արդ հուր ըդ-
թշնամիս քո կերիցէ :

Տէր Վստուած մեր՝ տուր մեզ զիսաղաղու-
թիւն քո . զի ըստ ամենայն գործոց մերոց
հատուցաւ մեզ :

Տէր Վստուած մեր՝ ստացիր զմեզ . զի բաց 'ի
քէն դայլ ոք ոչ գիտեմք , և զանուն քո ա-
նուանեմք զօրհանապալ :

Խակ արդ՝ մեռեալք զկենդանութիւն այլ ոչ
տեսանիցեն , և ոչ բժիշկք յարուցանիցեն :

Ա ասն այսորիկ ածեր հարեր՝ սատակեցեր
և ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ նոցա :

Յաւել Տէր զչար՝ ի վերայ չարի նոցա, և
ան զչար՝ ի վերայ անօրինաց երկրի :
Տէր՝ ի նեղութեան յիշեցաք զքեղ . զի
փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո՝ ի վերայ
մեր :

Ալպէս երկունք յղւոյ զի հասեալ իցէ ժու-
մանակ ծննդեան , և առ ցաւս իւր ճշիցէ :
Վայնպէս եղաք սիրելոյ քում Տէր, յահ և
յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք , և ծնոք
զշողի փրկութեան քո :

Ոչ ես կործանեսցուք մեք , այլ կործանես-
ցին անօրէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք՝ և կենդանասցին ամե-
նեքեան , որք եղեալ են՝ ի գերեզմանս :

Օարթիցեն ցնծասցեն , և ուրան եղիցին
դադարեալք յերկրի :

Ա ասն զի ցողու որ ցողի՝ ի քէն , այդ բժշ-
կութիւն է նոցա . բայց երկիրն ամբարը-
տեալ սատակեսցի :

Խոյն տուր ժողովուրդ իմ . գնաւ մուտ՝ ի
շտեմարանս քո , և փակեա՛ զդրունս քո ա-
ռաջի երեսաց քոց :

Փախիր և թագիր առ ժամանակ մի , մինչեւ
անցցէ բարկութիւն Տեառն :

Աղօթ Անձուեակ Առան Ասպառծոյ :
Զթ.

Տէր ապաւէն եղեր մեր աղքէ մինչև
յաղդ . մինչչև լերինք հաստատեալ է-
լի , և մինչչև ստեղծեալ էիր զերկիր՝ և
զամենայն տիեզերս :

Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու ևս .
մի՛ գարձուցաներ զմարդ՝ ի տառապանս .
և ասացեր , գարձարուք առիս որդիք
մարդկան :

Հաղար ամ յաչս Տեառն որպէսօր երե-
կի , զի էանց . որպէս պահ մի գիշերոյ . և
ամք նոցա անարդութեամբ եղիցին :

Ընդ առաւօտս որպէս գալարի բուսցին ,
ընդ առաւօտս որպէս գալարի զուարձաս-
ցին և ծաղկեսցին , ընդ երեկոյս թարշա-
մեսցին՝ չորասցին՝ և անկցին :

Կուազեցաք մեք՝ ի բարկութենէ քումմէ ,
և՝ ի սրտմտութենէ քումմէ խոռվեցաք :
Եղեր զմեղս մեր առաջի քո . և զկեանս
մեր՝ ի լոյս երեսաց քոց :

Վմենայն առուրք մեր նուազեցան , և՝ ի
բարկութենէ քումմէ խոռվեցաք :

Ժամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս
սարդի, և թիւ աւուրց ամաց մերոց՝ ինու-
սա՝ հօթանասուն ամ :

Եպա թէ առաւել ևս՝ ուժսուն ամ, և որ
ինչ աւելի էքան զայն, ցաւօք և հեծու-
թեամբ :

Եկն՝ ի վերայ մեր հեծութիւն, և խրատե-
ցաք. իսկ արդ՝ ո՞ գիտասցէ զզօրութիւն
բարկութեան քո, և կամ յահէ քումմէ
զսրտմտութիւն քո համարեսցի :

Եյսպէս ցոյց ինձ զաջ քո, և որ խոնարհ
են սրտիւք, զիմաստութիւնս քո :

Դարձ Տէր՝ մինչեւ յե՞րբ, մխիթարեաց՝ ի
ծառայս քո :

Եցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով .
ցնծացաք և ուրախ եղաք՝ զամենայն
աւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս
խոնարհ արարեր զմեզ, և ամացն՝ յորս
տեսաք զշարչարանս :

Հայեա Տէր՝ ի ծառայս քո՝ և՝ ի գործս
ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց նոցա,
եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ՝ ի վերայ
մեր :

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա՝ ի մեղ
Տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա
մեզ :

( ) Ը հ ա կ ե ա լ ն է յ օ գ ն ու թ ի ւ ն Շ ա ր ձ ր ե լ ո յ ն ,

ը ն դ հ ո վ ա ն ե ա ւ Ա ս տ ու ծ ո յ յ ե ր կ ի ն ս հ ա ն զ ի ց է :

Ա ս ա ս ց է Տ ե ա ո ն ը ն դ ու ն օ ղ ի մ ե ս , ա պ ա ւ է ն ի մ Ա ս տ ու ա ծ , և ե ս յ ո ւ ս ա մ ' ի ն ա :
' ւ ա փ ր կ ե ս ց է զ ի ս յ ո ր ո գ ա յ թ է ո ր ս ո ղ ի ն ,
և ' ի բ ա ն ի ց ն ' ի խ ո ւ վ ո ւ թ ե ն է :

' ի թ ի կ ն ա մ է ջ ս ի ւ ր ը ն կ ա լ ց ի զ ք ե զ , ' ի հ ո վ ա ն ի թ ե ւ ո ց ն ո ր ա յ ո ւ ս ա ս ց ի ս :

Ո ր պ է ս զ է ն ' շ ո ւ ր ջ ե ղ ե ց ի զ ք ե կ ճ շ մ ա ր տ ու թ ի ւ ն ն ո ր ա :

Ո չ ե ր կ ի ց ե ս դ ու յ ե ր կ ի ւ ղ է զ ի շ ե ր ի , և ո չ
' ի ն ե տ է ' ո ր թ ո չ ի ' ի տ ո ւ է :

Յ ե ր է ո ր շ ր ջ ի ' ի խ ա ւ ա ր ի , ' ի զ ա յ թ ա կ դ ու թ ե ն է զ ի ւ ի ն ' ի հ ա ս ա ր ա կ ա ւ ո ւ ր :

Ե ն կ ց ի ն ' ի կ ո ղ մ ա ն է ք ո ւ մ մ է հ ա ղ ա ր ք , և
բ ի ւ ր ք ը ն դ ա ջ մ է ք ո ւ մ մ է , և ա ռ ք ե զ ի ն է ո չ
մ ե ր ձ ե ս ց ի ն :

Շ ա յ յ մ ի ա յ ն ա չ օ ք ք ո վ ք հ ա յ ե ս ց ի ս դ ո ւ , և
զ հ ա տ ու ց ու մ ն մ ե ղ ա ւ ո ր ա ց տ ե ս ց ե ս , զ ի դ ո ւ
Տ է ր յ ո յ ս ի մ ե ս :

Օ ք ա ր ձ ր ե ա լ ն ա ր ա ր ե ր ք ե զ ա պ ա ւ է ն . զ ի
ո չ հ ա ս ց ե ն ա ռ ք ե զ շ ա ր ք , և տ ա ն ջ ա ն ք մ ի
մ ե ր ձ ե ս ց ի ն ' ի յ ա ր կ ս ք ո :

Հ ր ե շ տ ա կ ա ց ի ւ ր ո ց պ ա տ ու ի ր ե ա լ է վ ա ս ն

քո , 'ի պահել զքեզ յամենայն ճանա
պարհս քո ,

'Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ , զի
մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

'Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու .
և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշա-
պլն :

Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից գնա .
հովանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանոն
իմ :

Կարդասցէ առիս՝ և ես լուայց նմա , և առ
նմա եղէց 'ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից գնա , եր-
կայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա
զփրկութիւն իմ :

Առօջան օլհնութեան առօջանք շատ լուսաց ՚ի
գատել : Ղ Ղ

Բարի է խռատովան լինիլ Տեառն , և սազ-
մոս ասել անուան քում Բարձրեալ :

Պատմել առաւօտու զողորմութիւնս քո ,
և զՃշմարտութիւնս քո 'ի գիշերի :

Տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ , 'ի ձայն գրչ-
նութեան գովել :

Աւրախ արարեր զիս Տէր յարարածս քո ,
և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

Որպէս զի մեծ են գործք քո Տէր . և յոյժ
խոր են խորհուրդք քո :

Այս անդգամ զայս ոչ ծանիցէ , և անմիտըն զայս ոչ առնու ՚ի միտ :
՚Ի բուսանիլ մեղաւորաց որպէս խոտ . ՚ի
ծաղկիլ այնոցիկ՝ ուր գործեն զանօրէնութիւն :

Աստակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից , և
գու բարձրեալ ես յաւիտեանս Տէր :

Օ ՚ի ահա թշնամիք քո Տէր , զի ահա
թշնամիք քո կորիցեն . ցրուեսցին ա-
մենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :
Բարձր եղիցի որպէս միեղջերուի եղջիւր
իմ , և ծերութիւն իմ՝ ՚ի ձեթ պարարտու-
թեան :

Ետես ակն իմ՝ ՚ի թշնամիս իմ՝ ոյք յա-
րուցեալ են՝ ՚ի վերայ իմ՝ չարութեամբ ,
՚ի նոսա լուիցէ ունկն իմ :

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեսցին .
որպէս զմայրսն լիբանանու բաղումք եղի-
ցին :

Տնկեալք եղիցին՝ ՚ի տան Տեառն , և ՚ի
գաւիթս Աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին :

Եւս՝ և բաղումք եղիցին՝ ՚ի ծերութիւն պա-
րարտութեան , գիրգք և փափուկք եղիցին
՚ի պատմել , ուղիղ է Տէր Աստուած մեր ,
և ոչ զոյ՝ ՚ի նմա անիրաւութիւն :

Էպուատերն առաջին շաբաթներ , յստ հասպա-
տեցաւ ելինը . օրհնութեան գովազնեան Պատ-
լի : ԴՅ

Տէր թադաւորեաց վայելչութիւն զգե-
ցաւ , զգեցաւ **Տէր** զօրութիւն՝ ընդ մէջ իւր
էած :

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի' սասանես-
ցի . պատրաստ է աթոռ քո՛ ՚ի սկզբանէ
յաւիտեանս դու ես :

Եմբարձան զետք **Տէր** , և ամբարձին զետք
զձայնս իւրեանց . և յարիցեն զետք ՚ի զը-
նացս իւրեանց :

՚Ի ձայնէ ջուրց բաղմաց , սքանչելի եղեն
դրօսանիք ծովու :

Աքանչելի ես դու **Տէր** ՚ի բարձունս , վկայ-
ութեանց քոց մէք յոյժ հաւատացաք :

Տան քում վայելէ սրբութիւն **Տէր**՝ ընդ
երկայն աւուրս :

Ստովու Պատ-լի : Հորեւ շաբաթներ :

Աստուած վրէժինդիր , **Տէր** Եստուած՝
վրէժինդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ դատես զերկիր , հատո՛ զհա-
տուցումն ամբարտաւանից :

Ակնչել յերբ մեղաւորք Տէր, մինչել յերբ
մեղաւորք պարծեսցին :

Քարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն,
խօսեսցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօ-
րէնութիւն :

Օժողովուրդս քո Տէր խօնարհ արարին,
և զժառանգութիւն քո չարչարեցին :

Օայրին և զպանգուխտն սպանին, զորբ-
ուրն կոտորեցին, և ասացին ոչ տեսանէ-
զայս Տէր, և ոչ 'ի միտ առնու Աստուած
Յակոբայ :

Խմացարուք անզգամք ժողովրդոց, և 'ան-
միտք, մինչել յերբ ոչ առնուք 'ի միտ:
Արակէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքնո՞չ
լուիցէ . կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ո՞չ
տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազինս, որակէս թէ ոչ յան-
դիմանեսցէ . որ ուսուցանէ մարդոյ զգիտու-
թիւն . Տէր ճանաչէ զխորհուրդս մարդկան՝
զի են ընդունայնք :

Երանի' մարդոյ՝ զոր խրատես դու Տէր, և
յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :
Յածուցանես դու նմա զաւուրս չարու-
թեան, մինչել փորեսցի խորխորատ մեղա-
ւորի :

Ո՛չ մերժէ Տէր զժողովուրդիւր, և ըզժա-
ռանդութիւն իւր ոչ առնէ անտես :

Այսուհետ դարձցին իրաւունք յարդարութիւն . ընկալցին վնա ամենեքեան ոյք ուղիղ են սրտիք :

Ո՞վ յարիցէ ընդիս՝ ի վերայ չարաց , կամ ո՞վ հաւասարեսցի ինձ՝ ի վերայ այնոցիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Եթէ ոչ Տեառն օգնեալ էր ինձ , փոքր մի ևս ընակեալ էր անձն իմ՝ ի դժոխս : Ընէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ուլք իմ , ողորմութիւն քո Տէր օգնէր ինձ :

Բայ բաղում ցաւոց սրտի իմոյ՝ միսիթարութիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ : Այս հաւասարեսցի քեզ ամոռ անօրէնութեան , ո պատճառէ զվաստակս ընդ դէմ հրամանի :

Արացին զանձն արդարոյ , և զարիւն անրիծ պարտաւոր տռնէին :

Եղեւ Տէր ապաւէն իմ , Վատուած օգնական յուսոյ իմոյ :

Հատուացէ նոցա Տէր ըստ անօրէնութեան նոցա , և ըստ չարութեան նոցա կործանեսցէ զնոսա Տէր Վատուած մեր :

(Օբհաւթեան գովառթեան կատալի : Դ Գ.

Եկայլք ցնծասցուք՝ ի Տէր , աղաղակեսցնէք առ Վատուած փրկիչ մեր :

Աանխեսցուք առաջի նորա խոստովանու-
թեամբ, և սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ
նա:

Աստուած մեծ է Տէր, թագաւոր մեծ՝ ի
վերայ ամենայն երկրի:

Դ ձեռու նորա են ամենայն տիեզերք երկ-
րի, և բարձրութիւնք լերանց նորա են:

Եորա է ծով՝ և նա արար զնա, և զցա-
մաք ձեռք նորա ստեղծին:

Եկայք երկիրպագցուք նմա, անկցուք և
լացցուք առաջի Տէառն արարչին մերոյ:

Ետ ինքն է Տէր Աստուած մեր, մէք ժո-
ղովուրդք ձեռին նորա, և խաշն արօտի
նորա:

Այսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք, մի՛ խր-
տացուցանէք զսիրտս ձեր՝ որպէս ՚ի դառ-
նութեան:

Յաւուրն փորձութեան յանապատին՝ ուր
փորձեցին զիս հարքն ձեր, քննեցին զիս՝
և տեսին զգործս իմ զքառասուն ամ:
Զանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ և աստ-
ցի՛ միշտ մոլորեալ են սրտիւք, և նոքա ոչ
ծանեան զճանապարհս իմ:

Որպէս երդուայ ՚ի բարկութեան իմում.
Թէ մտցեն ՚ի հանգիստ իմ:

Առաջնա Պատութեա . ՚ի ժամանակի ովք պատճեն
շնենցու : ՚Ե

(Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ՚նոր ,
օրհնեցէք զՏէր ամենայն երկիր :
Օրհնեցէք զՏէր և օրհնեցէք զանուննո-
րա , աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զփրկու-
թիւն ՚նորա :

Պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զփառս ՚նորա ,
յամենայն ժողովուրդս զսքանչելիս ՚նորա :
Անծ է Տէր՝ և օրհնեալ է յոյժ , ահար-
կու է ՚նա ՚ի վերայ ամենայն կուց :
Ամենայն կուոք հեթանոսաց դեք են , այլ
Տէր զերկինս արար :

Կոստովանութիւն և վայելչութիւն է ա-
ռաջի ՚նորա , սրբութիւն և մեծվայելչու-
թիւն ՚ի սրբութեան ՚նորա :

Վատուցէք Տեառն տոհմք աղանց , մատու-
ցէք Տեառն զփառս և զպատիւ . մատուցէք
Տեառն զփառս անուան ՚նորա :

Առէք պատարագմ՝ և մոէք ՚ի սրահս ՚նո-
րա , երկիրպագէք Տեառն ՚ի գաւիթս սրբ-
ութեան ՚նորա . և խռովեսցի յերեսաց
՚նորա ամենայն երկիր :

Վսացէք ՚ի հեթանոսս թէ Տէր թաղա-
ւորեաց , հաստատեաց զաշխարհ զի՞ սա-
սանեսցի , և գատէ զժողովուրդս իւր ուղ-
ղութեամբ :

Աւրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծասցէ երկիր . զուարձասցի ծովլ լրիւ իւրով . ցընծասցեն դաշտք՝ և ամենայն որ է 'ի նուս :

Յայնժամ ցնծասցեն ամենայն ծառք անտառի յերեսաց Տեառն՝ զի գայ , և գայ նա 'ի դատել զերկիր :

Դատէ զտիեղերս իրաւամբք , և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով :

Ասդոս Պատ-Եկ . 'ի ժամանակին զի Երիշն հասալաւեցաւ : Պ.Օ.

Տեր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր , ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Վանդ և մեգ շուրջ են զնովաւ , յիրաւոնս և յարդարութիւն ուղղեալ է ամոռ նորա :

Հուր առաջի նորա գնասցէ , և այրեսցէ շուրջ զթշնամիս նորա :

Երեւցան փայլատակունք նորա տիեղերաց , ետես , և ստանեցաւ երկիր :

Երինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց Տեառն , յերեսաց Տեառն ամենայն երկիր :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նօրա . և տեսցեն ամենայն ժողովուրդք դիմուն նորա :

Ամաչեսցեն ամենեքնան ոյք՝ Երկիրպա-
դանեն կռոց, և ոյք պարծին՝ի դրօշեալս
իւրեանց :

Երկիրպազցեն նմա ամենայն հրեշտակք
նորա, զի լուաւ և ուրախ եղել Սիօն, և
ցընծասցեն դստերք չուդայ վասն իրաւանց
քոց Տէր :

Ո ի դու բարձրեալ ես՝ի վերայ ամենայն
Երկրի. յոյժ բարձրացար՝ի վերայ ամենայն
կռոց :

Ո յք սիրէք զՏէր՝ ատեցէք զչարութիւն.
պահէ Տէր զանձինս սրբոց իւրոց.՝ի ձե-
ռաց մեղաւորի փրկեսցէ զնոսա :

Լ ոյս ծագեաց արդարոց, ուղղոց սրտից
եղել ուրախութիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք՝ի Տէր. և խոս-
տովա՛ն եղերուք յիշատակի սրբութեան
նորա :

Ա յակնու Շատ-Եկ օլհնու-Եւեան : Դ Ա :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զէ
սբանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ սուրբ
իւր :

Եթոյց Տէր զիբկութիւն իւր , առաջի աղ-
գաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր :
Ծիշեաց ողորմութեամբ իւրով զբակոք ,
Ճշմարտութեամբ իւրով զտունն Խարայէ-
լի . և տեսին ամենայն ծագք երկրի զիբր-
կութիւն Աստուծոյ մերոյ :

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր .
օրհնեցէք ցնծացէք՝ և սաղմոս ասացէք :
Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերոյ օրհնու-
թեամբ , օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղմո-
սաց :

'Ի ձայն օրհնութեան կոածոյ փողոյ , օրհ-
նութեամբ ցնծութեամբ և 'ի ձայն եղ-
ջեր փողոյ . աղաղակեցէք առաջի թագա-
ւորին Տեառն :

Խորովեսցի ծով լրիւ իւրով , տիեզերք և
ամենայն բնակիչք նորա . և գետք ծափս
հարցեն 'ի միասին ձեռամբ :

Երինք ցնծասցեն առաջի Տեառն , զի դայ
զի հասեալ է Տէր 'ի դատել զերկիր :
Դատէ զաշխարհս արդարութեամբ , և ըզ-
ժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Ասուն Դատավելի : Դ Բ

Տէր թագաւորեաց բարկացան ժողովուրդք . որ նստիս 'ի քրովքէս , սպառնեցաւ երկիր :

Տէր 'ի Ախօն մեծ է , և բարձր է 'ի վերայ ամենայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի , զի ահաւոր և սուրբ է , և պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դառ պատրաստեցեր զուղղութիւն . զիրաւունս և զարդարութիւն Հակոբայ դու արարեր :

Իսարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր . երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սուրբ է :

Անվսէս և Ահարոն երիցունք նորա . Աամուէլ ընդ այնոսիկ , ոյք կարդան զանուն նորա :

Աարդային առ Տէր և նա լսէր նոցա , և 'ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւնս նորա , և զհրամանը դոր ետ նոցա :

Տէր Աստուած մեր՝ դու լսէիր նոցա , Աստուած՝ դու քաւիչ լինէիր նոցա , և վրէժինդիր 'ի վերայ ամենայն դործոց նոցա :

Իսարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր , եր-

կիր պագեք 'ի լեառն սուրբ նորա՝ զի սուրբ
է Տէր Աստուած մեր :

Ասդըն խոսութեամբ վեհան Պատուի : Դ ին

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր ,
ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ :

Ատէք առաջի նորա ցնծութեամբ , ծանե-
րուք զի նա է Տէր Աստուած մեր :

Եամ արար զմեզ և ոչ մեք էաք , մեք ժո-
ղովուրդք և խաշն արօտի նորա :

Ատէք ընդ դրունս նորա խոստովանու-
թեամբ , և օրհնութեամբ 'ի յարկս նո-
րա :

Խոստովան եղերուք Տեառն , և օրհնե-
ցէք զանուն նորա :

Քաղցր է Տէր , յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա . ազգէ մինչեւ յաղդ է ճշմար-
տութիւն նորա :

Ասդըն Պատուի : ⚡

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնեցից
զքեզ Տէր . սաղմաս ասացից և 'ի միտ
առից :

Ճանապարհ ամբիծ մինչեւ եկեսցէ առ իս ,

զի գնայի ես յամբծութեան սրտի իմոյ ի՞ն
մէջ տան իմոյ :

Ոչ եղի առաջի աչաց իմոց զիրս անիրա-
ւութեան . ոյք առնեին զանօրէնութիւն,
ատեցի :

Ոչ մերձեցաւ առիս որ թիւրն էր սրտիւ .
խոտորեալ յինէն անզգամին , և ես ինչ
ոչ փոյթ առնեի :

Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ , զնա բա-
ցէ 'ի բաց հալածէի :

Որ ամբարտաւան էր աչօք՝ և ագահ սըր-
տիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Եշք իմ 'ի հաւատացեալ երկրի ; զի
նստցին նոքա ընդ իս :

Որ կնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ , նաև պաշ-
տէր զիս :

Ոչ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ որ առներ
զամբարտաւանութիւն , որ խօսէր զանիրա-
ւութիւն չէր յաջողեալ նմա առաջի աչաց
իմոց :

Ինդ առաւօտս սպանանէի զամենայն մե-
ղաւորս երկրի . զի սատակեցից 'ի քաղա-
քի Տեառն զամենեսեան ոյք կործէն
զանօրէնութիւն :

Եղըլ, ու լին . ի լու յանչ լսացի , առաջ Տես-
ու ու սկսեսցէ պահուստածն իւր : **ՃՌ**

Տէր լուր աղօթից իմոց՝ աղաղակ իմ առ
քեզ եկեսցէ , և մի՛ դարձուցաներ զե-
րեսս քո յինէն :

Յաւուրնեղութեան իմոյ խոնարհեցու առ
իս զունկն քո . յորում աւուր կարգամ առ
քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ , և ու-
կերք իմ որպէս խոխու չորացան :

Հարայ ես որպէս խոտ՝ և ցամաքեցաւ
սիրտ իմ , մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայ-
նէ հեծութեան իմոյ :

Ացեցաւ ոսկը իմ 'ի մարմին իմ . Նմանե-
ցայ ես հաւալսսան անապատի :

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի , տքնեցայ ,
և եղէ ես որպէս Ճնճղուկ միայն 'ի տա-
նիս :

Սախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
նապազ , և գովիչք իմ ինև երդնուին :

Օմոխիր որպէս զհաց կերի . և զըմպելին
իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան
քո , զի դու բարձրացուցեր և խոնարհե-
ցուցեր զիս :

Եւուրք իմ որպէս հովանի անցին , և ես
որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դառ Տէր յաւիտեան կաս , և յիշատակ
քոյ աղգէ մինչև յազգ :

Դառ յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ Ահ-
օնի . ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է
ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նո-
րա , և 'ի հողս նորա գթասցին :
Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ ,
և ամենայն թագաւորք երկրի 'ի փառաց
քոյ :

Ը ինէ Տէր զԱխօն , և երկեսցի փառօք իւ-
րովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , և ոչ
արհամարհեաց զիսնդրուածս նոցա :

Դրեսցի այս յազգ յայլ . ժողովուրդ զոր
ստացեալ է օրհնեսցէ զՏէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութենէ
իւրմէ . Տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ :

Լսել զհեծութիւն կապելոց , և արձակել
զորդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի Ախօն զանուն Տեառն , և զօրհ-
նութիւնս նորա յԱրուսաղէմ :

Ժողովիլ ժողովրդոց 'ի միասին , և թա-
գաւորաց ծառայել Տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապարհի զօ-
րութեան իւրոյ . զնուաղութիւն աւուրց ի-
մոց ասա ինձ , և մի' հաներ զիս 'ի կէս ա-
ւուրց իմոց . զի աղգէ յազգ են ամբ քո :

Խակբանէ Տէր զՀիմունս երկրի հաստա-
տեցեր . և գործք ձեռաց քոց երկինք են :
“Եղքա անցանեն , և դու կաս և մնաս յա-
ւիտեան :

Ամենեքեան որպէս զձորճս մաշեսցին . և
որպէս զվերարկուս փոխեսցես զնոսա , և
փոխեսցին :

Բայց դու նոյն ինքն ես , և ամք քո ոչ ան-
ցանեն . որդիք ծառայից քոց բնակեսցին ’ի
նմա . և զաւակի նոցա յաւիտեան յաջո-
ղեսցի :

Առաջան Պատմելի : Ճ'Ի

Օրհնեա անձն իմ զՏէր , և ամենայն՝ ու-
կերք իմ զանուն սուրբ նորա :

Օրհնեա անձն իմ զՏէր , և մի՛ մոռանար
զամենայն տուրս նորա :

Ո քաւէ զմեղս քո , բժշկէ զամենայն հի-
ւանդութիւնս քո :

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո ,
պսակէ զքեղ ողորմութեամբ և գթու-
թեամբ :

Ո լնու ’ի բարութենէ զցանկութիւն քո .
նորոգեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն
քո :

Առնէ ողորմութիւնս Տէր, և իրաւունս
ամենայն զրկելոց :

Եցոյց Տէր զՃանապարհս իւր Անվսէսի, և
որդւոցն Խարայէլի զկամս իւր :

Պ.Թած ողորմած է Տէր, երկայնամիտ և
բազումողորմ :

Աչ իսպառ բարկանայ մեղ Տէր, և ոչ
յաւիտեան պահէ ոխս :

Աչ ըստ մեղաց մերոց արար մեղ Տէր, և
ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հատոցց
մեղ :

Ա.ՅԼ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր
՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց :

Արչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից, այն-
չափ հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրէնութիւ-
նըս մեր :

Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց իւ-
րոց, այնպէս գթասցի Տէր յերկիւղածս
իւր :

Օ.Ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և յի-
շեաց թէ հող եմք :

Արդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր, որ-
պէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի :

Ընչէ ՚ի նմա հողմ, և ոչ է, և ոչ ևս
երեի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն Տեառն մնայ յաւի

տեանս յաւիտենից 'ի վերայ երկիւղածաց
իւրոց , և արդարութիւն նորա յորդւոց
մինչև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխաս նորա , յիշեն ըդ-
պատուիրանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր .
արքայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նո-
րա , հզօրք զօրութեամբ ոյք առնէք զբան
նորա , 'ի լսել ձայնի պատդամաց նորա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն զօրութիւնք նո-
նա , պաշտօնեայք և արարօղք կամաց նո-

րա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն գործք նորա ,
զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նո-
րա . օրհնեա անձն իմ զՏէր :

Ասովս 'Դաւթէ . 'ի վերայ աշխարհագործ ա-
ստրածոց : **ՃՌ**

(Օրհնեա անձն իմ զՏէր , Տէր Վասու-
ած իմ մեծ եղեր յոյժ :

Կաստովանութիւն և մեծվայելութիւն
զգեցար . արկեալ զըս որպէս զօթոց ,
ձգեցեր զերկինս որպէս զխորան . և ար-
կեր 'ի մերայ ջուրց զվերնայարկս նորա :

Ո լդնէ յամպս զգնացս իւր, և շրջի նա՞ի
վերայ թեռց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր յոդիս, և զպաշ-
տօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ :
Հաստատեաց զերկիր 'ի վերայ հաստա-
տութեան իւրոյ, զի մի' սասանեսցի՝ յա-
փառեան :

Խորք որպէս զգետս վերարկու է նորա . 'ի
վերայ լերանց կացցեն ջուրք :
'Կ սաստէ քումմէ փախիցեն, և 'ի ձայնէ
որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :

Եղանեն լեռնանան՝ և իջանեն դաշտա-
նան, 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա :
Սահման եղեր՝ և ոչ անցանեն, և ոչ ևս
դառնան 'ի ծածկել զերկիր :

Եռաքեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս, 'ի մի-
ջոյ լերանց գնասցեն ջուրք :

Երբուցանել զամենայն գազանս վայրի,
յագեսցին ցիոք 'ի ծարաւս իւրեանց :

Ենդ թռչունք երկնից բոյնս դիցեն, և 'ի
միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց :

Երբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց իւ-
րոց, 'ի պտղոյ գործոց իւրոց լցցի երկիր :

Շուտուցեր զխոտ 'ի լերինս, զբալարի 'ի
ծառայութիւն մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ, գինի ուրախ առ-
նէ, իւդ գուարթ . և հաց հաստատէ զսիրտ
մարդոյ :

Յագեսցին ծառքն անտառի , և մայրքն Ահ-
 բանանու՝ զորս դու տնկեցեր :
 Ենդ թոշունք երկնից ձագս հանցեն . և
 բոյն արագլի ապաւէն է նոցա :
 Երինք բարձունք են եղջերուաց , և վէմք
 ապաւէնք նապաստակաց :
 Երարեր զլուսին վասն ժամանակի , արե-
 գակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :
 Երարեր զխաւար՝ և եղեւ գիշեր . 'ի նմա
 գնան ամենայն գաղանք անտառի :
 Կորինք առիւծուց մոնչեն՝ և յափրշտա-
 կեն , և խնդրեն յԵստուծոյ զկերակուրս
 իւրեանց :
 'Ի ծագել արեու ժողովին , և 'ի մորիս
 իւրեանց դադարին :
 Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր , և 'ի վաստակս
 ձեռաց իւրոց մինչեւ յերեկոյ :
 Որպէս զի մեծ են գործք քո Տէր , զամե-
 նայն ինչ իմաստութեամք արարեր , և լցաւ
 երկիր ստեղծուածովք քովք :
 Եյս ծով մեծ և անդորր . 'ի սմա են սո-
 զունք՝ որոց ոչ զոյ թիւ , գաղանք մեծա-
 մեծք և մանունք . 'ի սմա և նաւը գնան .
 Վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նովառ :
 Եմենեքեան քեզ սպասեն , և դու տաս ըզ-
 կերակուր նոցա 'ի ժամու :
 Տաս դու նոցա՝ և կերակրին , բանաս ըզ-

ձեռն քո և կերակրես զամենեսեան կա-
մօք քովք :

Կարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցանէ՝ և
խռովին, հանես զոդի 'ի նոցանէ, պակա-
սին և 'ի հող դառնան :

Եռաքես զոդի քո՝ և ստանաս զնոսա, և
նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան, և Տէր
ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր և տայ դողալ սմա, մեր-
ձեսցի 'ի լերինս և ծխեսցին :

Օրհնեցից զՏէր 'ի կեանս իմ, սաղմոս
ասացից Եստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Վաղցը եղիցի նմա օրհնութիւն իմ, և
ես ուրախ եղէց 'ի Տէր :

Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ, և ամբա-
րիշոք մի' ևս գտցին 'ի նմա, օրհնեա
անձն 'իմ զՏէր :

Եւլունք: Շ"

Սոստովան եղերուք Տեառն՝ և կարդա-
ցէք զանուն նորա. և պատմեցէք 'ի հե-
թանոսս զգործս նորա :

Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա, պատ-
մեցէք զամենայն սքանչելիս նորա, և գո-
վեցաւաք յանուն սուրբ նորա :

Աւրածիս եղիցին սիրուք այնոցիկ՝ ոյք
խնդրեն զՏէր. խնդրեցէք զՏէր՝ և հզօրք
եղերուք. և խնդրեցէք զերեսս նորա յա-
մենայն ժամ :

Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զորս արար.
զարուեստս և զիրաւունս բերանոյ նորա:
Օսւակք արրահամեան ծառայք նորա,
որդիք Յակոբայ ընտրեալք նորա:
Եւա ինքն է Տէր Աստուած մեր, յամե-
նայն երկրի են իրաւունք նորա:

Յիշեաց յաւիտենից զուխտս իւր. և ըզ
բանն զոր պատուիրեաց մինչ ՚ի հազար
ամբ :

Օտիստն զոր եղ ընդ Աքրահամու, և զեր-
դումն իւր ընդ Աահակայ :

Հաստատեաց առ Յակոբ զհրաման իւր,
և առ Խարայէլ զուխտ իւր յաւիտենից :
Ասէ՝ ձեզ տաց զերկիրն Վանանու, զվի-
ճակ ժառանգութեան ձերոյ :

Օի էին նոքա թուով սակաւք, նուազք
և պանդուխտք ՚ի նմա :

Վնցին նոքա ազգէ յազգ, ՚ի թագաւորու-
թենէ ՚ի ժողովուրդ յայլ :

Ոչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա, և
կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :

Ո՞ի մերձենայք ասէ՝ յօծեալս իմ. և ՚ի
մարդարէս իմ մի՛ մեղանչէք :

Առջեաց սովլ յերկիր նոցա , և զամենայն
զօրութիւն հացի երեկ :

Եռաքեաց առաջի նոցա այր , 'ի ծառայու-
թիւն վաճառեցաւ Հովսէփ :

Խոնարհ արարին 'ի կապանս զոտս նորա ,
և էանց ընդ երկաթ անձն նորա :

Այնչեւ եկեսցէ բան նորա , և բան Տեառն
փորձեաց զնա :

Եռաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա . իշ-
խան ժողովրդեան եթող զնա :

Կացոյց զնա Տեր տան իւրոյ , իշխան 'ի
վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց :

Խորատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն , և
զծերս նոցա իմաստունս արասցէ :

Եմուտ Խորայէլ յԵղիպտոս , և Հակոբ
պաղխտեցաւ յերկիր Քամայ :

Եճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօրա-
ցոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :

Դարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժողովուրդ
իւր , և 'ի նենդել զծառայս իւր :

Եռաքեաց զԱյովսէս ծառայ իւր , և զԵհա-
րոն ընտրեալ իւր :

Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց , և զար-
ուեստս իւր յերկիր Քամայ :

Եռաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնոսա ,
զի դառնացուցին զբան նորա :

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա , և սպան
զամենայն ձկունս նոցա :

Վհուաց յերկիր նոցա գորտ , և 'ի շտեմա-
րանս թագաւորաց նոցա :

Ասաց՝ և եկն շանաձանձ , և մժեխ ընդ ա-
մենայն սահմանս նոցա :

Դարձոյց զանձրես նոցա 'ի կարկուտ , և
հուր յերկիր նոցա բորբռքեցաւ :

Եհար զայդիս և զթղենիս նոցա , և փրշ-
րեաց զամենայն ծառս սահմանաց նոցա :

Ասաց՝ և եկն մարախս , և խառնիձ՝ զի ոչ
գոյր նոցա թիւ :

Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա , և ըս-
պառեաց զամենայն պտուղ անդոյ նոցա :

Եհար զամենայն անդրանիկս Եղիպտաց-
ւոց , զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա :

Եհան զնոսա ոսկւով և արծաթով , և ոչ
գոյր յազգի նոցա հիւանդ :

Աւրախս եղե Եղիպտոս ընդ ելանել նոցա .
զի անկաւ ա՛ Տեառն 'ի վերայ նոցա :

Ափուեաց ամալ՝ հովանի առնել նոցա 'ի
տուե , և հրով լցյս տայր նոցա 'ի գիշե-
րի :

Խնդրեցին՝ և եկն լորամարդի , և հացիւ
երկնից լցոյց զնոսա :

Եհար զվեմն՝ և բղխեցին ջուրք , և գնա-
ցին գետք ընդ անջրդիս :

Ծիշեաց զբան իւր սուրբ , որ ընդ Արքա-
համու ծառայի իւրոյ :

Աշան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ , և
զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :
Աս նոցա զգաւառս հեթանոսաց , 'ի վաս-
տակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնոսա :
Օի պահեսցեն զվկայութիւնս նորա , և
զօրէնս նորա խնդրեսցեն :

Եւէլուկա :

Սոստովան եղերուք Տեառն՝ զի քաղցր
է , զի յաւիտեան է ողորմութիւն նո-
րա :

Ո խօսեսցի զզօրութիւնս Տեառն , լսելի ա-
րասցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :
Արանի՛ ոյք պահեն զիրաւունս , և առնեն
զարդարութիւն յամենայն ժամ :

Յիշեա՛ զմեղ Տէր ընդ հաճոյս ժողովր-
դեան քոյ , և այց արա մեղ 'ի փրկութեան
քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց
քոյ . ուրախ եղիցուք մեք յուրախութիւն
ազգի քոյ , և գովիցուք մեք 'ի ժառանգու-
թեան քում :

Ոնդաք մեք ընդ հարսն մեր , անօրինեցաք
և յանցեաք :

Հարքն մեր յԱդիպտոս ոչ խմացան զըս-
քանէնելիս քռ, և ոչ յիշեցին զբաղում ո-
ղորմութիւնս քռ :

Բարկացուցին զքեղ յանցանելն իւրեանց
ընդ օռով կարմիր փրկեաց զնոսա վասն
անուան իւրոյ, զի ծանիցեն զգօրութիւնս
նորա :

Ո աստեաց 'ի ՞օռով կարմիր և ցամաքե-
ցաւ, առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս
որպէս ընդ անապատս :

Կեցոյց զնոսա 'ի ձեռաց ատելեաց նոցա,
և փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց թշնամեաց նո-
ցա :

՞օածկեաց ծով զնեղիչս նոցա, և մի 'ի
նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւատացին բանի նորա, և օրհնեցին
զօրհնութիւնս նորա :

Ո աղվաղեցին և մոռացան զգործս նորա,
և ոչ անսացին խորհրդոց նորա :

Յանկացան զցանկութիւն յանապատի, և
փորձեցին զլուտուած յանջրդի :

Ետ նոցա զինդրուածս նոցա, առաքեաց
զլիութիւն յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զլովսէս 'ի բանակի, և զլ-
հարոն սուրբ Տեառն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զլապան . և ծած-
կեաց զբանակսն զլքիրօնի :

Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա , և բոց
մաշեաց զմեղաւորս :

Արարին զորթն 'ի քորեք , և երկիրպաւ-
դին պատկերի . և փոխեցին զփառս իւրեանց
'ի նմանութիւն որթու խոտակերի :

Վոռացան զլուտուած կենարարն իւր-
եանց , որ արար զմեծամեծս յլզգիպտոս , և
զսքանչելիս իւր յերկիր քամայ , և զահ-
իւր 'ի վերայ կարմիր օչովուն :

Վսաց սատակել զնոսա , եթէ ոչ Վավեէս
ընտրեալն կայր առաջի նոցա :

Դարձաւ առ Տէր՝ և անցոյց զբարկութիւն
նորա , զի մի՛ սատակեսցին նոքա :

Վնարդեցին զերկիրն ցանկալի , և ոչ հա-
ւատացին բանի նորա :

Տրտնջեցին 'ի բանակս իւրեանց , և ոչ
լուան ձայնի Տեառն :

Ամբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա ,
հարկանել զնոսա յանապատի :

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթանոս .
ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ գաւառս :

Պլծեցան նոքա 'ի Ծէլփեգովը , զի կերին
զզոհեալ և զմեռելոտի :

Դարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց , և
յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն :

Վպա եկաց 'ի մեջ Փենէհէս , քաւեաց և
արգելու մահ . համարեցաւ նմա յարդա-
րութիւն աղդէ յազդ մինչև յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա 'ի վերայ ջուրցն հա-
կառակութեան . չարչարեցաւ Առվակու
վասն նոցա , զի դառնացուցին զշոգի նորա :
Ճամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ սա-
տակեցին զազգն՝ զոր ասաց նոցա Տէր :
Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և ուսան
զգործս նոցա . ծառայեցին կորց նոցա , և
եղե նոցա 'ի գայթակղութիւն :

Օ ոհեցին զուստերս և զդստերս իւրեանց
դիւաց , և հեղին զարիւն ամբիծ :

Վրիւն ուստերաց և զստերաց իւրեանց ,
զոր զոհեցին կռոցն Քանանու :

Ը աղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա և
պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա , զի պոռնկեցան
'ի գնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմառութեամբ Տէր 'ի վե-
րայ ժողովրդեան իւրոյ , և գարշեցոց զժու-
ռանգութիւն իւր յոյժ :

Մատնեաց զնոսա 'ի ձեռս հեթանոսաց ,
տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց , և թշնա-
միք իւրեանց նեղեցին զնոսա , և խոնարհ
եղեն 'ի ներքոյ ձեռաց նոցա :

Բաղում անգամ փրկեաց զնոսա , և նորա
դառնացուցին զնա 'ի խորհուրդս իւրեանց ,
և կորացան յանօրէնութեան իւրեանց :

Ճայեցաւ Տէր 'ի նեղութիւնս նոցա , 'ի
լսել ճայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր , և զղջացաւ ըստ բազում ողորմութեան իւրում , և ետ զնոսա 'ի գթութիւնս առաջի ամենայն գերչաց նոցա :

Փրկեա՛ զմեղ Տէր Աստուած մեր , և ժողովեա՛ զմեղ 'ի հեթանոսաց :
Կոստովան եղիցուք անուան քում սըրբոյ , և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո :
Օրհնեալ Տէր Աստուած Խարայէլի , յաւիտեանս յաւիտենից :
Եւ ասասցէ ամենայն ժողովուրդն , եղիցի եղիցի :

Եհօնք Եղեկինացի արքայի արկանանէ . 'ի ժամանակի յորբում հիւանդացաւ , և յորի ժամանակում եւնենէ իւրմէ : Եսաց . Հը :

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց իմոց , թէ զնացի ես 'ի դրունս դժունոց :

Օսողի զամենայն յետին իմ , և ասացի թէ այլ ոչ ես տեսից զփրկութիւն Տեառն յերկրին կենդանեաց , և ոչ ես տեսից ըզմարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ :

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ , այսուհետեւ թողի լքի զամենայն զկեանս իմ :

Եւ զնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ, որպէս զայն որ քակէ զտաղաւար, և եղէ ես որպէս՝ զոստայն սատարաց մերձ՚ի հատանիլ :

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառաւօտէ որպէս՝ ի ձեռս առիւծու, այնպէս խորտակեաց մանրեաց զոսկերս իմ՝ զի յառաւօտէ մինչ՝ ի գիշեր մատնեցայ :

Որպէս ծիծտոն այնպէս ճշեցի, որպէս զաղաւնի այնպէս մնշեցի, զի նուաղեցան աչք իմ՝ ի տեսանելոյ :

Այեցայ՝ ի բարձունս առ Տէր Վատուածիմ, որ փրկեաց զիս, և փարատեցոյց յինէն զցաւս անձին իմոյ :

Տէր՝ վամն այսորիկ պատմեցաւ քեզ, զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր զհոգի իմ, միսիթարեցայ և կեցի :

Եհա՛ ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ դառնութիւն իմ, փրկեցեր զանձն իմ՝ զի մի՛ կորեայց, և ընկեցեր յետոյ զամենայն զմեղս իմ :

Զի՞ ոչ թէ որք՝ ի դժոխս են՝ խոստովան առնին առ քեզ, և ոչ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ, և ոչ յուսացին՝ ի ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան՝ ոյք իջանեն՝ ի դժոխս :

Ե. Իւ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ Տէր,

որպէս և ես այսուհետեւ մանկունս ծնայց ,
ոլք պատմեսցեն զարդարութիւնս քո՝ Տէ՛ր
փրկութեան իմոյ :

Ես ոչ ևս դադարեցից օրհնել զքեղ յօրհ-
նութիւն նոր , զամենայն աւուրս կենաց ի-
մոց՝ յանդիման տաճարիդ Աստուծոյ :

Եւլուկան : Դ'Օ.

Սոստովան եղերուք Տեառն զի քաղցր է ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
Վասացեն փրկեալք Տեառն , զորս փրկեաց
՚ի ձեռաց թշնամոյն :

Յամենայն դաւառաց ժողովեաց զնոսա ,
յարեւելից և յարեւմտից ՚ի հիւսիսոյ և ՚ի
ծովէ :

Վոլորեցան նոքա յանապատի յանջրդի
ճանապարհի , և քաղցրք բնակութեան ոչ
գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան , և անձինք նոցա
՚ի նոսին նուազեցան :

Վլաղակեցին առ Տէր ՚ի նեղութեան իւր-
եանց , և ՚ի վշտաց նոցա փրկեաց զնոսա :
Վռաշնորդեաց նոցա ՚ի ճանապարհ ուղիլ ,
զի երթիցեն ՚ի քաղցրք բնակութեան իւ-
րեանց :

Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմու-
թեանց նորա , և սքանչելեաց նորա որդիք
մարդկան :

Զի յագեցոյց զանձնս քաղցեալս , և զան-
ձինս կարօտեալս լի արար բարութեամբ :

Ոյք նստէին՝ի խաւարի և՝ի ստուերս մահու. կապեալ էին յաղքատութեան որպէս
յերկաթս :

Ո՞ի դառնացուցին զբանն Աստուծոյ , և
զիսորհուրդս Տարձրելոյն բարկացուցին :
Խոնարհ եղեն՝ի ցաւոց սիրտք նոցա , տը-
կարացան , և ոչ ոք էր որ օգնէր նոցա :
Աղաղակեցին առ Տէր՝ի նեղութեան իւ-
րեանց , 'ի վշտաց նոցա եհան զնոսա :
Փրկեաց զնոսա՝ի խաւարէ և՝ի ստուերաց
մահու , և խղեաց զկապանս նոցա :
Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմութեանց
նորա , և սքանչելնաց նորա որդիք մարդ-
կան :

Ո՞ի փշուաց դդրունս պղնձիս , և զնիդս
երկաթիս խորտակեաց :

(Օգնեաց նոցա՝ի ճանապարհի անօրէնու-
թեան իւրեանց , զի վասն մեղաց իւրեանց
խոնարհ եղեն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց դարշէին սիրտք նո-
ցա , մերձեցան մինչև՝ի դրունս մահու .

Աղաղակեցին առ Տէր՝ի նեղութեան իւ-
րեանց , 'ի վշտաց նոցա ապրեցոյց զնոսա :
Առաքեաց զբան իւր և բժշկեաց զնոսա , և
փրկեաց զնոսա յապականութենէ իւ-
րեանց :

Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմութեանց

Նորա , և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Սատուսցեն նմա պատարագ օրհնութեան ,
և պատմեսցեն զգործս նորա ցնծութեամբ :
Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւուք , և առնէին
զգործս 'ի ջուրս բավումս :

Եղքա տեսին զգործս Տեառն , և զգանչելիս նորա 'ի խորս անդնդոց :

Առաց և յարեաւ հողմ և միրիկ , և բարձրացան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս և իջանէին յանդունդս ,
և անձինք նոցա յանձինս իւրեանց մաշեցան :

Խոռվեցան սասանեցան որպէս արբեալք ,
և ամենայն իմաստութիւն նոցա ընկլաւ :

Վղաղակեցին առ Տէր 'ի նեղութեան իւրեանց , 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :

Դարձոյց զմիրիկն յօդմ և դադարեցան ալիք նորա , ուրախ եղեն զի դադարեցան , և առաջնորդեաց նոցա 'ի նաւահանդիստ կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմութեանց նորա , և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Իարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժողովրդոց , և յաթոռս ծերոց օրհնեսցեն զնա :

Օի դարձոյց զգետն 'ի ցամաք , և զգնացս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :

Արար զերկիրն պտղաբեր յաղտաղտուկս ,
 վասն չարութեան բնակչաց նոցա :
 Արար զանապատն 'ի ճահիճս ջուրց , և
 զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս ջուրց :
 Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս , և շինեցին
 քաղաք բնակութեան իւրեանց :
 Ա արեցին արտս և տնկեցին այդիս , և ա-
 րարին պտուղ արմատեաց իւրեանց :
 (Օրհնեաց զնոսա և բաղմացան յոյժ , և ա-
 նասունք նոցա ո՛չ նուաղեցան :
 Կուաղեցան նոքա և չարչարեցան , 'ի նե-
 ղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց :
 Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխանաց նո-
 ցա , մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և ո՛չ 'ի
 ճանապարհի :

(Օգնեաց տնանկին յաղքատութեան , և
 առաջնորդեաց որպէս խաշին աղգի նոցա :
 Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին , և ամե-
 նայն անօրէն խցցէ զբերան իւր :

Ու է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս , և 'ի
 միտ առցէ զողորմութիւնս Տեառն :

(Օլհնութեան Ստումաց Դատւթէ : Ճ' :

Պատրանստ է սիրտ իմ Աստուած , պատ-
 րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ա-
 սել քեզ փառօք իմովք :

Օարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութեամբ, և ես զարթեայց առաւու-
տուց :

Խոստովան եղէց քեզ՝ ի ժողովուրդս Տէր,
և սաղմոս ասացից քեզ յաղինս :

Մեծ եղեւ մինչև յերկինս ողորմութիւն քո,
մինչև յամաս է ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, և
յամենայն երկրի են փառք քո :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցու աջով
քով և լուր մեզ :

Աստուած խօսեցաւ՝ ի սրբութենէ իւրմէ,
բարձր եղէց՝ բաժանեցից զլիւքէմ և զշու-
վիտսն յարկաց չափեցից :

Իմ է Գաղայադ և իմ է Անասէ, Եփրեմ
հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուղայ թագաւոր իմ, Անվար աւազան
յուսոյ իմոյ :

Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ այ-
լազգիք հնազանդ եղեն :

Ա տարցէ զիս՝ ի քաղաք ամուր, կամ ու ա-
ռաջնորդեսցէ ինձ մինչև ցլադովմ :

Եթէ ոչ դու Աստուած որ մերժեցեր զմեզ,
և ոչ ելեր Աստուած ընդ զօրս մեր:

Տուր մեզ օգնութիւն՝ ի նեղութեան, զի
սուտ է փրկութիւն մարդոյ :

Աստուծով արասցուք զօրութիւն, և նա
յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

՚Ի կապարած . Առողջութեան Ռութիւն :

Աստուած օրհնութեան իմայ մի՛ լոեր , զի
բերան մեղաւորի բերան նենդաւորի բա-
ցաւ՝ի վերայ իմ:

Կասեցան զինէն լեզուաւ նենդաւորաւ , և
բանիւ ատելութեան պաշարեցին զիս :
Վարտեան ընդիւ ՚ի տարապարտուց , փո-
խանակ սիրոյ իմայ մատնէին զիս , այլ ևս
յաղօթս կայի:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ւոյ , ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմայ :
Կացո՛ ՚ի վերայ նորա մեղաւոր , սատանայ
կացցէ ընդ աջմէ նորա :

՚Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապար-
տեալ , և աղօթք նորա՝ի մեղս դարձցին :
Եղիցին աւուրք նորա նուաղ , և զայցելու-
թիւն նորա զայն այլ տարցէ :

Եղիցին որդիք նորա որբ և կին նորա այրի .
սահեսցին փոփոխեսցին , որդիք նորա մու-
րօղք եղիցին , և ելցեն ՚ի ընակութենէ
իւրեանց :

Վրնեսցէ փոխատու զամենայն ինչս նորա ,
և յափշտակեսցեն օտարք զվաստակս նո-
րա :

Վի՞ գտցի օգնական նմա , և մի՛ ոք ողոր-
մեսցի ՚ի վերայ որբոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա 'ի սատակումն , և
յազգէ ջնջեսցի անուն նորա :

Հիշեսցին մեղք հօր նորա առաջի Տեառն .
և մեղք մօր նորա մի' ջնջեսցին , և եղիցին
առաջի Տեառն յամենայն ժամ :

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նորա . փո-
խանակ զի ոչ յիշեաց առնել զողորմու-
թիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ , ըս-
պանանել զայն որ խոնարհ է սրտիւ :

Աիրեաց զանէծս և ելցէ նմա . ոչ կամեցաւ
զօրհնութիւն , հեռի եղիցի 'ի նմանէ :

Օգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ , մտցէ
որպէս ջուր 'ի փոր նորա , և որպէս ձէթ ընդ
ուկերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ զի ագանի ,
որպէս գօտի որ ածի հանապաղ ընդ մէջ :
Եյս գործ է այնոցիկ՝ ոյք չարախօս կային
զինէն առ Տէր , և ոյք խօսէին չար զանձնէ
իմմէ :

Եյլ դու Տէր Տէր՝ արա ընդիս ըստ անուան
քում , զի քաղցր է ողորմութիւն քո , և
փրկեալ զիս զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Աիրտ իմ խոռվեցաւ 'ի փորի իմում , և ես
որպէս ստուեր 'ի խուսափիլ իմում պակա-
սեցայ , և թօթափեցայ որպէս մարախ :

Օռունկք իմ տկարացան 'ի պահոց , և մար-
մին իմ այլագունեցաւ յիւղոյ :

Եղէ ես նախատ նոցա, տեսին զիս և շար-
ժեցին զգլուխս իւրեանց :

(Օդնեա ինձ Տէր Աստուած իմ, և փրկեա
զիս ըստ ողորմութեան քում:

‘Օանիցեն զի ձեռն քո այս է, և դու Տէր
արարեր զայս :

‘Եոքա անիծանեն և դու օրհնեսցես . ոյք
յարուցեալ են ’ի վերայ իմ զամօթ կրես-
ցեն . այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի ’ի քեզ:
Օգեցցին զամօթ ոյք չարախօս կային
զանձնէ իմմէ, և արկցեն որպէս կրկնոց
զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Այլ ես խոստովան եղեց առ Տէր յոյժ
բերանով իմով, և ’ի մէջ բազմաց օրհնե-
ցից զքեզ :

Օի եկաց նա ընդ աջմէ անանկին, ’ի փրո-
կել զիս յայնցանէ՝ ոյք հալածեն զանձն
իմ:

’Ի կադարբած . Առզնու Դատելի: Ճ'կ:

Ասաց Տէր ցՏէր իմ նիստ ընդ աջմէ իմ-
մէ, մինչև եղից զթշնամիս քո պատուան-
դան ոտից քոց :

Պատւաղան զօրութեան առաքեսցէ քեզ
Տէր ’ի Աիօնէ, և տիրեսցես դու ’ի մէջ
թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան . 'ի
վայելըութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յա-
ռաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :
Երդուաւ Տէր և ոչ ևս զղջասցի , թէ դու
ևս քահանայ յաւխտեան ըստ կարգին
Մելքիսեդեկի , և Տէր ընդ աջմէ քումմէ :
Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զթա-
գաւորս . դատէ զհեթանոսս և բազում
առնէ զհարուածս , և խորտակեսցէ զգլուխս
բազմաց յերկրի :
Ուղիսս 'ի ճանապարհի արբուսցէ . վասն
այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :

乙未年正月
大清光緒二十二年

Սաստովան եղեց քեղ Տէր բոլորով սըր-
տիւ իմով , 'ի խորհուրդս ուղղոց 'ի ժո-
ղովուրդս մեծ են գործք Տեառն , և քննեալ
են յամենայնի կամք նորա :
Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են
գործք նորա . արդարութիւն նորա մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից :
Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղ-
ղոց . ողորմած գլած է Տէր , կերակուր տայ
երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր , զգօրու-
թիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց ժողո-
վրդեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթանոսաց,
և գործք ձեռաց նորա արդարութիւն և ի-
բաւունք են :

^Հաւատարիւր են յամենայնի պատուի-
րանք նորա , հաստատեալ են յաւիտեանս
յաւիտենից , արարեալ են Ճշմարտու-
թեամբ և ուղղութեամբ :

Փրկութիւն առաքեաց Տէր ժողովրդեան
իւրում . պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ
իւր . սուրբ և ահեղ է անսօնն նորա :

Ոկիղըն զգօնութեան երկիւղ Տեառն , ի-
մաստութիւն բարի ամենեցուն ոյք առնեն
զնա , և օրհնութիւն նորա մնայ յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Եւլուիտ . 'է ՁԵրայ ապաշխարութեանն , Եւ-
գեայ և Օդաբրիայ : Ճ'մկ:

Երանեալ է այր որ երկնչի 'ի Տեառնէ ,
զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :
Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա , և աղք
ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են 'ի տան նորա , ար-

դարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

‘Օագեաց ’ի խաւարէ լոյս ուղղոց , ողորմած գթած և արդար է չէր :

‘Քաղցր այր ողորմի և տայ փոխ , յօրինէ զբան իւր ’ի դատաստանի , զի յաւիտեան նա մի՛ սասանեսցի :

‘Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն , ’ի համբաւէ չարէ նա մի՛ երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ Աստուած :

Հաստատեալ է սիրտ նորա և նա մի երկիցէ , մինչև տեսցէ ’ի թշնամիս իւր :

Ափուեաց և ետ աղքատաց . արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից , և եղջիւր նոցա բարձր եղիցի փառօք :

Անդաւորն տեսցէ և բարկասցի , զատամունս իւր կրծտեսցէ և հալեսցի , և ցանկութիւն մեղաւորաց կորիցէ :

Եւելուկուն : Ճճի

Օրհնեցէք մանկունք զչէր , և օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ , յայսմհետէ մինչև յաւիտեան :

Յարեւելից մինչև՝ ի մուտս արեու, օրհն-
նեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է՝ ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, և
յերկինս են փառք նորա:

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր՝ ի բար-
ձունս ընակեալ, և ղխոնարհս տեսանէ
յերկինս և յերկրի:

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր
առնէ զտառապեալս յաղթեաց:

Աստուցանէ զնոսա իշխանս, ընդ իշխանս
ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն՝ ի տան ուրախա-
միտ, որպէս մայր որդւովք բերկրեալ:

Աւելուկան: Ճ'Ճ'Դ'

Յելանելն Խարայէլի յլշդիպտոս, տանն
Յակոբայ՝ ի ժողովրդենէ այլաղգեաց:
Եղե Նրէաստան սրբութիւն նորա, և Խա-
րայէլ իշխանութիւն նորա:

Կօսիլ ետես և փախեաւ, և Հորդանան
անդրէն դարձաւ:

Լերինք ցնծասցեն որպէս խոյք, և բլուրք
որպէս գառինք մաքեաց:

Ո՞վ է քեղ ծով, զո՞տեսեր և փախեար,
կամ դու Հորդանան՝ զի՞ դարձար անդրէն:

Երինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք, և բլուրք
 որպէս գառինք մաքեաց:
 Ծերեսաց Տեառն սասանեցաւ երկիր, յե-
 րեսաց Աստուծոյ հակոբայ,
 Ո՛ դարձոյց զվէմն՝ ի վտակս ջուրց, և զա-
 պառաժն յաղբերակունս:
 Ա՞ մեզ Տէր՝ մի՛ մեզ, այլ անուան քում
 տուր զփառս, վասն ողորմութեան և ճըշ-
 մարտութեան քոյ:
 Ա՞ երբէք ասասցեն՝ ի հեթանոսս, թէ
 ուր է Աստուած նոցա:
 Հրատուած մեր յերկինս և յերկրի, զամե-
 նայն զոր ինչ կամեցաւ և արար:
 Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են,
 ձեռագործ են որդւոց մարդկան:
 Բներան ունին՝ և ոչ խօսին, աչս ունին՝ և
 ոչ անսանեն:
 Վկանջս ունին՝ և ոչ լսեն, ունչս ունին՝ և
 ոչ հոտուեն:
 Զեռս ունին՝ և ոչ շօշափեն, ոտս ունին՝ և
 ոչ գնան. և ոչ դոյ բարբառ՝ ի կոկորդս նո-
 ցա:
 Այման նոցա եղիցին՝ ոյք արարին զնոսա.
 ամենեքեան ոյք յուսացեալ են՝ ի նոսա:
 Տունն Խրայէլի յուսացաւ՝ ի Տէր, օդնա-
 կան և ընդունօղ է նոցա:
 Տունն Ահարոնի յուսացաւ՝ ի Տէր, օդնա-
 կան և ընդունօղ է նոցա:

Արկիւղածք Տեառն յուսացան՝ ի Տէր, ոգ-
նական և փրկիչ է նոցա :

Ըիշեաց զմեղ Տէր և օրհնեաց զմեղ, օրհ-
նեաց Տէր զտունն խրայէլի, օրհնեաց Տէր
զտունն Եհարոնի :

(Օրհնեաց Տէր զերկիւղածո իւր, զփոքք-
կունս և զմեծամեծո :

Յաւելցէ՝ ի ձեղ Տէր,՝ ի ձեղ և յորդիս ձեր:

(Օրհնեալ էք դուք՝ ի Տառնէ, որ արար
զերկինս և զերկիր :

Երկինք երկնից Տեառն են, և զերկիրս եա-
ռդւոց մարդկան :

Ո՞չ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեղ Տէր,
և ո՞չ ամենեքեան ոյք իջանեն՝ ի դժոխս :

Ե՛ւլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեղ Տէր,
յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Եւլութուն: Ճշկդ

Այրեցի զի լուիցէ Տէր զձայն աղօթից
իմոց, զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ
իս, և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա-
Շընեցան զինեւ երկունք մահու, և լիշտք
դժոխոց դտին զիս :

Օնեղութիւն և զանձկութիւն դտի, և
զանուն Տեառն կարդացի :

Ո՛ Տէր փրկեամ զանձն իմ . ողորմած Աստուած մեր , ողորմի և պահէ զտղայս Տէր : Ես խոնարհ եղէ և Տէր կեցոյց զիս , դարձանձն իմ 'ի հանգիստ քո զի Տէր օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ , զաչս իմ յարտասուաց , և զոտս իմ 'ի գայթակղութենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց :

ԱՅԼՈՒՔ : ՃՌԵ

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ ամենայն մարդ սուտ է :

Օքնչ տաց տրիտուր Տեառն , ընդ ամենայնի զոր և ետ ինձ :

Օքաժակ փրկութեան ընկալայց , և զանուն Տեառն կարդացից :

Օաղօթս իմ Տեառն տաց՝ առաջի ամենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց . ո՛ Տէր ես ծառայ քո եմ , ծառայ և որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ , քեզ մատուցից պա-

տարադ օրհնութեան , և զանուն Տեառն
կարդացից :

Օաղօթս իմ Տեառն տաց առաջի ամենայն
ժողովրդեան նորա 'ի գաւիթս տան
Տեառն , և 'ի մէջ քո Երուսաղէմ:

Աւելանու : Ճ'Ժ.Օ.

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն աղինք . գովե-
ցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օօրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ
մեր . և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ
յաւիտեան :

Աւելանու : Ճ'Ժ.Լ.

Խոստովան եղերուք Տեառն զի բարի է ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եսասցէ Տունն խրայէլի , զի յաւիտեան :

Եսասցէ Տունն Եհարօնի , զի յաւիտեան :

Եսասցէն երկիւղածք Տեառն , զի յաւի :
Դ նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդա-
ցի , և լուաւ ինձ յանդորր :

Տէր է իմ օգնական և ես ոչ երկեայց , զի
արասցէ ինձ մարդ :

Տէր է իմ օգնական , և ես տեսից 'ի թըշ-
նամիս իմ :

Բարի է յուսալ՝ ի Տէր քան յուսալ՝ ի
մարդիկ, բարի է յուսալ՝ ի Տէր քան յու-
սալ յիշխանս:

Եմենայն ազինք շրջեցան զինև, և անուամբ
Տեառն յաղթեցի նոցա:

Ե ոչելով շրջեցան զինև, և պաշարեցին
զիս՝ ի միասին, և անուամբ Տեառն վանեցի
զնոսա:

Ե ուրծ եղեն զինև որպէս մեղուք, վառե-
ցան բորբոքեցան որպէս փուշք՝ ի հուր, և
անուամբ Տեառն մերժեցի զնոսա:

Ե մերժելն գրգուեցայ և եղէ մերծ՝ ի զլո-
րիլ, և Տէր ընկալաւ զիս:

Օքրութիւն իմ և օգնութիւն իմ Տէր, և
եղէ ինձ՝ ի փրկութիւն:

Զայն ցնծութեան փրկութեան՝ ի յարկս
արդարոց :

Ե Տեառն արար զօրութիւն, աջ Տեառն
բարձր արար զիս, և աջ Տեառն արար զօ-
րութիւն:

Աչ մեռայց, այլ կեցից և պատմեցից զգործս
Տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր, և՝ ի մահ
ոչ մատնեաց :

Բացէք ինձ զերունս արդարութեան զի
մտից ընդ այն, և խոստովան եղէց Տեառն:

Ե յս դուռն Տեառն է, և արդարք մտանեն
բնդ սա:

Խոստովան եղեց քեզ Տէր, զի լուար ինձ,
և եղեր ինձ՝ ի փրկութիւն :

Ա էմն զոր անարգեցին շինօղքն, նա եղեւ
դլուխ անկետան :

Ի Տէառնէ եղմ այս, և է սքանչելի առաջք
աչաց մերոց :

Այսօր է զոր արար Տէր, եկայք ցնծասցուք
և ուրախ եղիցուք՝ ի սմա :

Ո Տէր փրկեաւ, ո Տէր առաջնորդեաւ. օրհ-
նեալ որ դալոց ես յանուն Տէառն, և օրհ-
նեցաք զքեզ՝ ի տանէ Տէառն :

Տէր Աստուած մեր երևեցաւ մեզ, արարէք
տօնս ուրախութեան կանխաւ, մինչեւ յան-
կիւնս սեղանոյ :

Աստուած իմ ես դու՝ և խոստովան եղեց
քեզ, Աստուած իմ ես դու՝ և բարձր արա-
րից զքեզ :

Խոստովան եղեց քեզ Տէր՝ զի լուար ինձ,
և եղեր ինձ՝ ի փրկութիւն :

Խոստովան եղերուք Տէառն, զի բարի է
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

ԱՇԵՄ-Է: ՃԱՐ:

Արանեալ են անբիծք՝ ի ճանապարհի, և
ոյք գնան յօրէնս Տէառն :

Երանի ոյք քննեն զվկայութիւնս նորա ,
բոլորով սրտիւ իւրեանց խնդրեսցեն զնա :
Ա՛չ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն , 'ի
Ճանապարհս նորա գնասցեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ 'ի
պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ Ճանա-
պարհք իմ , 'ի պահել ինձ զարդարու-
թիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգուշանալ ինձ
'ի պատուիրանս քո :

Կոստովան եղեց քեզ Տէր յուղղութիւն
սրտի իմոյ , որպէս ուսայց զիրաւունս ար-
դարութեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի , մի' թողուր զիս
մինչ իսպառ :

Ի՞ւ ուղղեսցէ երիտասարդ զՃանապարհս
իւր , այլ 'ի պահել զբանս քո :

Բոլորով սրտիւ իմով խնդրեցի զքեղ , մի'
մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

'Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո , որ-
պէս զի մի' մեղայց քեղ :

Օրհնեալ ես դու Տէր , ուսո՛ ինձ զարդա-
րութիւնս քո :

Ը ըժամիք իմովք պատմեցից զամենայն
իրաւունս բերանոյ քո :

'Ի Ճանապարհս վկայութեանց քոց զուար
ճացայ , որպէս յամենայն 'ի մեծութեան :

'Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և ղգուշացայ՝ ի ճանապարհս քո :

Օիրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մոռացայ ղըանս քո :

Ճատո՛ ծառայի քում, զի կեցից և պահեցից զըանս քո :

Օարթո՛ զաչս իմ, և նայեցայց 'ի սքանչելիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի՛ թագուցաներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափագեաց անձն իմ, 'ի ցանկալ ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Սաստեցեր ամբարտաւանից . անիծեալ ոյք խոտորեցան 'ի պատուիրանաց քոց :

'Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զարհամարհանս, զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի :

Վանզի նստան իշխանք և չարախօսէին զինէն, այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :

Օի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :

Աերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, **Տ**էր կեցո՞ զիս ըստ բանի քում:

Օճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և լուար ինձ . ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո :

'Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաստուն արա զիս, և քննեցից զսքանչելիս

քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ՝ի ձանձրանալ,
 հաստատեա զիս՝ի բանս քո :
Օձանապարհս մեղաց՝ի բաց արա յինէն,
 և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :
Օձանապարհս ճշմարտութեան քո ընտ-
 րեցի, և զիրաւունս քո ես ոչ մուացայ :
Անրձեցայ ես՝ի վկայութիւնս քո, **Տէր** մի
 յամօթ առներ զիս :
 'Ի ձանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-
 թացայ, զի անդորր արարեր սրտի իմոյ :
Օրէնսգէտ արա զիս **Տէր**՝ի ձանապարհս
 իրաւանց քոց, և խնդրեցից զնա յամենայն
 ժամ :

Խմաստուն արա զիս, և քննեցից զօրէնս
 քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով :
Եռաջնորդեա ինձ՝ի շաւիզս պատուիրա-
 նաց քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ :
Խոնարհեցո՛ զսիրտ իմ՝ի վկայութիւնս քո,
 և մի՛ յադահութիւն :

'Ի արձո՛ զաչս իմ զի մի՛ տեսից զնանրու-
 թիւն,՝ի ձանապարհս քո կեցո՛ զիս :
 Հաստատեա ծառայի քում՝ զբան քո
 յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս զոր և կարծեցի,
 զի դատաստանք քո քաղցր են :

Եհա՞ ցանկացայ պատուիրանաց քոց,
 յարդարութեան քում՝ կեցո՛ զիս :

Վկեցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո
 Տէր, և փրկութիւն քո ըստ բանի քում:
 Տայ պատասխանի ոյք նախատեն զիս բա-
 նիւք, զիս 'ի բանս քո յուսացայ:
 Ո՞չ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ ըդ-
 բան ճշմարտութեան մինչև յոյժ, զիս յի-
 րաւունս քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յա-
 ւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից:
 Դնայի ես յանդորրու, զիս զպատուիրանս
 քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագա-
 ւորաց, և ոչ ամաչէի:
 Խորհէի 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի:
 Ճամբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո
 զոր սիրեցի, և խորհէի յարդարութեան
 քում:

Յիշեալ զբան ծառայի քո, յոր և յուսա-
 ցուցեր զիս:

Այ միսիթարեցէ զիս 'ի խոնարհութեան
 իմում, զիս բան քո կեցոյց զիս:

Վմբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ,
 այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տէր,
 և միսիթարեցայ:

Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց, և
 ոյք թողին զօրէնս քո:

Գովելի են ինձ իրաւունք քո , 'ի տեղւոյ
պանդիստութեան իմոյ :
Ծիշեցի 'ի դիշերի զանուն քո Տէր , և պա-
հեցի զօրէնս քո :
Աս եղե ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի
զարդարութիւնս քո ինդրեցի :

ԱՌԵՒՆ-ԷՅ :

Բաժին իմ ես դու Տէր , ասացի պահել
ինձ զօրէնս քո :
Եղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով ,
ողորմեա' ինձ ըստ բանի քում :
Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ , և դարձուցի
զոտս իմ 'ի վկայութիւնս քո :
Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ , զի պա-
հեցի զպատուիրանս քո :
Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ , այլ զօ-
րէնս քո ես ոչ մոռացայ :
'Ի մէջ դիշերի յառնէի խռատովան լինիլ
առ քեզ , վասն իրաւանց և արդարութեանն
քո :
Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղածաց
քոց , որոց պահեալ էին զպատուիրանս քո :
Ողորմութեամբ Տեառն լի եղե երկիր ,
զարդարութիւնս քո ուսո՞ ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի
քում Տէր, ըստ բանի քում:
Օքաղցրութիւն զիսրատ և զգիտութիւն
ուսո՞ ինձ, զի՞ պատուիրանս քո ես հաւա-
տացի:

Այսչեւ խոնարհեալ էի ես մեղայ, վասն
այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ:
Քաղցր ես դու Տէր, և քաղցրութեամբ
քով ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո:
Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբար-
տաւանից . այլ ես բոլորով սրտիւ իմով
քննեցի զպատուիրանս քո :

Աածան որպէս կաթն սիրտք նոցա, այլ ես
զօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս, որ-
պէս ուսայց զարդարութիւնս քո:
Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան
զհաղարս ուկւոյ և արծաթոյ :

Չեռք քո արարին և ստեղծին զիս, իմաս-
տուն արտ զիս և ուսայց զպատուիրանս քո:
Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ ե-
ղիցին, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ:
Շանեայ Տէր զի արդարութեամբ են՝ դա-
տաստանք քո . յիրաւի խոնարհեցուցեր
զիս:

Եղիցի ողորմութիւն քո 'ի մսիթարել զիս,
ըստ բանի քում զծառայս քո:

Երկեսցեն յիս գմութիւնք քո և կեցից , զի
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք որք 'ի տարա-
պարտուց անիրաւեցան յիս , այլ ես հո-
գացայ 'ի պատուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո , և ոյք
Ճանաչեն զվկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ անրիծ յարդարութեան
քում , զի մի' ամաչեցից :

Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս քո ,
զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ բանի քում , ասացի
Երբ միսիթարեսցէ զիս :

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի , զի զարդա-
րութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Քանի՞ ինչ են աւուրք ծառայի քո , ե՞րբ
արացես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց իմոց :
Պատմեցին ինձ անօրէնք զիսորհուրդս , այլ
ոչ որպէս զօրէնս քո :

Վմենայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են , 'ի
նանիր հալածեցին զիս՝ օդնեա ինձ :

Փոքր մի ես և կորուսանէին զիս յերկրի ,
այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Աստ ողորմութեան քում կեցո՞ զիս , և պա-
հեցից զվկայութիւնս ըերանոյ քո :

Յաւիտեան Տէր բան քո կայ յերկինս ,
ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն քո :

աստատեցեր զերկիր, և կայ :

բամանի քում մնայ տիւ, զի ամենեքեան
ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կանխառ
ևս արդեօք կորուսեալ էի 'ի խոնարհու-
թեան իմում :

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս
քո, զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես և կեցն զիս, զի զարդարու-
թիւնս քո խնդրեցի :

Խնձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսանել,
զի զվկայութիւնս քո ես 'ի միտ առի :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախճան ,
յոյժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո, զօրհանապաղ
խօսք իմ էին :

Վան զթշնամիս իմ խմաստուն արարեր
զիս 'ի պատուիրանս քո, զի յաւիտեան իմ
էին :

Վան զամենայն ուսուցիչս իմ խմաստուն
եղէ, զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :

Վան զծերսն խմաստուն եղէ, զի զպա-
տուիրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց արդելի
զոտս իմ, որպէս զի պահեցից զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ, զի դու-
օրէնսդէտ արարեր զիս :

Արակես զի քաղցր են՝ ի քիմս իմ բանք քո՝
քան զմեղը բերանոյ իմոյ :
՚Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատեցի
զամենայն ճանապարհու չարաց, զի դու օ-
րէնսգէտ արարեր զիս :

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց, և լոյս
տան շաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի, զի պահեցից զա-
մենայն իրաւունս ար, արութեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, Տէր կեցու զիս
ըստ բանի քում:

Շնդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա Տէր, և
զիրաւունս քո ուսու ինձ :

Վնձն իմ՝ ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և
զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ, ՚ի պա-
տուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւի-
տեան, զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդա-
րութիւնս քո յաւիտեան, վասն հատուց-
ման :

Օանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի:
Օգնական և փրկիչ իմ ես դու, և ես՝ ի
բանս քո յուսացայ :

՚Ի բաց եղերուք յինէն չարք, և քննեցից
զպատուիրանս Վստուծոյ իմոյ :

(Օ) դնեամ ինձ ըստ բանի քում և կեցո՞ղիս,
և մի՛ յարօթ առներ զիս՝ ի յուսոյ իմմէ:

(Օ) դնեամ ինձ և տպրեցո՞ղիս, և խորհե-
ցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Վնարդեցեր զամենեսեան որք ապստամբք
եղեն յարդարութեանց քոց, զի անիրա-
ւութեամբ էին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղա-
ւորս երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպա-
տուիրանս քո :

Աեւուեամ ընդ երկիւլ քո զմարմին իմ, զի
՚ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Լ րարի իրաւունս և արդարութիւն, մի՛
մատներ զիս՝ ի ձեռս նեղչաց իմնց :

Ընկալ զծառայս քո՝ ի բարի, զի մի՛ ամ-
բարտաւանք զզուեսցեն զիս :

Սպասեցին աշք իմ փրկութեան քում
Տէր, և բանից արդարութեան քո :

Վրա ընդ ծառայի քում Տէր ըստ ողոր-
մութեան քում, զարդարութիւնս քո ուսո՛
ինձ :

Կառայ քո եմ ես, իմաստուն արա զիս, և
ծանեայց զվեայութիւնս քո :

Ժամ է պաշտել զՏէր , Խափանեցին զօ-
քէնս .քո :

Ա տսն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս .քո ,
քան զամենայն ուկի և զտպաղիոն :

Վ մենայն պատուիրանք քո յաջողեցան
ինձ , զի ատեցի ես զՃանապարհս չարաց :

Ա քանչելի են վկայութիւնք քո , վասն այ-
սորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յ այտնութիւնն բանից քոց լուսաւոր և ի-
մասառն առնել զտղայս :

Օ քերան իմ բացի և առի զՀոգի , 'ի պա-
տուիրանս քո փափաղեաց անձն իմ :

Ա այեա առիս և ողորմեա ինձ , ըստ իրա-
ւունս սիրողաց անուան քո :

Զ Ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի քում , և մի՛ տիրեսցեն ինձ ամենայն
մեղք :

Փ րկեած զիս 'ի զբարտութենել մարդկան ,
և պահեցից զպատուիրանս քո :

Ե րենեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառայս քո , և ուսո՞
ինձ զարդարութիւնս քո :

Ա տակք ջուրց իջին յաչաց իմոց , զի ոչ
պահեցին զօրէնս քո :

Վ արդար ես դու Տէր , և ուղիղ են դատաս-
տանք քո :

Պ ատուիրեցեր զարդարութիւն վկայու-
թեանց քոց , և ճշմարիտ են յօյժ :

Վաշեաց զիս նախանձ քո , զի մոռացան
զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ քո
սիրեաց զսա :

Մանուկ եմ ես և արհամարհեալ , և զար-
դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Վրդարութիւնն քո արդարութիւն յաւի-
տենից և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Վեղութիւնն և վիշտք գտին զիս , և պա-
տուիրանք քո խօսք իմ էին :

Վրդարութեամբ են վկայութիւնք քո յա-
փառեան , իմաստուն արտ և կեցո զիս :

Կարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով ,
լուր ինձ Տէր զի զարդարութիւնս քո խնդ-
րեցի :

Վղաղակեցի առ քեզ և փրկեա զիս , և պա-
պահեցից զվկայութիւնս քո :

Կանխեցի տարաժամու աղաղակեցի , և ես
'ի բանս քո յուսացայ :

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու , 'ի խօսիլ
ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լուր Տէր ըստ ողորմութեան
քում , և յիրաւունս քո կեցո զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրե-
նութիւն , զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :

Մերձեօդու Տէր , և ամենայն պատուիրանք
քո ճշմարիտ են :

Իսկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց քոց ,
զի յաւիտեան հաստատեցեր զիս :

Sես զիսոնարհութիւն իմ և փրկեա զիս ,
զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Tրատեա զդատաստանս իմ և փրկեա զիս ,
և ըստ բանի քում կեցո զիս :

Aնոի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի զի -
թ բաւունս քո ոչ պահեցին :

Vթութիւնք քո բազում են Տէր , և ըստ
իրաւանց քոց կեցո զիս :

Rազում են որք հալածեն և նեղեն զիս , 'ի
վկայութեանց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Aյէի յանադորոյնս և մաշէի , զի զպա-
տուիրանս քո ոչ պահեցին :

Sես զի զպատուիրանս քո սիրեցի , Տէր ո-
ղորմութեամբ քո կեցո զիս :

Wկիզըն բանից քոց ճշմարտութիւն է , յա-
ւիտեան են ամենայն իրաւունք արդարու-
թեան քո :

Gշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր , և 'ի
բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ :

Dնծացայ ես 'ի բանս քո , որպէս այն որ
գտանէ աւար բազում :

Oմեղս ատեցի և անարգեցի , և զօրէնս քո
սիրեցի :

Iօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ ,
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ՝ ոյք սիւ-
րեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ' ի նոսա զայթակ-
ղութիւն :

Ապասեցի փրկութեան քում Տէր, և զպա-
տուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո, և
սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս
քո, զի ամենայն ճանապարհը իմ առաջի
քո են :

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո
Տէր, ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :
Մացեն աղօթք իմ առաջի քո Տէր, և բա-
նիւ քո փրկեա զիս :

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո,
յորժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս
քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն
պատուիրանք քո արդարութեամք են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս, զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Հանկացայ փրկութեան քում Տէր, և օ-
րէնք քո խօսք իմ էին :

Աեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, և իրա-
ւունք քո օգնեսցեն ինձ :

Ողորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ,
խնդրեա զծառայս քո՝ զի զպատուիրանս
քո ես ոչ մոռացայ :

Օրհնութեան Եսայեայ , իոյծովնամատուր
առը Անբժարէն : Եսայ . ի :

( ) Յօհաննէ զլուստուած յօհաննութիւն
նոր , զի իշխանութիւն նորա 'ի բար-
ձունս փառաւորի :

Եւ անուն նորա փառաւորեալ է , 'ի ծա-
դաց մինչև 'ի ծագս երկրի :

Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւուք , կղզիք և ա-
մենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անապատն և ամենայն բնա-
կիչք իւր , ուրախ եղիցին բանակք և բակք
Կեղարու , և ուրախ եղիցին բնակիչք վի-
մին :

'Եղինոց լերանց գոշեսցեն , տացեն զփառս
Ըստուծոյ . և զքաջութիւն նորա կղզիք
պատմեսցեն :

Տէր Ըստուած զօրութեանց դիմեալ գայ
զարթուցանել զպատերազմ , յարուցանել
զնախանձ , փող հարկանել և դոչել 'ի վե-
րայ թշնամեաց իւրոց զօրութեամբ բաղ-
մաւ :

Ուրախ եղիցին երկինք 'ի վերուստ , և ամսպ
ցօղեսցեն զարդարութիւն :

Շղինեսցէ երկիր զողորմութիւն և զարդա-
րութիւն՝ առ հասարակ բղինեսցէ :

Ապօլու ՀՅԱՆԿԱՆՈՒՄ ԱՊՐԻԼԻՔԻՆ :

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, և լուաւ Աստուած յանդնդոց դժոխոց աղաղակի իմում:

Լուր Տէր ձայնի իմում՝ զի ընկեցեր զիս' ի խորս ծովու, և շրջանք գետոց պաշարեցին զիս:

Ամենայն զքօսանք քո և ալիք քո անցին 'ի վերայ իմ, և ասացի թէ մերժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց:

Արդ՝ իցէ՞ թէ յաւելից հայիլ 'ի տաճար սուրբ քո, զի հեղան զիսև ջուրք մինչեւ յանձն իմ, և անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս:

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց, իջի ես 'ի խորս երկրի, և տեսի զնիգս նորա, զի եին որպէս աղխք յաւիտենից. և ելցեն յապականութենէ կեանք իմ:

Առ քեզ Տէր Աստուած իմ՝ ի նուաղիլանձին իմոյ կարդացի, և զքեզ Տէր յիշեցի, և մացեն աղօթք իմ՝ ի տաճար սուրբ քո:

Զի ոյք պահեին զունայնութիւն և զստութիւն, յողորմութենէ իւրեանց մերժեցան:

Այլ ես 'ի ձայն օրհնութեան խոստովան եղէց քեզ, մատուցից պատարագս Տեառն, և կատարեցից զուխտ իմ՝ ի փրկութեան:

Օդնութիւն ինձ 'ի Տեառնէ եկեսցէ , որ
արար զերկինս և զերկիր :

Ո՞չ տար 'ի սասանութիւն զոտնքո , և մի
ննջեսցէ պահապան քո :

Արակէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
հապանն Խարայէլի :

Տէր պահեսցէ զքեզ , և Տէր ընկալցի ա-
ջոյ ձեռամբն խորով :

Երեգակն 'ի տուէ քեզ մի մեղիցէ , և մի
լուսին 'ի գիշերի :

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ .
պահեսցէ Տէր զանձն քո :

Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ յայսմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

Օքհնութիւնն առարկմանոց : Ճ'ԻՒ

Աւրախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս , 'ի տուն
Տեառն երթիցուք մեք :

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո
Երուսաղէմ :

ԶԱՐՈՒՍԱՊԵՄ շինեալ որակէս քաղաք , և
ընակութիւն խը շուրջ զնովաւ :

Ենդ ելանէին ազգք՝ ազգք Տեառն , 'ի
վկայութիւն Խարայէլի , խոստովան լինիւ
անուան Տեառն :

○ զնութիւն ինձ 'ի Տեառնէ եկեսցէ , որ
     արար զերկինս և զերկիր :
 Ա՞մ տար 'ի սասանութիւն դոտնքո , և մի
     ննջեսցէ պահապան քո :
 Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
     հապանն Խարայէլի :
 Տէր պահեսցէ զքեզ , և Տէր ընկալցի ա-
     ջոյ ձեռամբն իւրով :
 Վարեգակն 'ի տուէ քեզ մի՛ մեղիցէ , և մի՛
     լուսին 'ի գիշերի :
 Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ .
     պահեսցէ Տէր զանձն քո :
 Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ յայսմ'
     հետէ մինչև յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԵԼԻՆ, ԹԱՊԻՇՑՈՒՆՈՅ : Ճ'ԻՆ

Արախ եղէ ես ոյք ասէին ցիս , 'ի տուն
     Տեառն երթիցուք մեք :
 Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո
     Երուսաղէմ :

Զ Երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք , և
     բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ :

Վնդ ելանէին ազգք՝ ազգք Տեառն , 'ի
     վկայութիւն Խարայէլի , խոստովան լինիւ
     անուան Տեառն :

Անդ արկեալ են աթոռք դատաստանի ,
աթոռս արկեալ են՝ իտան Դատաթի :
Հարցէք զողջունէ Երուսաղէմի , և զշի-
նութենէ ոյք սիրէք զՏէք :
Եղիցի խաղաղութիւն ՚ի զօրութեան
քում , և շինութիւն յաշտարակս յամուրս
քութիւն ՚ի քէն :

Ա ասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ
զխաղաղութիւն . վասն քոյ և վասն տան
Տեառն Աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբա-
րութիւն ՚ի քէն :

Օրհնութիւնք տագիճանոց : Ճ'Ի՞ն

Առքեղ Տէք համբարձի զաչս իմ , որ
ընակեալդ ես ՚ի յերկինս :
Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն Տեառն իւ-
րոյ , և որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկ-
նոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեղ Տէք Աս-
տուած մեր , մինչև ողորմեսցիս ՚ի վերայ
մեր :

Ողորմեամ մեղ Տէք՝ ողորմեամ մեղ , զի բա-
զում լցաք արհամարհանօք :
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատա-
նօք , որիք նախատէին զմեղ արհամար-
հանօք ամբարտաւանից :

ՕՐԻՆԱԿԱԾԵՒՆԻՇ ՊԱՊԻՀՅԱՆԱԿ : Ճ'ԼՎ.

Եթէ ոչ Տէր էր առ մեղ, ասասցէ Խարայ-
էլ, եթէ ոչ Տէր էր առ մեղ :
Ինդ յառնել մարգկան ՚ի վերայ մեր,
կենդանւոյն կամեցան կլանել զմեղ :
՚Ի բարկանալ սրտմտութեամբ նոցա ՚ի
վերայ մեր, ապա և ջուրք ուրեմն ընկղմե-
ցին զմեղ :

Ինդ ուղիսս անցին անձինք մեր, անցին ան-
ձինք մեր ընդ ուղիսս անդադարս :

(Օրհնեալ է Տէր, որ ոչ ետ զմեղ յորս
ատամանց նոցա :

Անձինք մեր ապրեցան որպէս Ճնճղուկք
յորոգայթէ որսողաց :

(Որոգայթք նոցա փշբեցան, և մեք ապ-
րեցաք :

(Օդնութիւն է մեղ յանուանէ Տէառն,
որ արար զերկինս և զերկիր :

ՕՐԻՆԱԿԱԾԵՒՆԻՇ ՊԱՊԻՀՅԱՆԱԿ : Ճ'ԼՎ.

Ո յուսայ ՚ի Տէր, որպէս լեառն Ախօն, մի՛
սասանեսցի յաւիտեան՝ որ բնակեալն է
յէրուսաղէմ :

Լերինք շուրջ են զնովաւ, Տէր շուրջ է

զժողովրդեամբ իւրով՝ յայսմ հետէ մինչեւ
յաւիտեան :

Ո՞ւ թողու Տէր զգաւազան մեղաւորաց՝ ի
վիճակս արդարոց , և արդարք մի՛ ձգես-
ցեն զձեռս իւրեանց յանօրէնութիւն :
Բարի առնէ Տէր բարեաց , և այնոցիկ
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Խակ զթիւրեալսն 'ի յափշտակութիւն ,
տանի զնոսա Տէր ընդ այնոսիկ ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն . խաղաղութիւն 'ի
վերայ խրայէլի :

(Օրհնութեան ասպիճանոց : Ճ'ԻԵ)

Դարձուցանել Տեառն զգերութիւն Աիօ-
նի , և եղաք մեք մխիթարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդու-
թեամբ , և լեզուք մեր ցնծութեամբ :

Յայնժամ ասասցեն 'ի հեթանոսս , մէծ
արար Տէր զառնելն իւր ընդ նոսա , մէծ
արար Տէր զառնելն իւր ընդ մեզ . և մեք
եղաք բերկրեալք :

Դարձն Տէր զգերութիւնս մեր՝ որպէս
զուղիս , 'ի հարաւոյ . ոյք վարէին արտաս-
ուօք , ցնծութեամբ հնձեսցեն :

Երթալով երթային և լային , ոյք բար-
ձիալ տանէին զսերմանիս իւրեանց :

Պալով եկեսցեն և յնծասցեն , ոյք ա-
ռեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :

Օբհու-լիւնս տադիճանոց : **ՃՌ.Օ.**

Եթէ ոչ Տէր շինէ զտունն , 'ի նանիր
վաստակին շինօղք նորա :

Եթէ ոչ Տէր պահէ զքաղաքն , ընդու-
նայն տքնին պահապանք նորա :
'ի նանիր է ձեզ յառնելն կանխաւ . արդ
արիք՝ մինչև էք ննջեցեալք , ոյք ուտէք
զհաց ցաւոց :

'ի ժամանակի որպէս տացի քուն սիրե-
լեաց իւրոց , ժառանգութիւն առն՝ որդիք
են . որոյ վարձք իւր են , այն է պտուղ
որովայնի իւրոյ :

Որպէս նետք 'ի ձեռու հզօրի . այնպէս են
և որդիքն թօթափելոց :

Երանին որ ելից զցանկութիւն իւր 'ի նո-
ցանէ . մի՛ ամաչեսցեն՝ յորժամ խօսեսցին
թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ դրանն :

Օբհու-լիւնս տադիճանոց : **ՃՌ.Յ.**

Երանի՛ ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի
Տեառնէ , և զնան 'ի ճանապարհս նորա :

Օվաստակս ձեռաց քոց կերիցես , երանի
է քեզ , և բարի եղիցի :

Ամին քո որպէս այդի վայելուչ յանկիւնս
տան քո . որդիք քո որպէս նորատունկ ձի-
թենւոյ՝ շուրջ զսեղանով քո :

Եյսպէս օրհնեսցի ամենայն մարդ , որ եր-
կընչի 'ի Տեառնէ . օրհնեսցէ զ.քեզ Տէր 'ի
Ախօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարութիւն Երուսաղէմի՝
զամենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց , խաղա-
ղութիւն 'ի վերայ Խարայէլի :

(Օրհնութեանք աստիճանաց : Ճ'Ի :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի
մանկութենէ իմմէ , ասասցէ Խարայէլ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի ման-
կութենէ իմմէ , և ինձ ո՛չ յաղթեցին :

Օթիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ եր-
կար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց :
Տէր արդար է , և խորտակէ զուլն մեղա-
ւորաց :

Եմաչեսցեն և յետս դարձցին ամենե-
քեան՝ ոյք ատեն զԱխօն :

Եղիցին նոքա որպէս խոտ տանեաց , որ
մինչչէ 'ի բուռն եկեալ՝ չորացաւ :

Աւստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձօղն, և ոչ
զգիրկս իւր որ զորայն ժողովէր:
Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցանեին
առ նոքօք, [թէ օրհնութիւն Տեառն ընդ
ձեզ, և օրհնեցաք զձեղ յանուանէ
Տեառն:

(Օրհնութիւնն ասադիմոնաց : ՇԴ)

'Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր, Տէր՝
լուր ձայնի իմում:
Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօ-
թից իմոց:
Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես Տէր
Տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո, զի 'ի
քէն է քաւութիւն:
Ա ասն անուան քո համբերի Տէր, համ-
բեր անձն իմ բանի քում, յուսացաւ ան-
ձըն իմ 'ի Տէր:
'Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ . 'ի
պահէ առաւօտու յուսացաւ Խարայէլ 'ի
Տէր:
'Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, 'ի
նմաննէ է փրկութիւն, և նա փրկեաց զԼա-
րայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Օրհնութեանք տարիի ճանապարհ : Ճ' |

Sէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ , և ոչ դքօս
սան աչք իմ :

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս , և ոչ ընդ
այնոսիկ ոյք սքանչելի եղեն քան զիս :
Իայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մանուկ
սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր իւրոյ , և դարձ
նորա անդրէն 'ի նոյն :

Cայլ թէ հպարտացուցի արդեօք զանձն
իմ , այսպէս եղիցի հատուցումն անձին իւ-
մոյ . յուսացաւ խրայէլ 'ի Տէր յայսմ
հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Երժ շուսոյ : Ճ' | Ը

Gիշեա Տէր զԴաւիթ , և զամենայն հե-
զութիւննորա :

Որպէս երդուաւ Տեառն , և ուխտո եղ Աս-
տուծոյ Հակոբայ :

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ , թէ ե-
լից յանկողինս մահճաց իմոց :

Թէ տաց քուն աչաց իմոց , կամ նինջ
արտեանաց իմոց , կամ հանդիստ իրանաց
իմոց , մինչեւ գտից զտեղի յարկի Տեառն
Աստուծոյ Հակոբայ :

Ահա լուաք զնմանէ յԱփրաթայ, և գտաք
զնա՝ ի դաշտս մայրեաց :

Առցուք ՚ի յարկս նորա, երկիրպաղցուք
՚ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ուրք նորա :

Արի Տէր ՚ի հանգիստ քո, դու և տապա-
նակ կտակի սրբութեան քո :

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն
և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

Վասն Դաւթի սիրելոյ քո, մի՛ դարձու-
ցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ :

Երդուաւ Տէր Դաւթի ճշմարտութեամբ՝
և ոչ ստեաց նմա, ՚ի պտղոյ որովայնի նո-
րա նստուցանել յաթոռ նորա :

Ուե պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ, և
զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա:
Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւի-
տենից յաթոռ քո :

Հաճեցաւ Տէր ընդ Աիօն, և ընտրեաց բը-
նակիլ ՚ի նմա, ասէ՝ այս է հանգիստ իմ
յաւիտեանս յաւիտենից, ՚ի սմա բնակե-
ցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :

Օայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից, և
զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :

Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն,
և սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Ենդ ծագեցից զեղջւոր ՚ի Դաւիթ, պատ-
րաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ :

թշնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ , այլ
'ի վերայ նորա ծաղկեսցի սրբութիւն իմ :

ԵՐԳ ՀՈՒՅ : Շ'Լ. Տ.

Օքը բարի , կամ զի՞ վայելուչ , զի բնա-
կին եղբարք 'ի միասին :

Արպէս իւղ զի իջանէ 'ի գլուխ 'և 'ի մօ-
րուսն Ահարօնի , և 'ի մօրուացն իջանէ 'ի
գրապանս զգեստու նորա :

Արպէս ցող՝ զի ցողէ 'ի Հերմօնէ 'ի վերայ
լերին Ախօնի :

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն , և
զկեանս յաւիտենից :

ԵՐԳ ՀՈՒՅ : Շ'Լ. Վ.

Վստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն
զՏէր . ու կայք 'ի տուն Տեառն , և 'ի գա-
ւիթս Աստուծոյ մերոյ :

'Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սրբ-
ութիւն , և օրհնեցէք զՏէր :

Օրհնեսցէ զմեղ Տէր 'ի Ախօնէ , որ արար
զերկինս և զերկիր :

ԱՅԵՒԹՅՈՒՆ :

Օրհնեցէք զանուն Տեառն , օրհնեցէք
ծառայք Տեառն զՏէր . ո կայք 'ի տուն
Տեառն , 'ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զՏէր՝ զի բարի է , սաղմօս ա-
սացէք անուան նորա՝ զի քաղցր է :

ՕՀՅակոր ընտրեաց իւր Տէր , և զԴարայէլ
ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ՝ զի մեծ է Տէր , և Տէր մեծ է
քան զամենայն կուռս :

Զամենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար
Տէր , յերկինս և յերկրի՝ 'ի ծով և յամենայն
խորս :

Հանէ զամպս 'ի ծաղաց երկրի , զի այլա-
տակունս իւր յանձրես արար , և հանէ
զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եղիպտաց-
ւոց , 'ի մարդոյ մինչև յանասուն :

Առաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր 'ի
մէջ քո Եղիպտոս , 'ի Փարաւոն՝ և յամե-
նայն զօրս իւր :

Եհար զաղցս բաղումն , և սպան զթագա-
ւորս հզօրս :

ՕԱՅԵՀՈՆ թագաւոր Ամուրհացւոց , զԱՎՔ
թագաւոր Բասսանու , և զամենայն թա-
գաւորութիւնս Քանանացւոց :

Առ զերկիր նոցա 'ի ժառանգութիւն ,
ժառանգութիւն խրայէլի ժողովրդեան
իւրոյ :

Տէր անուն քո յաւիտեան , **Տէր** յիշա-
տակ .քո ազգէ մինչև յաղդ :

Կատէ **Տէր** զժողովուրդս իւր , և 'ի ծա-
ռայս իւր միսիթարի :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են ,
ձեռագործք են որդւոց մարդկան :

Հերան գոյ և ոչ խօսին , աչք են՝ և ոչ
տեսանեն :

Ականջք են՝ և ոչ լսեն , և ոչ գոյ շունչ 'ի
բերանսնոցա :

Աման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա ,
ամենեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նոսա :

Տաւն խրայէլի օրհնեցէք զ**Տէր** . տուն Ա-
հարօնի օրհնեցէք զ**Տէր** :

Տուն Դեեայ օրհնեցէք զ**Տէր** . երկիւղածք
Տեառն օրհնեցէք զ**Տէր** :

Օրհնեալ **Տէր** 'ի Ախոնէ , որ բնակեալն է
յերուսաղէմ :

ԵՒԼ-ԻՄ : Շ'ԼԵ

Առստովան եղերուք **Տեառն** , զի բարի
է զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Կոստովան եղերուք Աստուծոյն Աստու-
 ծոց, զի յաւիտեան է ող:
 Կոստովան եղերուք Տեառն տերանց, զի
 յաւիտեան է ող:
 Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն, զի յա-
 ւիտեան է ող:
 Օերկինս արար իմաստութեամբ իւրով,
 զի յաւիտեան է ող:
 Հաստատեաց զերկիր՝ ի վերայ ջուրց, զի
 յաւիտեան է ող:
 Արար զլուսաւորս մեծամեծս միայն, զի
 յաւիտեան է ող:
 Օարեգակն արար իշխանական տուըն-
 ջեան, զի յաւիտեան է ող:
 Օլուսին և զաստեղս իշխանական դիշե-
 րոյ, զի յաւիտեան է ող:
 Եհար զերկիրն Եգիպտացւոց անդրանկօք
 իւրովք հանդերձ, զի:
 Եւ Եհան զԼասրայէլ՝ ի միջոյ նորա, զի
 յաւիտեան է ող:
 ՚Ի ձեռն բարձր և բազուկ հզօր, զի յաւի:
 Եհերձ զծովն մեծ և բաժանեաց յեր-
 կուս մասունս, զի յաւի:
 Եւ անցոյց զԼասրայէլ ընդ մէջ նորա, զի
 յաւիտեան է ող:
 Ռնկղմեաց զՓարաւոն և զզօրս իւր՝ ի՞՞օռով
 կարմիր, զի յաւի:

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ , զի
յաւիտեան է ող :

Եհար զազգս մեծամեծս միայն , զի յաւի :
Եւ սպան զթագաւորս հզօրս , զի յաւի :
ՕԱԵՀօն թագաւոր Ամուրհացւոց , զի յա :
ՕԱՎԳ թագաւոր Բասանու , զի յաւի :
Ետ զերկիր նոցա 'ի ժառանգութիւն , զի :
Ժառանգութիւն Խորայէլի ծառայի իւրօյ ,
զի յաւիտեան է ող :

Յիշեաց զմեղ Տէր 'ի խոնարհութեան
մերում , զի յաւի :

Եւ փրկեաց զմեղ 'ի ձեռաց թշնամեաց
մերոց , զի յաւի :

Ոտայ կերակուր ամենայն կենդանեաց ,
զի յաւիտեան է ող :

Խոստովան եղերուք Աստուծոյն երկնա-
ւորի , զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասումու 'Դասւլէ . 'ի ՅԵՒՆԻ ԵՐԵՄԱԿՅԻ . ԱՆՆՉՈՒ
ՅԵՐԵՄԱԿՅՈՒՆ : **Ճ'Լ.Օ.**

Առ գետս Բարելացւոց , անդ նստէաք և
լայաք . որպէս յիշեցաք մէք անդ զԱիօն :
'Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտա-
կարանս մեր :

Անդ հարցանէին դերիչք մեր զբանս օրհ-

նութեան, գերեվարք մեր ստիպէին զմեզ
և ասէին :

(Օրհնեցէք մեզ օրհնութենէն Ախոնի, իսկ
զիարդ օրհնեցուք զօրհնութիւնս Տեառն
յերկիր օտար :

Ոչէ մոռացայց զքեզ Երուսաղէմ, մոռաս
ցի զիս աչ իմ :

Ացեսցի լեզու իմ՝ ի քիմս իմ, թէ ոչ յի-
շեցից զքեզ, թէ ոչ նախ նուագեցից ըզ
քեզ Երուսաղէմ, սկիզբն ուրախութեան
իմոյ :

Յիշեա Տէր զորդիսն Եղովմայ, յաւոքան
Երուսաղէմի :

Ոյք ասէին քակեցէք քակեցէք, մինչեւ ՚ի
հիմն հասուցէք :

Դուստր Բաբելացւոց թշուառական, ե-
րանի որ հատոյց զհատուցումն քո զոր գու-
մեզ հատուցեր :

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո, և եհար
զքարի :

Սահման Դաւթի:

Խոստովան եղէց քեզ Տէր բոլորով սըր-
տիւ իմով, առաջի հրեշտակաց սազմոս ա-
սացից քեզ :

Օի լուար զբանս բերանոյ իմոյ , Երկիրապա-
գից՝ ի տաճար սուրբ քո , և խոստովան ե-
ղէց անուան քում վասն ողորմութեան և
Ճշմարտութեան քոյ :

Անձ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ
քո . յորում աւուր կարդամ առ քեզ
վաղվաղակի լուր թուծ , և բազում արաս-
ցես զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան Եղիցին առ քեզ ամենայն թա-
գաւորք Երկրի , զի լուան զբանս բերանոյ
քո , և օրհնեսցես զՃանապարհս քո :

Անձ են փառք Տեառն , բարձր է Տէր , ըդ
խոնարհս տեսանէ , և զբարձունս 'ի Հե-
ռաստանէ Ճանաչէ ?

Տմէ զնացից ես 'ի մէջ նեղութեան , կե-
ցուսցես զիս 'ի բարկութենէ թշնամոյն :
Զգեցեր զՃեռն քո 'և փրկեաց զիս աջ քո ,
և Տէր հատուսցէ ընդ իմ :

Տէր ողորմութիւն քո յաւիաեան , զգործա-
ձեռաց քոց մի՛ անտես տղներ :

Ի Համարած . Սաղման Պատ-Աւ : Ճ Լ Յ

Տէր փորձեցեր զիս և ճանեար զիս , զու-
ժանեար զնստել իմ և զյառնել իմ :

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ՝ ի չեռաստանէ; զշափիղս իմ և զվիճակս իմ դուքննեցեր, և զամենայն ճանապարհս իմ յառաջազոյն տեսեր, զի ո՛չ դոյ նենգութիւն՝ ի լեզուի իմում:

Ահա դու Տէր՝ ծամեար զյետին իմ և զառաջին իմ, դու ստեղծեր զիս և եղեր զձեռն քո՝ ի վերայ իմ:

Աքանչելի եղեւ գիտութիւն քո յինէն, զօրացաւ և ոչ հանդարտեմ սմա:

Յո՞ երթայց ես յոգւոյ քումմէ, կամ յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց:

Ու՞ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես, և թէ իջանեմ՝ ի գժոխս, և անդ մօտ ես:

Ու՞ առից զթես իմ ընդ առաւօտս, և ընակեցայց յեղերս ծովու:

Ասկայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ, և աջ քո ընկալցի զիս:

Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեաց զիս, կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ փափկութեան իմոյ:

Խաւարն՝ ի քեզ ո՛չ խաւարեսցի, և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի, և խաւար նորա որպէս զլոյս նորա:

Դու ստացար զերիկամունս իմ, և ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ:

Խոստովան եղեց քեզ Տէր, զի աչեղ և

սքանչելի ես . սքանչելի են գործք քո , և
անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Ո՞չ թագեաւ ոսկը իմ 'ի քէն զոր արա-
րեր 'ի ծածուկ , և կար զօրութեան իմոց
ընդ ստորինս երկրի :

Չանդործս իմ տեսին աչք քո , և 'ի գիրս
քո ամենեքեան գրեցան :

'Ի տուէ մոլորեցան , և ոչ ոք էր որ առաջ-
նորդէր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարու եղեն բարեկամք քո
Վատուած , և յոյժ զօրացան իշխանք նո-
ցա :

Յօտւեցի զնոսա և քան զաւազ բազմա-
ցան , զարթեայ՝ և արդ ընդ քեզ եմ :

Յօէ սպանանես զմեղաւորս՝ Վատուած ,
արք արեան 'ի բաց եղերուք յինէն :

'Ի հակառակութիւն և 'ի նախանձ , առ-
ցեն 'ի նանիր զքաղաքս քո :

Չատելիս քո Տէր՝ ատեցի , և 'ի վերայ
թշնամեաց քոց մաշեցայ :

Յատելութիւն կատարեալ ատեցի զնոսա ,
և եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեա զիս Վատուած՝ և ծանիր զսիրս
իմ , քննեա զիս՝ և ծանիր զշաւիլս իմ . և
տես թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի ճանա-
պարհս իմ , և առաջնորդեա ինձ 'ի ճա-
նապարհս քո յաւիտենից :

՚ի կապարած . Ասովու Պատելի : Շ' կ.

Ապրեցո՞ զիս Տէր՝ ի մարդոյ չարէ . յառ-
նէ անիրաւէ փրկեա զիս :
Խորհեցան զանօրէնութիւն՝ ի սիրտս իւ-
րեանց , վօր ամենայն պատրաստեցան՝ ի
պատերազմ :

Արեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի , և
թոյնք իժից՝ ի ներբոյ շրթանց նոցա :
Պահեա զիս Տէր՝ ի ձեռաց մեղաւորի , և
’ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս :
Խորհեցան խափանել զգնացս իմ , թա-
գուցին ամրարատաւնք որոդայթ ինձ :
Լարս ձկեցին որոգայթ ոտից իմոց , չուրջ
զշաւզօք իմովք եղին ինձ զգայթակղու-
թիւն :

Եսացի՝ Տէր Եսառած իմ ես դու , ունկն
գիր Տէր՝ ձւյնի աղօթից իմօց :
Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ ,
հովանի զլեցյ իմոյ յաւուր պատերազմի :
Մի մասներ զիս Տէր՝ ի ցանկութիւն մե-
ղաւորաց , ոյք Խորհեցան վասն իմ՝ մի՛ ընդ
վայր հարկաներ զիս :

Օի մի՛ երբէք բարձրասցին , և Խորհուրդք
նոցա մի՛ կատարեսցին . վախճան կատա-
րածի նոցա՝ վաստակ շրթանց իւրեանց
ծածկեսցէ զնոսա :

Արկցես՝ ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ,
և կործանեսցես զնոսա.՝ ի տառապանաց
մի՛ կարասցեն կեալ :

Արդոյ լեզուանւոյ մի՛ յաջողեսցի՝ ի վե-
րայ երկրի զայր մեղաւոր շարիք իւր որ-
սասցեն՝ ի կորուստ :

Օ անեայ զի առնես Տէր դատաստան
աղքատի, և իրաւունս տնօմնկի :

Արդարք գոհասցին զանուանէ քումմէ, և
բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց :

Ստումոս Դատավիլի : Ճ'կ

Տէր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ, նայ-
եա ՚ի ձայն աղօթից իմոց՝ ՚ի կարդալ ի-
մում առ քեզ :

Ուղիղ եզիցին աղօթք իմ որպես խունկ
առաջի քո Տէր Համբարձումն ձեռաց ի-
մոց՝ պատարագ երեկոյի :

Դիր Տէր՝ պահապան քերանոյ իմոյ, և
դուռն ամուր շրթանց իմոց զի մի խոտո-
րեսցի սիրտ իմ ըանիւ չարութեան :

՚Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն, և ոչ
եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա :

Խորատեսցէ զիս արդարն ողորմութեամբ

և յանդիման արասցէ . իւղ մեղաւորի մի
օծցէ զգլուխ իմ , այլ աղօթք իմ , ի կամ
նորա :

Արգելան մերձ առ վիմին դատաւորք նոցա .
լուիցեն բանից իմոց՝ և քաղցրասցին :
Որպէս թանձրութիւն հողոյ՝ դի սփուեալ
է , ի վերայ երկրի . ցրուեացին ոսկերք նո-
ցա մերձ՝ ի դժոխս :

Առ քեղ Տէր Տէր՝ են աչք իմ , ի քեղ
յուսացայ Տէր , մի հաներ զշողի յինէն :
Պահեաւ զիս յորոգայթէ որ թափուցաւ
ինձ , ի գայթակղութենէ գործողին զանօ-
րէնութիւն :

Անկցին ի ցանցս նորա մեղաւորք , միայն
եմ ես՝ մինչեւ անցից :

Խմասդաւլիւն Դաս-Են , Աղօթք , ի ժամանա-
կը զէ եր նու յայլի անդ : Ճ'կը :

Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի , ձայ-
նիւ իմով զՏէր աղաւչեցի :

Սփուեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ , և
զնեղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :
Դ նուազել յինէն հոգւոյ իմոյ , դու Տէր
ծանեար զշաւիղս իմ . ի ծանապարհ յոր
և գնայի , թագուցաւ ինձ որոգայթ :

Այելի յաջմու և տեսանելի, և ոչ ոք ճանա-
շեր զիս, կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և
ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ:

Վշաղակեցի առ քեզ Տէր՝ և ասացի, դու-
ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդա-
նեաց:

Ապյեա Տէր յաղօթու իմ, զի ես խոնարհ
եղէ յոյժ, ապրեցո՞ զիս 'ի հալածչաց ի-
մոց, զի հզօրք եղեն քան զիս:

Տէր հա՞ն 'ի բանտէ զանձնիմ, դոհա-
նամ զանուանէ քումիլ:

Եւ քեզ սպասեն արդարիք մինչեւ հատու-
ցես:

Ասունս Դաւթի ՚ի ժամանակի ոչ հոլոծէր
ունտ Աբեսովով որդի նորու: Ճ' ԽՌ:

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունեն դիր խըն-
դրուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով:
Ա ուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի
մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի
քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամե-
նայն կենդանի:

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ
արար յերկիր զեեանս իմ, և նատոյց զիս
'ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից:

Հանձրացաւ յիս հոգի իմ , և սիրտ վիմ
խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս , խորհեցայ
յամենայն գործսքո + յարարածս ձեռաց
քոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ ըդ-
ձեռս իմ :

Ենձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
քեզ + վաղվաղակի լուր ինձ Տէր , զի նուա-
ղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Ո՞ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն , նը-
մանիցիմ այնոցիկ ոյք իջանեն 'ի գուր:
Լսելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս
քո , զի ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Յ՞ց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից , զի
առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեալ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր , զի
զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՞ ինձ առնել զկամն քո , զի դու ես
Վստուած իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի
յերկիր ուղիղ :

Վ ասն անուան քո Տէր կեցուսցես զիս ,
արդարութեամբ քով հանցես 'ի նեղու-
թենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեալ զթշնա-
միս իմ , և կորո՞ զամենայն նեղիչս անձին
իմոյ , զի ես ծառայ քո եմ :

Առաջնորդ Դատութիւն . առաջնորդ Վարչական Ռ' Խօհ :

Օրհնեալ Տէր Աստուած իմ , որ ուսոյց
զձեռու իմ 'ի պատերազմ , և զմատունս
իմ 'ի ճակատամարտ :

Ողորմութիւն իմ և ապաւեն իմ , օդնաւ
կան իմ և փրկիչ իմ . ապաւեն իմ , և ես
յուսամ 'ի նա . ո՛չնազանդ առնէ զժռ-
ղովուրդս ընդ ինեւ :

Տէր ո՞վ է մարդ զի յայտնեցար գու նմա ,
կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա :
Մարդ նանրոյ նմանեցաւ , և աւուրք նորա
որպէս հովանի անցին :

Տէր խոնարհեցո՛ զերկինս և էջ , մերձեաւ
'ի լերինս՝ և ծխեսցին :

Փայլեա զփայլատակունս քո և խոռվեա
զնոսա , առաքեա զնետս քո՝ և ցրուեա ըղ-
նոսա :

Առաքեա զձեռն քո 'ի բարձանց և փրկեա
զիս 'ի ջուրց բաղմաց , և 'ի ձեռաց որդւոց
օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզնան-
բութիւն , և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Աստուած յօրհնութիւն նոր օրհնեցից
զքեզ . տասնաշեաւ սաղմոսարանաւ սաղ-
մոս ասացից քեզ :

Ա' տացել զիրկութիւն թագաւորաց մերոց ,
որ փրկելոց իցել դաւիթ ծառայ իւր ՚ի
սրոյ չարել :

Փրկեաւ զիս և ապրեցո զիս ՚ի ձեռաց որդեւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
ըութիւն , և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Որոց ու ստեղք իւրեանց որպէս նորատունկ
հաստատուն են ՚ի մանկութենէ իւրեանց ,
դստեղք նոցա զարդարեալ և պաճուճեալ
՚ի նմանութիւն տաճարի :

Ծ տեմարանք նոցա լի են և բղխեն ՚ի
միմեանս . խաշինք նոցա բաղմածինք են և
բաղմանան ՚ի գնացս իւրեանց , և անդեայք
նոցա պարարտք են :

Ոչ գոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա . և
ոչ աղաղակ ՚ի հրապարակս նոցա :

Երդ երանեցից ժողովրդեան՝ որոյ այս
այսպէս է . նա երանի ժողովրդեան որոյ
Տէր Եստուած է նոցա :

(Օրհնութեանց Առաջնու Պատուի :
Ճ' Խ' Դ'

Բարձր առնեմ զքեզ Եստուած իմ և
թագաւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քոյ յա-
փիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օօրհանապազ օրհնեցից զքեղ, և դովեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Անծ է Տէր՝ և օրհնեալ է յոյժ, և մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Եղաք և աղղք դովեսցեն զգործս քո, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն :

Օմեծ վայելըութիւն փառաց սրբութեան քո խօսեսցին, և զսքանչելիս քո պատմեսցեն

Օզօրութիւն ահի քո ասասցեն, և զմեծութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ յիշատակ բազում քաղցրութեան քո բղիսեսցեն, և արգարութեամբ քո ցընծասցեն :

Գթած ողորմած է Տէր, երկայնամիտ և բազումողորմ:

Քաղցր է Տէր առ ամենեսեան, և զըթութիւն նորա 'ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց :

Խոստովան եղիցին առ քեզ Տէր՝ ամենայն դործք քո, և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեղ:

Օ փառս արքայութեան քո ասասցեն, և զզօրութիւնս քո պատմեսցեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրութիւնս քո, և լզփառս մեծվայելըութեան արքայութեան քո :

Վրբայութիւն քո արքայութիւն ամենայն
յաւիտենից, և տէրութիւն քո աղդէ մինչեւ
յաղդ :

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր,
և արդար է յամենայն գործս իւր :

Հաստատէ Տէր զամենայն դայթակղեալս,
և կանգնէ զամենայն գլորեալս :

Եւչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան, և դու¹
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին, բանաս ըղ-
ձեռն քո, և լցուցանես զամենեսեան քաղց-
րութեամբ կամօք քովք :

Երդար է Տէր յամենայն ճանապարհս
իւր, և սուրբ է յամենայն գործս իւր :

Անրձ է Տէր առ ամենեսեան՝ ոյք կար-
դան առ նա, առ ամենեսեան՝ ոյք կարդան
առ նա ճշմարտութեամբ :

Օկամն երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր,
ազօթից նոցա լե՛ և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ Տէր զամենեսեան ոյք սիրեն զնա,
և զամենայն մեղաւորս սատակէ Տէր :

Օօրհնութիւնս Տեառն խօսեսցի բերան
իմ, օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն
սուրբ նորա յաւիտեան, և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Աւելուիու : Ենդէւոյ և Օտառըիու :
Ճ' ԽԵ

() Ո՞հնեա անձն իմ զՏէր . օրհնեցից ըլ
Տէր 'ի կեանս իմ , սաղմոս ասացից
Եստուծոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ ես :

Ո՞ք յուսացք յիշխանս՝ յորդիս մարդկան ,
զի ոչ դոյ փրկութիւն 'ի նոսա :

Ելցէ հոգի 'ի նոցանեւ և դարձցին անգ-
րեն 'ի հող , և յայնմ աւուր կորիցեն
ամենայն խորհուրդք նոցա :

Երանի աղգի՝ որոյ Տէր Եստուած Յա-
կոբայ օգնական է նմա , և յոյս նորա 'ի
Տէր Եստուած է :

Ո՞ր արաք զերկինս և զերկիր , զծով և զա-
մենայն որ է 'ի նոսա :

Ո պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան , և
առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց , և արձակէ զկապեա-
լս Տէր :

Տէր բանայ զաշո կուրաց , և կանգնէ ըդ-
դլորեալս Տէր :

Տէր սիրէ զարդարս , Տէր պահէ զպան-
գուխտս . զորբս և զայրիս ընդունի Տէր ,
և զճանապարհս ամբարշտաց կորուսանէ :
Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան , Եստուած
քո Աիօն՝ աղգէ մինչեւ յազգ :

Ալեւիս . Ենթեայ և Օհուապէայ .
Ճ' Խ. Օ.

Օրհնեցէք զՏէր՝ զի բարի է սաղմոս . Աս-
տուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն :
Ընէ զՃրուսաղէմ Տէր , և զցրուեալն
Խարայէլի ժողովէ :

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս , և պատէ զամե-
նայն վէրս նոցա :

Ո թուէ զբաղմութիւն աստեղաց , և զա-
մենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

Սնծ է Տէր , և մեծ է զօրութիւն նորա ,
իմաստութեան նորա ո՛չ դոյ բաւ :

Բնդունի զհեզս Տէր , և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Օրհնեցէք զՃստուած խոստովանու-
թեամբ , սաղմոս ասացէք նմա օրհնու-
թեամբ :

Ո զգեցուց զերկինս ամպովք , և պատ-
րաստ արար զանձրե իւր յերկիր :

Բնուսոյց զխոտ' ի լերինս , և զդալարի 'ի
ծառայութիւն մարդկան :

Ո տայ անասնոց կերակուր . ճագուց ադ-
ուաւուց ոյք կարդան առ նա :

Աչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ
Տէր , և ո՛չ ընդ իրանս առն հսկայի հաճե-
ցաւ :

Է՞ԱՀ հաճեցաւ Տէր ընդ երկիւղածս իւր ,
և ընդ այնոսիկ ոյք յուսան յողորմու-
թիւն նորա :

Առաջ-իս . Անդ-էոյ և Օպատրեյ :

Աւուր, Ամբողջութայ նորդութեալ : Ամբողջ . դ :

Տէր զլուր քո լուայ և երկեայ, Տէր՝ նայ-
եցայ 'ի գործս քո և զարհուրեցայ :
'ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանիցիս դռւ,
'ի մերձենալ ամացն յայտնեսցիս , և 'ի
հասանել ժամանակին երկեսցիս :
'ի խոռվել անձին իմոյ 'ի ժամանակի
բարկութեան , զողորմութիւն յիշեսցես :
Աստուան 'ի հարաւոյ եկեսցէ , և սուրբն
'ի Փառան լեռնէ :

Յայտնեսցեն երկինք զվայելութիւն փա-
ռաց նորա , և օրհնութեամբ նորա լցան
տիեզերք :

Ճառագայթք որպէս 'ի լուսոյ հատան 'ի
նմանէ , և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա գտան ,
և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն փառաց
նորա :

Հերեսաց նորա ելցեն հարուածք , և զչետ
շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք 'ի
թոշնոց :

Եկաց և չափեաց զերկիր , հայեցաւ և
դիտեաց զչեթանոսս :

Երինք հալեսցին , և անտառք վատնես-
ցին . ճանապարհ.ք՝ որք 'ի սկզբանէն էին ,
կուրասցին , և 'ի նմանէ դողասցի ամենայն
երկիր :

Տեսի զբանակս՝ Վուշացւոց, խորվեցան
ընակիչք վրանացն Ապդիամու:

Այթէ ՚ի վերայ գետոց բարկասցի՞ս դու
Տէր, կամ սրտմտութիւն քո ՚ի վերայ գե-
տոց, կամ բարկութիւն քո ՚ի վերայ ծո-
վու,

Ելեր դու ՚ի կառս քո, հեծելութիւնդ քո
փրկութիւն եղեւ յելանենք քո:

Օքրթեաւ աղեղն քո, զնետս կապարձից
քոց արբուցեր, զգետս ցրուեցեր, զերկիր
դողացուցեր ՚ի սաստկութենէ անձրեի,
որք անցանեն ընդ սա:

Ենդունդք աղաղակեցին մեծապէս, լոյս
փայլման արեգականն արգելաւ, և ծագու-
մըն լուսնին դադարեցաւ:

Որպէս ՚ի նշոյլս սլաքաց քոց գնասցես, և
որպէս ՚ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ:

Բարկութեամբ զարթիցես ՚ի վերայ երկրի,
և դողութեամբ կասցես զչեթանոսս:

Երևեցար ՚ի փրկութիւն ժողովրդեան քո,
՚ի փրկել զընտրեալս քո:

Ենտաձիգ եղեր ՚ի զլուխս մարդկան ամ-
բարտաւանից, մինչեւ յանդունդս ծովու
լնկղմեցան:

Խնդրեցեր զվրէժ զօրութեամբ քով ՚ի
զօրագլխացն մեղաւորաց, որք յուսացեալ
էին յանդգնութիւնս իւրեանց, զի կերին
զաղքատն ՚ի գաղտնիս:

Առաքեցեր ՚ի վերայ ծովու զերիվարս քո,

և խոռվեցան յաղթ ջուրը անդնդոց :

Կացի ես և գելան աղիք իմ՝ ի ձայնէ
բերանոյ իմոյ. Եմուտ դողումն յոսկերս իմ,

և ես յանձն իմ խռովեցայ:

Օսյո պահեսցես յաւուը նեղութեան,
ածեւ ՚ի մեռաւ ազգի ամենալին՝ որը մար-

տրնակին ընդ ժողովրդեան քում:

Ճաղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր, և յայդ
ուղ ուղ մի սառեհ, ձիթենիր մնասաբին, և

Երկիր մի՛ ուստուսգէ զդալարի :

Պակասեսցին հօտք՝ ի ճարակաց, և եղինք
մի՛ պատցին առ մասւրս :

Ես 'ի Տէր յուսացայ, ցնծացայց և ու-
րախ եղէց յլ ստուած՝ փրկիչ իմ:

ՏԵՐ ՏԵՐ ԵՄ ԻՆՃ ՊՈՐՈՎԹԻՒՆ և կացոյց
զոտս իմ՝ ի հաստատութեան, ՚ի վերայ
պարանոցի թշնամոյն կացոյց զիս, և հան-
գոլց դիս երագ երագ:

Երեսնական լուծումները կազմության մեջ պահպանվելու համար առաջ է գալիք:

Օրհնեցէք զՏէր յերկնից, օրհնեցէք լզ
նա՝ի բարձանդ:

( )րհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա , օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :

(Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին,
օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղը և լոյսք :
(Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, և ջուրք
որ 'ի վերոյ քան զերկինս, օրհնեցէք զա-
նուն Տեառն :

Օ ի նա ասաց և եղեն, հրամայեաց և
հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից,
սահման եղ և ոչ անցանեն :

(Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ վիշապք, և ա-
մենայն խորք :

Հուր և կարկուտ՝ ծիւն և սառն՝ հողմ և
միրիկք, որք առնէք զբան նորա :

Երինք և ամենայն բարձունք ; ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Դաղաւորք երկրի և զօրք խրեանց, իշ-
խանք և ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք
օրհնեցէք զանուն Տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստո-
վանութիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան
խրոյ, օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց
նորա, յորդւոցն Խարայէլի ժողովոյն՝ որ
մերձ է առ Տէր :

Եւլունք . Անգետայ և Օտառընիայ : Ճ' Խօֆ

Օրհնեցէք զջէր յօրհնութիւն 'ի նոր ,
օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :
Ուրախասցի խարայէլ յարարիչ իւր , որ-
դիք Ախօնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւ-
րեանց :

(Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութեամբ ,
սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս եր-
գեսցեն նմա :

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ , և
բարձր առնէ զիեզս 'ի փրկութեան :
Պարծեսցին սուրբքն փառօք , ցնծասցեն 'ի
հանդիստ իւրեանց , և բարձր արասցեն
զլստուած բերանօք իւրեանց :

Առոք երկսայրի ետ 'ի ձեռս նոցա , առնուլ
զհատուցումն 'ի հեթանոսաց , 'ի յանդի-
մանութիւն ամենայն ժողովրդոց :
'Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք ,
զզօրավարս նոցա ձեռնակապօք երկա-
թեօք :

Առնել նոցա դատաստանս ըստ գրոց , և
փառօք այս են ամենայն սրբոց նորա :

Եւլունք . Անգետայ և Օտառընիայ : Ճ' Օ

Օրհնեցէք զլստուած 'ի սրբութեան նո-

լա , օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան 'ի
 զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա ,
 օրհնեցէք զնա 'ի բաղում մեծութեան նո-
 րա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան ,
 օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնու-
 թեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , դովեցէք
 զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր . դովեցէք
 զնա 'ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն զոհութեան ,
 ամենայն հոգիք օրհնեցէք զջէր :

ՅՅանի Ասողմասոց՝ ըստ կարգի այլութեանից :

Ա շաղակեցէք առ Ա ծ ամենայն երկիր կե՛,
Ա շաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր դժ՛,
Ա պրեցն զիս Տէր՝ զի նուաղեաց սուրբ ժա՛:
Ա պրեցն զիս Տէր՝ ի մարդոյ չարէ . ձլժ՛:
Ա ռ գետս Բարելացւոց, անդ նըս . ձլլ՛:
Ա ռ քեղ Տէր կարդացի Ա ծ իմ, մի՛ . իէ՛:
Ա ռ քեղ Տէր համբարձի զանձն իմ . իդ՛:
Ա ռ քեղ Տէր համբարձի զաչս իմ . ձիդ՛:
Ա սաց անզգամն՝ ի սրտի իւրում . ժգ՛:
Ա սաց անզգամն՝ ի սրտի իւրում . ծը՛:
Ա սաց Տէր ցՏէր իմ, նիստ ընդ աջ . ձիժ՛:
Ա սացի՝ թէ պահեցից զճանապարհս . լը՛:
Ա սէ անօրէնն՝ ի մեղանչել ընդ միտս . լե՛:
Ա ծ ականջօք մերովք լուաք . . . խդ՛:
Ա ծ Ա ծ իմ, ես առ քեղ առաւօտ . . . կը՛:
Ա ծ Ա ծ իմ, նայեաց առիս, ընդէլը . իա՛:
Ա ծ Ա ստուծոց Տէր խօսեցաւ, և կո . խժ՛:
Ա ծ եկաց՝ ի ժողովս աստուծոց . . . ձա՛:
Ա ծ զիրաւունս քո արքայի տուր . . . հա՛:
Ա ծ մեր ապաւէն և զօրութիւն, օգնա . խն :

Ա՞ծ մերժեցեր և աւերեցեր զմեղ . ծթ:
 Ե՞ծ մտին հեթանոսք՝ի ժառանգութիւն հը:
 Ե՞ծ յանուան քում կեցն զիս, և 'ի . ծդ:
 Ե՞ծ յօդնել ինձ նայեաց . և Տէր յըն . կթ:
 Ե՞ծ ողորմեա մեղ և օրհնեա զմեղ . կդ:
 Ե՞ծ ՞ քեզ նմանիցի . մի՛ լուեր և . ձբ:
 Ե՞ծ վրէժինդիր, Տէր Վատուած վրէժ դդ:
 Ե՞ծ օրհնութեան իմոյ մի՛ լուեր . զի բե ձը:
 Եստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք . ձկդ:
 Բազում անգամ մարտեան ընդ իս . ձիլ:
 Բայց միայն Վատուծոյ հնապանդ լիր կա:
 Բանից իմոց ունկն դիր Տէր, և 'ի . Ե:
 Բարի է խոստովան լինիլ Տեառն . զա:
 Բարձր առնեմ զքեզ Վատուած իմ . ձխոդ:
 Բարձր առնեմ զքեզ Տէր, զի ընկա . իթ:
 Բզիսեսցէ սիրտ իմ զպատգամն քո . խդ:
 Պոհացայց զքէն Տէր բոլորով . իժ:
 Գովեա Արուսազէմ զՏէր . . . ձխէ:
 Պամտ արա ինձ Ե՞ծ . և իրաւ արա . խը:
 Պամտ արա ինձ Տէր՝ զի ես յամբծ . ին:
 Պատեա Տէր զայնոսիկ ոյք դատին . լդ:
 Եթէ ոչ Տէր էր առ մեղ, ասաս . ձիդ:
 Եթէ ոչ Տէր շինէ զտունն, 'ի նա . ձիզ:
 Եկայք ցնծասցուք 'ի Տէր, ազաղա . զդ:

Երանեալ են անբիծք՝ ի ճանա . ՃԺՌ :
 Երանեալ է այր՝ որ երկնչի՝ ի տնե . ՃԺՄ :
 Երանեալ է այր որ ոչ գնաց՝ ի խոր . ա՞ :
 Երանի ամցւն՝ ոյք երկնչին՝ ի տնե . Ճի՛ :
 Երանի որ խորհի զաղքատն և զտն . ի՞ :
 Երանի , ում թողութիւն եղե մեղաց լա՞ :
 Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ . ԺՌ :
 Օ ի՞ բարի , կամ նզի՞ վայելուշ . ՃԼՌ :
 Օ ի՞ պարծի՝ ի չարութեան հզօր . ՃԱ :
 Օ ողորմութիւնս քո Տէր յաւիտեան ձը :
 Ի նդէ՞ր խռովեցան հեթանոսք . և ժռ ի՞ :
 Բնդէ՞ր մերժեցեր Աստուած իսպառ . հգ՞ :
 Ո՞ւէ արդարե զարդարութիւն խօսէիք ծէ :
 Երբե զի բարի է Խարայէլի Աստուած հը :
 ՚ Ե դարձուցանել ան զգերութիւն . Ճիե՞ :
 ՚ Ե խորոց կարդացի առ քեզ Տէր . Ճիթ՞ :
 ՚ Ե կարդալ իմում լուար ինձ Աստուած դ՞ :
 ՚ Ե նեղութեան իմում ես առ Տէր . ՃԺԾ՞ :
 ՚ Ե Տէր յուսացայ , որպէս ասիցէք . Ժ՞ :
 ՚ Ե քեզ Տէր յուսացայ , մի ամաչեցից . Ե՞ :
 ՚ Ե քեզ Տէր յուսացայ , մի ամաչեցից . Ֆ՞ :
 ՚ Ե ուարուք զայս ամենայն աղջք , ունկն իո՞ր :
 ՚ Ե ուիցէ քեզ Տէր յաւուր անձ . ԺԺԾ՞ :
 ՚ ո՞ր Ած աղօթից իմոց յաղաւե լ . հկ

Առև Ած աղօթից իմոց . և նայեա . Դկ :
 Առև Տէր արդարութեան . և նայեա . Ճկ :
 Խոստովան եղերուք Տեառն և կար . Ճե :
 Խոստովան եղերուք ան , զի բարի է . Ճժ :
 Խոստովան եղերուք ան , զի բարի է . Ճլ :
 Խոստովան եղերուք ան՝ զի քաղցր է . Ճկ :
 Խոստովան եղերուք ան՝ զի քաղցր է . Ճե :
 Խոստովան եղեց քեղ Տէր՝ բոլորով . Ճլ :
 Խոստովան եղեց քեղ Տէր՝ բոլորով . Ճժ :
 Խոստովան եղիցուք առ քեղ Ած . Հկ :
 Օամիս հարեք ամենայն հեթանոսք . Խկ :
 Կեցն զիս Աստուած , զի հասին ջուրք . Կը :
 Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո , և . Ճե :
 Համբարձի զաչս իմ՝ ի լերինս , ուս . Ճի :
 Համբերելով համբերի ան , և նայե . Լթ :
 Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և . Ճժ :
 Հիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա . Ճկ :
 Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդա . Հկ :
 Զայնիւ իմով ես առ Տէր կարդա . Ճիսա :
 Վատուցեք ան՝ որդիք Աստուածոյ . Իը :
 Վեծ է Տէր , և օրհնեալ է յոյժ . Խէ :
 Վի նախանձիր ընդ չարս . և մի՛ ընդ . լկ :
 Վինչե յերբ Տէր՝ մոռանաս զիս . Ժը :

Յայտնի է՝ ի Նրեաստանի Ա՛Ճ, և . ՀԵ :
 Յարիցէ Ա՛Ճ և ցրուեսցին ամենայն . ԿԵ :
 Յելանելն Խարայէլի յԵղիպտոսէ . ՃԺԴ :
 Յեշեա Տէր զԴաւիթ, և զամենայն . ՃՄ :
 Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհ . Ճ :
 Յայեցարուք ժողովուրդք յօրենս . ՀԵ :
 Ողորմեա ինձ Ա՛Ճ, զի կոխեաց զիս . ՃԵ :
 Ողորմեա ինձ Ա՛Ճ ստուած՝ ողորմեա ինձ . ՃԴ :
 Ողորմեա ինձ Ա՛Ճ ըստ մեծի ողոր . Ճ :
 Ոյուսայ' ի Տէր, որպէս լեառն . ՃԻԴ :
 Որ բնակեալն է յօդնութիւն բարձրե . Ղ :
 Որ հովուեսդ ԽարայԷլի՝ նայեաց, որ . ՃՇ :
 Որպէս սիրելիք են յարկք քո Տէր . ՃԴ :
 Որպէս փափաքի եղջերու յաղըերս . ԽԱ :
 Ունին դիր Ա՛Ճ աղօթից իմոց, և մի' . ՃԴ :
 Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս . ՃԻԱ :
 Պահեա զիս Ա՛Ճ իմ, զի ես՝ ի քեզ. ԺՒ :
 Պատրաստէ սիրտ իմ Ա՛Ստուած, պատ ՃԷ :
 Սիրեցի՝ զի լուիցէ Տէր զձայն . ՃԺԴ :
 Սիրեցից զքեզ Տէր՝ զօրութիւն իմ. ԺԷ :
 Տեառն է երկիր լըիւ, իւրով. . . իՔ :
 Տէր ապաւէն եղեր մեր ազգէ . . . ՃԺԲ :
 Տէր Ա՛Ճ իմ' ի քեզ յուսացայ, փրկեա . Է :
 Տէր Ա՛Ճ փրկութեան իմոյ, 'ի տուէ . ՃԷ :

Տեր զի բաղում եղեն նեղիչք իմ . զ:
 Տեր թագաւորեաց , բարկացան ժո . լը:
 Տեր թագաւորեաց՝ վայելչութիւն . լը:
 Տեր թագաւորեաց՝ ցնծասցէ երկիր . լը:
 Տեր՝ ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի . ի:
 Տեր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յում . իզ:
 Տեր լուր աղօթից իմոց . ունկն զիր . ճիր:
 Տեր՝ լուր աղօթից իմոց . աղաղակ . ճա:
 Տեր կարդացի առ քեզ՝ և լուր ինձ . ճին:
 Տեր հովուեսցէ զիս . և ինձ ինչ ոչ . իթ:
 Տեր մի՛ սրտմտութեամք քով յանդիմա լէ:
 Տեր մի՛ սրտմտութեամք քով յանդիմա ղ:
 Տեր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ . և ոչ . ճշ:
 Տեր ով կոցցէ՝ ի խորանի քում . ժղ:
 Տեր Տեր մեր , զի՞ սքանչելի է անուն . ը:
 Տեր փորձեցեր զիս՝ և ծանեար . ճլը:
 Յնծացէք առ Ած , օդնական է մեր . ձ:
 Յնծացէք արդարք՝ ի Տեր . ուղղոց . լը:
 Փրկեաւ զիս՝ ի թշնամեաց իմոց Ած . ճը:
 Քեզ վայելէ օրհնութիւն Ած՝ ի Արօն կդ:
 Օրհնեաւ անձն իմ զՏեր . Տեր Ած . ճդ:
 Օրհնեաւ անձն իմ զՏեր , և ամենայն ոս ճը:
 Օրհնեաւ Տեր Ած իմ որ ուսոյց . ճխնի:

Օրհնեցէք զանուն Տեառն . օրհնե . ճլդ:
 Օրհնեցէք զլ' ծ'ի սրբութեան նորա . Ճծ:
 Օրհնեցէք զՏէր ամենայն աղինկք . Ճժկ:
 Օրհնեցէք զՏէր՝ զի բարի է սաղ . Ճխղ:
 Օրհնեցէք զՏէր յերկնից . օրհ . Ճխը:
 Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զէ:
 Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . զէ:
 Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր Ճխթ:
 Օրհնեցէք մանկունք՝ զՏէր , և օրհ . Ճժք:
 Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ , յամ լդ:

ՕՐՀՆԵՑԻ ԹՒՅԱԿՆ ՎՐ

Ես ասացի՝ ի վերանալ յինէն .	205:
Օ, ի հուր բորբոքեցաւ՝ ի բարկութենէ .	100:
'Եգիշերաց կանխէ հոգի իմ՝ առա .	172:
'Ենեղութեան իմումես առ Տէր .	241:
Հաստատեցաւ սիրտ իմ՝ ի Տէր , և .	135:
'Այեցարունք երկինք , և խօսեցայց .	62:
Տէր զլուր քո լուայ՝ և երկեայ .	273:
Օրհնեցուք զՏէր , զի փառօք է .	29:
Օրհնեցէք զլ' ծ' յօրհնութիւն նոր	240:

